Seminare și Teste

Cătălin-Silviu Săraru

Drept administrativ

Caiet de seminar

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II 510.890

Editura C.H. Beck

BIBL. CENTR. UNIV.
„M. EMINESCU" IAŞI
II 410. 890

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

SEMINARE ŞI TESTE

Drept administrativ

Caiet de seminar

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

SĂRARU, CĂTĂLIN-SILVIU

Studii: Doctor în Drept administrativ (2009); masterat „Studii administrative europene" din cadrul Şcolii Naţionale de Studii Politice şi Administrative (2004); Facultatea de Drept din cadrul Universităţii Româno-Americane (2003); Facultatea de Administraţie Publică din cadrul Şcolii Naţionale de Studii Politice şi Administrative (2002).

Activitate: avocat în Baroul Bucureşti (din 2005); preparator universitar dr. la Catedra de Drept din cadrul Academiei de Studii Economice Bucureşti (din 2007); lector colaborator al Institutului Naţional de Administraţie, Centrul Regional de Formare Continuă pentru Administraţia Publică Locală Timişoara (din 2007); membru al Institutului de Ştiinţe Administrative „Paul Negulescu", asociaţie română de utilitate publică, secţie naţională a Institutului de Ştiinţe Administrative din Bruxelles (din 2005); membru în Asociaţia Profesională a Specialiştilor în Administraţie Publică – APSAP (din 2007) - Şef departament monitorizare, analize, consultanţă şi studii de specialitate.

Publicaţii: autor şi coautor al mai multor cursuri şi monografii: „Contractele administrative. Reglementare, doctrină, jurisprudenţă" (2009), „Teoria generală a dreptului. Sinteze şi teste" (2009), „Dreptul administrativ în Uniunea Europeană"(2007), „Drept administrativ european"(2005); autor a peste 50 de articole publicate în: Revista Transilvană de Ştiinţe Administrative, Caiete de Drept Internaţional, Dreptul, Pandectele române, Revista de Drept Public, Revista de Ştiinţe Juridice, Curierul Judiciar, Analele Facultăţii de Ştiinţe Juridice – Universitatea «Valahia» Târgovişte, Caietul Ştiinţific ISAR (Secţiunea pentru Ştiinţe juridice şi administrative), Tribuna Economică, Economie şi Administraţie locală etc. Printre aceste articole menţionăm „Le rôle de la Cour européenne de justice dans la déduction des principes généraux du droit administratif dans l'Union européenne" în „Cahiers de Droit International" nr. 3/2008; „Acţiunea în contencios administrativ în cazul contractelor administrative" în Pandectele Române nr. 9/2008; „Consideraţii cu privire la limitele libertăţii contractuale în dreptul public impuse de integrarea în Uniunea Europeană" în Transylvanian Review of Administrative Sciences nr. 1(21)/2008; „Consideraţii despre nulitatea şi inexistenţa contractelor administrative" în „Dreptul" nr. 6/2008; „Privire comparativă asupra revizuirilor constituţionale impuse de integrarea în Uniunea Europeană" în Revista de Drept Public nr. 3/2007; „Consideraţii cu privire la principiile spaţiului administrativ european şi la necesitatea includerii lor în proiectul Codului administrativ român", în Caietul Ştiinţific ISAR nr. 7/2005, Secţiunea pentru ştiinţe juridice şi administrative.

Cătălin-Silviu Săraru

581986

Drept administrativ

Caiet de seminar

Scheme • Întrebări • Analize
Comparații • Teste grilă

469008
B.C.U. IASI

ALE

Editura C.H. Beck
București 2009

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

AVERTISMENT!

Având în vedere amploarea luată de fenomenul fotocopierii lucrărilor de specialitate, mai ales în domeniul Dreptului, atragem atenţia că, potrivit art. 14 şi 140 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor şi drepturile conexe, reproducerea operelor sau a produselor purtătoare de drepturi conexe, dacă respectiva reproducere a fost efectuată fără autorizarea sau consimţământul titularului drepturilor recunoscute de legea menţionată, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare sau cu amendă. Prin reproducere, conform legii, se înţelege realizarea, integrală sau parţială, a uneia ori a mai multor copii ale unei opere, direct sau indirect, temporar ori permanent, prin orice mijloace şi sub orice formă.

Nu vă faceţi părtaşi la distrugerea cărţii!

Editura C.H. Beck este acreditată CNCSIS – Consiliul Naţional al Cercetării Ştiinţifice din Învăţământul Superior

Drept administrativ. Caiet de seminar
Cătălin-Silviu Săraru

Copyright © 2009 – Editura C.H. Beck

Toate drepturile rezervate Editurii C.H. Beck
Nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul scris al Editurii C.H. Beck.
Drepturile de distribuţie în străinătate aparţin în exclusivitate editurii.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
SĂRARU, CĂTĂLIN SILVIU
Drept administrativ : caiet de seminar / Cătălin Silviu Săraru. - Bucureşti : Editura C.H. Beck, 2009
Bibliogr.
ISBN 978-973-115-685-9

340.5:342.9(075.8)

Editura C.H. Beck
Str. Serg. Nuţu Ion nr. 2, sector 5, Bucureşti
Tel.: 021.410.08.47; 021.410.08.09; 021.410.08.73; 021.410.08.46
Fax: 021.410.08.48
E-mail: comenzi@beck.ro

Redactor: Laura Trifa
Tehnoredactor: Cătălin Mantu

BCU IASI CENTRUL UNIVERSITAR LIBRARY

1 1 OCT. 2010

Cuprins

Cuvânt-înainte ..... **IX**

Capitolul I. Administrația publică și dreptul administrativ **1**
I. Tematică 1
II. Legislație 1
III. Scheme 2
IV. Întrebări, analize, comparații 5
V. Teste grilă 7
VI. Bibliografie 11

Capitolul II. Izvoarele, normele și raporturile de drept administrativ **12**
I. Tematică 12
II. Legislație 12
III. Scheme 13
IV. Întrebări, analize, comparații 16
V. Teste grilă 19
VI. Bibliografie 29

Capitolul III. Actul administrativ **31**
I. Tematică 31
II. Legislație 31
III. Scheme 33
IV. Întrebări, analize, comparații 36
V. Teste grilă 42
VI. Bibliografie 49

Capitolul IV. Contractul administrativ **50**
I. Tematică 50
II. Legislație 50
III. Scheme 52
IV. Întrebări, analize, comparații 52
V. Teste grilă 55
VI. Bibliografie 57

Capitolul V. Operațiunile administrative.....59
I. Tematică.....59
II. Legislație.....59
III. Scheme.....60
IV. Întrebări, analize, comparații.....60
V. Teste grilă.....61
VI. Bibliografie.....62

Capitolul VI. Serviciul public.....63
I. Tematică.....63
II. Legislație.....63
III. Scheme.....64
IV. Întrebări, analize, comparații.....66
V. Teste grilă.....69
VI. Bibliografie.....70

Capitolul VII. Controlul activității administrației publice.....72
I. Tematică.....72
II. Legislație.....72
III. Scheme.....74
IV. Întrebări, analize, comparații.....75
V. Teste grilă.....77
VI. Bibliografie.....78

Capitolul VIII. Contenciosul administrativ.....80
I. Tematică.....80
II. Legislație.....80
III. Scheme.....81
IV. Întrebări, analize, comparații.....84
V. Teste grilă.....88
VI. Bibliografie.....90

Capitolul IX. Răspunderea în dreptul administrativ.....92
I. Tematică.....92
II. Legislație.....92
III. Scheme.....93
IV. Întrebări, analize, comparații.....94
V. Teste grilă.....97
VI. Bibliografie.....98

Capitolul X. Domeniul public şi domeniul privat 100
I. Tematică 100
II. Legislație 100
III. Scheme 101
IV. Întrebări, analize, comparații 103
V. Teste grilă 106
VI. Bibliografie 107

Capitolul XI. Funcția publică şi funcționarii publici 109
I. Tematică 109
II. Legislație 109
III. Scheme 110
IV. Întrebări, analize, comparații 112
V. Teste grilă 115
VI. Bibliografie 116

Capitolul XII. Principiile de organizare a administrației publice 118
I. Tematică 118
II. Legislație 118
III. Scheme 119
IV. Întrebări, analize, comparații 120
V. Teste grilă 123
VI. Bibliografie 124

Capitolul XIII. Autoritățile administrației publice 125
I. Tematică 125
II. Legislație 126
III. Scheme 129
IV. Întrebări, analize, comparații 129
V. Teste grilă 136
VI. Bibliografie 138

Capitolul XIV. Integrarea autorităților şi instituțiilor administrative din România în sistemul de valori al Uniunii Europene 140
I. Tematică 140
II. Legislație 140
III. Scheme 141
IV. Întrebări, analize, comparații 142
V. Teste grilă 142
VI. Bibliografie 144

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Cuvânt-înainte

Prezenta lucrare îşi propune să ofere un material util pentru desfăşurarea activităţilor de seminar, facilitând cunoaşterea, înţelegerea şi însuşirea problematicii dreptului administrativ.

Materia dreptului administrativ este tratată în cadrul a 14 capitole: administraţia publică şi dreptul administrativ; izvoarele, normele şi raporturile de drept administrativ; actul administrativ; contractul administrativ; operaţiunile administrative; serviciul public; controlul activităţii administraţiei publice; contenciosul administrativ; răspunderea în dreptul administrativ; domeniul public şi domeniul privat; funcţia publică şi funcţionarii publici; principiile de organizare a administraţiei publice; autorităţile administraţiei publice; integrarea autorităţilor şi instituţiilor administrative din România în sistemul de valori al Uniunii Europene. Fiecare capitol cuprinde tematica seminarului, inventarul legislaţiei relevante, scheme de fixare a materiei, întrebări, analize, comparaţii, teste grilă şi bibliografia fundamentală.

Caietul de seminar urmăreşte să dezvolte deprinderile de a opera cu noţiunile specifice dreptului administrativ în context practic. Lucrarea îşi doreşte să înlăture învăţarea mecanică, punând accent pe munca proprie de cercetare şi pe înţelegerea unor noţiuni în comparaţie cu altele. Pentru a rezolva întrebările şi testele grilă, studentul/masterandul este antrenat într-o muncă de cercetare pe cont propriu a literaturii juridice de specialitate şi a legislaţiei în domeniu.

Lucrarea se adresează studenţilor şi masteranzilor facultăţilor de drept şi administraţie publică, acolo unde este studiată disciplina Drept administrativ, furnizând teme de dezbatere şi teste de verificare a cunoştinţelor pentru activitatea de seminar.

Ne exprimăm dorinţa ca acest Caiet de seminar să reprezinte un instrument de lucru util pentru studenţi, care să contribuie la descifrarea şi înţelegerea marilor instituţii ale dreptului administrativ.

Autorul

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Capitolul I
Administrația publică și dreptul administrativ

I. Tematică

- Puterile statului;
- Definiția și scopul administrației publice (conceptul de administrație publică);
- Raporturile dintre administrația publică și principalele elemente ale sistemului social;
- Științele administrației;
- Obiectul, definiția și trăsăturile dreptului administrativ.

II. Legislație

- Constituția României revizuită și republicată (M.Of. nr. 767 din 31 octombrie 2003);
- Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică (M.Of. nr. 70 din 3 februarie 2003);
- Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale (publicată în M.Of. nr. 204 din 23 aprilie 2001 și republicată în M.Of. nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările ulterioare);
- Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor (publicată în M.Of. nr. 84 din 1 februarie 2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 233/2002 publicată în M.Of. nr. 296 din 30 aprilie 2002);
- Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public (publicată în M.Of. nr. 663 din 23 octombrie 2001, cu modificările ulterioare).

III. Scheme

1. Sistemul autorităților publice în România[1]

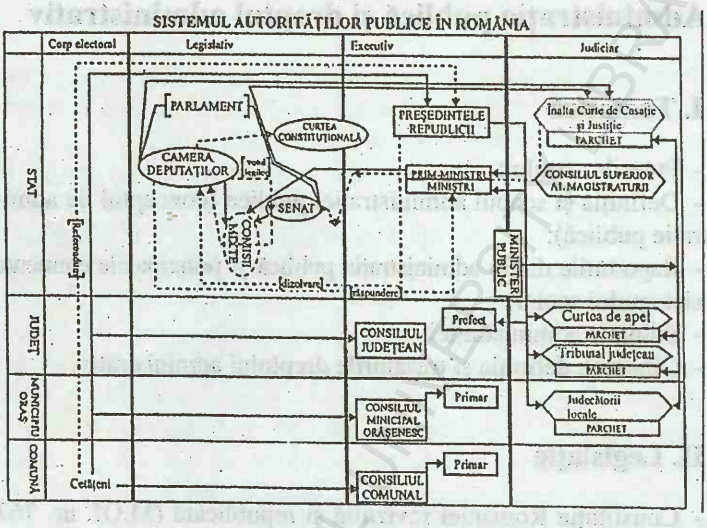

2. Sensurile noțiunii de „administrație publică"

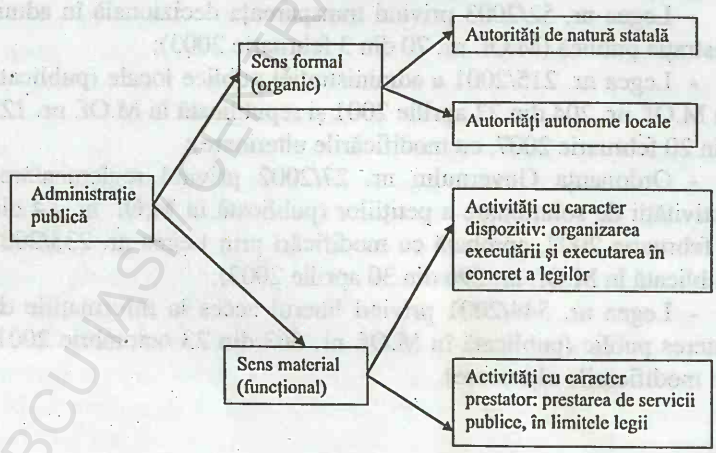

[1] Prelucrare după *I. Alexandru*, Tratat de administrație publică, Ed. Universul Juridic, București, 2008, p. 263.

3. Științele care au ca obiect administrația publică (exemplificare)

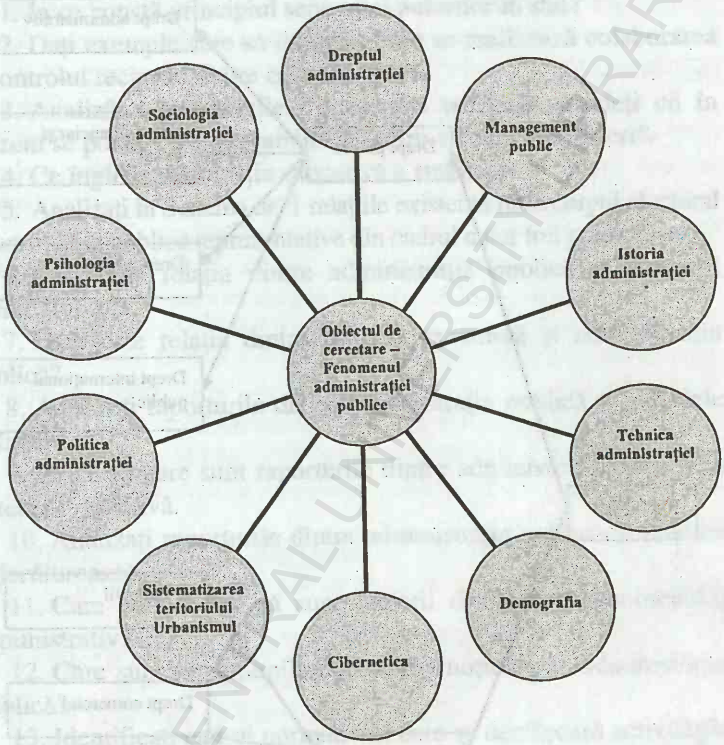

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

4. Diviziunea şi ramurile dreptului

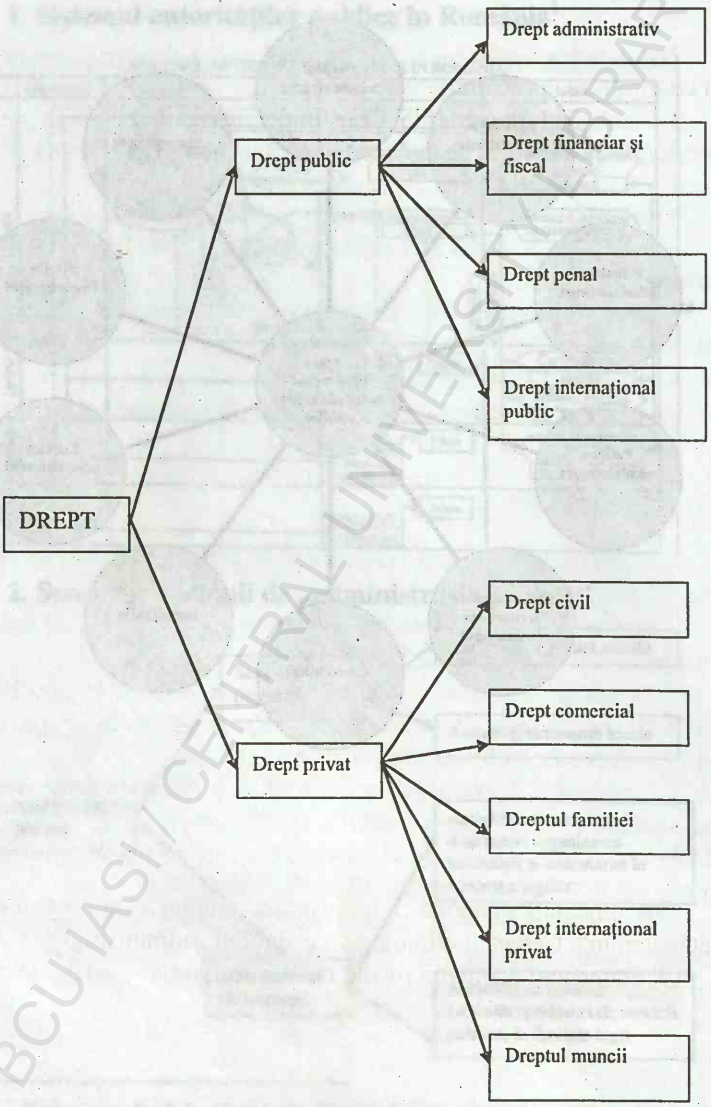

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

IV. Întrebări, analize, comparații

1. În ce constă principiul separației puterilor în stat?
2. Dați exemple care să ilustreze cum se realizează colaborarea și controlul reciproc dintre cele trei puteri.
3. Analizând prevederile Constituției revizuite, credeți că în prezent se poate vorbi despre un echilibru al celor trei puteri?
4. Ce înglobează funcția executivă a statului?
5. Analizați în Schema nr. 1 relațiile existente între corpul electoral și autoritățile publice reprezentative din cadrul celor trei puteri în stat.
6. Care este relația dintre administrația publică și sistemul social global?
7. Care este relația dintre puterea executivă și administrația publică?
8. Analizați raporturile dintre administrația publică și partidele politice.
9. Precizați care sunt raporturile dintre administrația publică și puterea legislativă.
10. Analizați raporturile dintre administrația publică și puterea judecătorească.
11. Care considerați că sunt factorii dezvoltării fenomenului administrativ?
12. Care sunt accepțiunile (sensurile) noțiunii de administrație publică?
13. Identificați cadrul normativ în care se desfășoară activitățile administrației publice.
14. Dați exemple de activități care intră în conținutul administrației publice.
15. Arătați în ce constă scopul administrației publice.
16. Comentați sintagma „administrația publică se află în slujba cetățeanului". Cercetați etimologia cuvântului „administrație".
17. Comentați afirmația rostită de Vasile Lascăr: „voiesc să fac din administrație o a doua magistratură".
18. În ce constau prerogativele de putere publică de care dispun instituțiile și autoritățile publice?
19. Identificați modalitățile prin care cetățenii pot fi implicați în activitatea administrației publice și avantajele acestei implicări. În

identificarea modalităților de implicare aveți în vedere prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, ale Legii nr. 215/2001 a administrației publice locale și ale Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor.

20. Identificați elementele prin care se poate realiza informarea cetățenilor de către administrația publică potrivit Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public și Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. Ce alte posibilități de informare ați propune?

21. Analizați reglementările cu privire la participarea cetățenilor la procesele de elaborare a actelor normative și de luare a deciziilor prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

22. Comentați afirmația: „administrația publică are funcția de mecanism intermediar de execuție, ce are menirea de a organiza și a asigura execuția deciziilor politice" (Bernard Gournay).

23. Argumentați necesitatea apropierii administrației publice de cetățeni.

24. Comentați afirmația: „a administra înseamnă a conduce cu oameni o activitate determinată în folosul altor oameni" (Pierre Escoube).

25. Imaginați o schemă logică, care să sugereze raportul dintre societate-stat-putere executivă și administrație publică.

26. Identificați și analizați științele care au ca obiect de studiu administrația publică.

27. Cum poate fi definită știința administrației?

28. Care este obiectul de cercetare al științei administrației?

29. Ce fel de relație există între știința administrației și dreptul administrativ?

30. Arătați în ce constă specificul obiectului de reglementare al dreptului administrativ.

31. Dați exemple de raporturi sociale din sfera administrației publice reglementate de dreptul administrativ împreună cu alte ramuri ale dreptului.

32. Dați exemple de raporturi sociale supuse regimului administrativ în care nu sunt parte autorități sau instituții ale administrației publice.

33. Cum poate fi definit dreptul administrativ ca ramură a sistemului de drept românesc?

34. Analizați trăsăturile dreptului administrativ

35. Ce se înțelege prin regimul de putere publică?

36. Normele juridice aplicabile administrației publice sunt exclusiv norme de drept administrativ? Exemplificați.

37. Precizați care sunt ramurile de drept înrudite cu dreptul administrativ.

V. Teste grilă

1. Într-un stat de drept:

a) întinderea puterii este compensată de scurtimea mandatului celor care o dețin;

b) puterea este cucerită prin mijloace democratice;

c) legislația apără drepturile și libertățile cetățenilor;

d) izvorul oricărei puteri politice trebuie să fie voința suverană a poporului.

2. Principiul separației puterilor în stat, în concepție modernă, presupune:

a) lipsa cooperării dintre cele trei puteri: executivă, legislativă, judecătorească;

b) existența unei puteri cu rol coordonator: puterea legislativă;

c) existența unor autorități diferite care exercită cele trei funcții principale în stat;

d) existența unei colaborări între autoritățile care exercită cele trei funcții principale în stat.

3. Conflictele juridice dintre autoritățile publice cu privire la respectarea principiului separației și echilibrului puterilor în stat se soluționează de:

a) Parlament;

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării;

c) Guvernul României;

d) Curtea Constituțională.

4. Fac parte din conținutul administrației publice următoarele activități:

a) referendumul popular;

b) educația națională;

c) aprovizionarea populației;

d) ordinea publică;

e) stingerea incendiilor.

5. Relația dintre mediul politic și administrația publică se caracterizează în statele democratice prin:

a) lipsa oricărei relații între mediul politic și administrația publică;

b) partidele politice își pot impune direct voința asupra autorităților administrației publice;

c) opțiunile politice ale partidului câștigător în alegeri se pot metamorfoza în norme de drept obligatorii pentru administrația publică;

d) funcțiile de demnitate publică din ministere și cele de conducere a serviciilor publice deconcentrate sunt ocupate de oameni politici.

6. Relația dintre puterea executivă și administrația publică se caracterizează prin:

a) administrația publică este o dimensiune a puterii executive, alături de activitatea de guvernare;

b) administrația publică se identifică cu puterea executivă;

c) administrația publică, ca activitate, depășește sfera puterii executive;

d) puterea executivă este inclusă în administrația publică.

7. Puterea administrației publice este:

a) arbitrară;

b) absolută;

c) unilaterală;

d) discreționară.

8. Care dintre științele următoare au ca obiect administrația publică:

a) managementul public;

b) dreptul civil;

c) urbanismul;

d) demografia.

9. Normele de drept administrativ reglementează:

a) drepturile și obligațiile personalului contractual încadrat în instituțiile și autoritățile publice;

b) raporturile nepatrimoniale dintre persoanele juridice de drept privat;

c) răspunderea penală a funcționarilor publici;

d) drepturile și obligațiile funcționarilor publici.

10. În sens formal (organic) prin „administrație publică" înțelegem:

a) ansamblul autorităților și instituțiilor publice care realizează activitatea de organizare a executării și de executare în concret a legii prin activități cu caracter de dispoziție și de prestație;

b) activitatea de organizare a executării și de executare în concret a legilor prin adoptarea actelor administrative de autoritate;

c) activitatea de organizare și gestionare a serviciilor publice prin adoptarea de acte administrative de autoritate și prin încheierea de contracte administrative;

d) ansamblul acțiunilor cu caracter de dispoziție și a celor cu caracter de prestație realizate de autoritățile publice.

11. Activitățile realizate de administrația publică se împart în:

a) activități cu caracter de prestație și de dispoziție;

b) activități care antrenează răspunderea autorităților publice și activități care nu antrenează nicio răspundere;

c) activități de legiferare și activități de executare a prevederilor legale;

d) activități prin care se realizează interesele generale ale societății și activități prin care se realizează interesele private ale particularilor.

12. Scopul administrației publice îl reprezintă:

a) punerea în aplicare a intereselor grupurilor de presiune;

b) adoptarea actelor normative în vederea realizării intereselor particularilor;

c) realizarea interesului public utilizând prerogativele de putere publică;

d) realizarea intereselor publice și private.

B.C.U. „M. EMINESCU" IAȘI

13. Împărțirea administrativ-teritorială a României cuprinde:
a) regiunea, județul, orașul, comuna;
b) județul, orașul, municipiul, comuna;
c) județul, orașul, municipiul, satul;
d) regiunea, orașul, municipiul, satul.

14. Diviziunea dreptului se realizează în:
a) drept civil și drept penal;
b) partea generală și partea specială;
c) elemente și secvențe bine determinate care se aplică în stare de interferență;
d) drept public și drept privat.

15. Sunt trăsături ale dreptului public:
a) apărarea sa prin norme imperative;
b) normele sale vizează ocrotirea intereselor generale ale societății;
c) apărarea sa prin norme dispozitive;
d) normele sale vizează apărarea intereselor individuale.

16. În componența dreptului public intră, printre alte ramuri de drept:
a) dreptul administrativ, dreptul constituțional, dreptul penal, dreptul financiar, dreptul comercial;
b) dreptul constituțional, dreptul procesual penal, dreptul muncii;
c) dreptul administrativ, dreptul constituțional, dreptul penal, dreptul financiar;
d) dreptul internațional public, dreptul muncii, dreptul familiei.

17. Dreptul administrativ:
a) este singura ramură de drept care se aplică administrației publice;
b) se aplică administrației publice alături de norme care aparțin altor ramuri de drept;
c) se aplică și activităților administrative realizate de autorități publice care nu aparțin puterii executive;
d) se aplică doar activităților administrative realizate de autoritățile publice care aparțin puterii executive.

18. Dreptul administrativ are strânse legături cu următoarele ramuri de drept:

a) drept constituțional;

b) drept financiar;

c) drept internațional privat;

d) drept civil.

VI. Bibliografie

- *Antonie Iorgovan*, Tratat de drept administrativ, Editura All Beck, București, 2005, vol. I și II.

- *Ioan Alexandru*, Tratat de administrație publică, Editura Universul Juridic, București, 2008.

- *Ion Corbeanu*, Drept administrativ, Editura Lumina Lex, București, 2002.

- *Verginia Vedinaș*, Drept administrativ, ediția a IV-a, Editura Universul Juridic, București, 2009.

- *Dana Apostol Tofan*, Drept administrativ, Editura C.H. Beck, București, vol. I / 2008 (ediția 2), vol. II / 2004 (ediția 1).

- *Rodica Narcisa Petrescu*, Drept administrativ, Editura Hamangiu, București, 2009.

- *Ioan Alexandru, Mihaela Cărăușan, Sorin Bucur*, Drept administrativ, Editura Universul Juridic, ediția a III-a, București, 2009.

- *Mihai Constantinescu, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu*, Constituția României revizuită. Comentarii și explicații, Editura All Beck, București, 2004.

- *Ioan Vida*, Puterea executivă și administrația publică, Regia autonomă Monitorul Oficial București, 1994.

- *Cătălin Silviu Săraru*, Teoria generală a dreptului. Sinteze și teste, Editura ASE, București, 2008.

Capitolul II
Izvoarele, normele şi raporturile de drept administrativ

I. Tematică

- Izvoarele dreptului administrativ. Izvoare materiale şi izvoare formale. Izvoare formale scrise şi izvoare formale nescrise. Cutuma. Jurisprudenţa. Doctrina. Legile constituţionale, organice şi ordinare. Ordonanţele şi hotărârile de Guvern. Actele administraţiei ministeriale. Actele autorităţilor administraţiei publice locale. Tratatele internaţionale. *Acquis*-ul comunitar.

- Normele dreptului administrativ. Particularităţile structurii logico-juridice a normei de drept administrativ. Clasificarea normelor de drept administrativ. Codificarea normelor de drept administrativ.

- Raporturile de drept administrativ. Definiţia, clasificarea şi trăsăturile raporturilor de drept administrativ.

II. Legislaţie

- Constituţia României revizuită şi republicată (M.Of. nr. 767 din 31 octombrie 2003);

- Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative (publicată în M.Of. nr. 139 din 31 martie 2000, republicată în M.Of. nr. 777 din 25 august 2004, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 215/2001 a administraţiei publice locale (publicată în M.Of. nr. 204 din 23 aprilie 2001 şi republicată în M.Of. nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ (publicată în M.Of. nr. 1154 din 7 decembrie 2004, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 90/2001 privind organizarea şi funcţionarea Guvernului României şi a ministerelor (publicată în M.Of. nr. 164 din 2 aprilie 2001, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 340/2004 privind prefectul şi instituţia prefectului (publicată în M.Of. nr. 658 din 21 iulie 2004 şi republicată în M.Of. nr. 225 din 24 martie 2008).

III. Scheme

1. Clasificarea izvoarelor formale ale dreptului administrativ

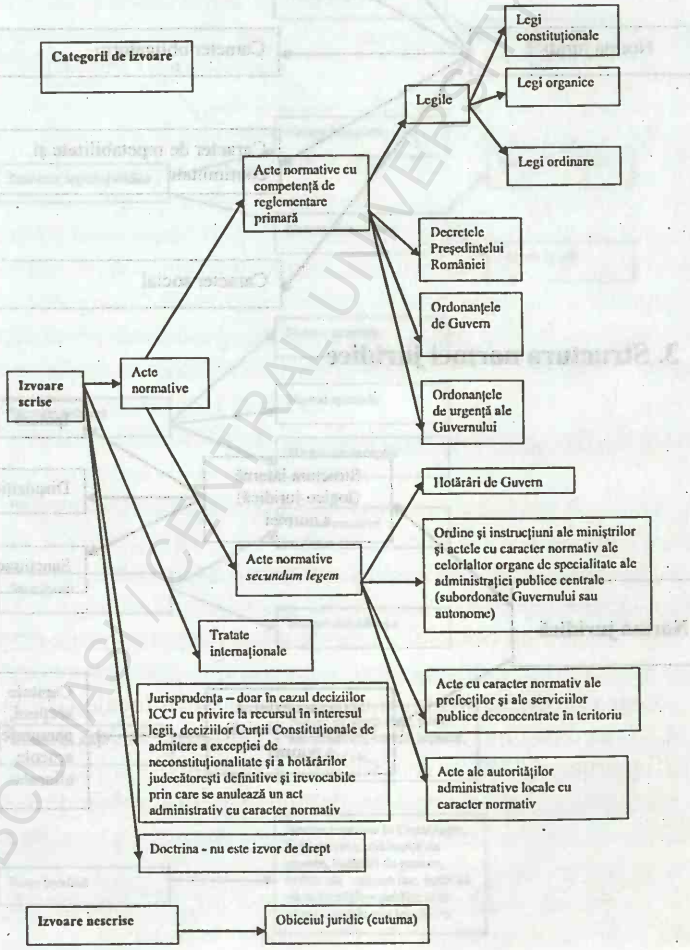

2. Trăsăturile normei juridice

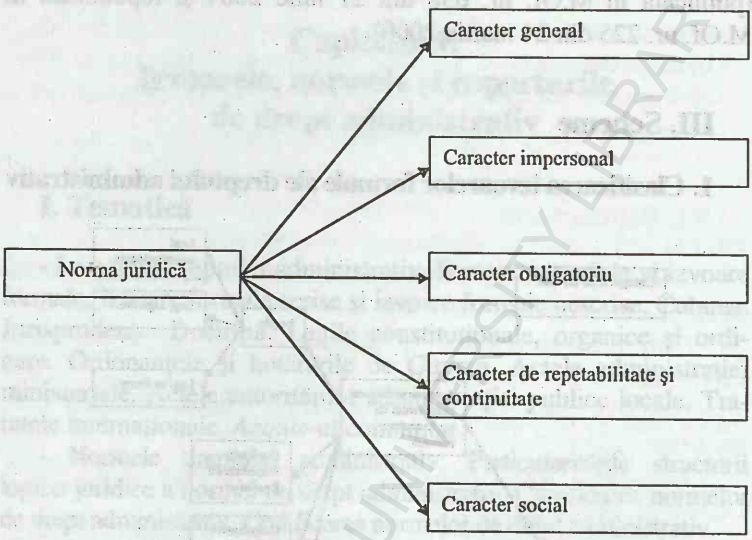

3. Structura normei juridice

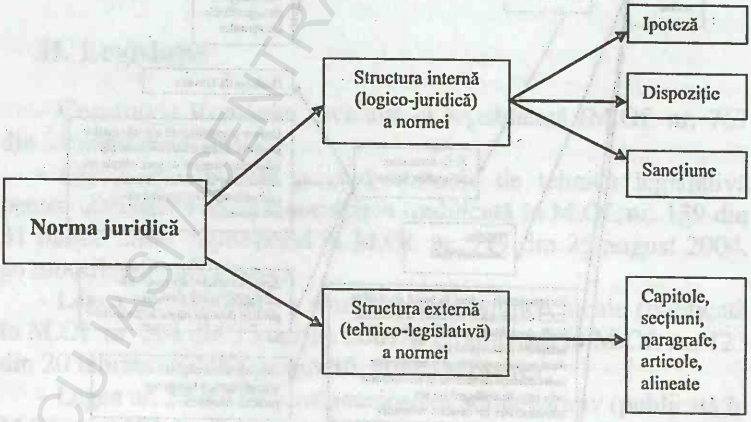

BCU IAŞI - CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

4. Clasificarea normelor juridice

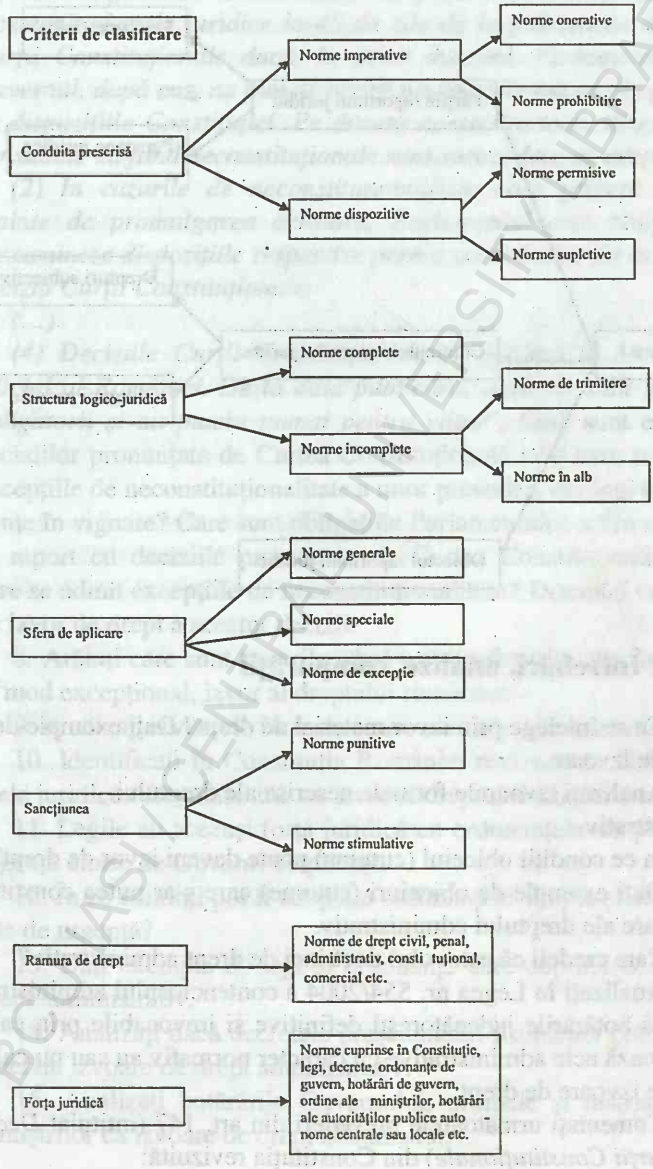

5. Structura raportului juridic

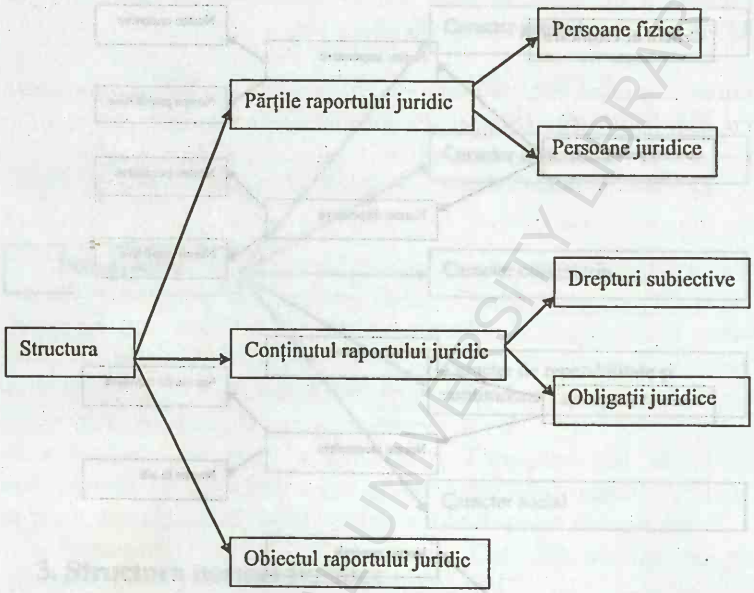

IV. Întrebări, analize, comparaţii

1. Ce se înţelege prin izvor material de drept? Daţi exemple de astfel de izvoare.

2. Analizaţi izvoarele formale nescrise ale dreptului administrativ.

3. În ce condiţii obiceiul (cutuma) poate deveni izvor de drept?

4. Daţi exemple de obiceiuri (cutume) care s-ar putea constitui în izvoare ale dreptului administrativ.

5. Care credeţi că este rolul doctrinei de drept administrativ?

6. Analizaţi în Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ dacă hotărârile judecătoreşti definitive şi irevocabile prin care se anulează acte administrative cu caracter normativ au sau nu calitatea de izvoare de drept.

7. Comentaţi următoarele prevederi din art. 147 (intitulat *Deciziile Curţii Constituţionale*) din Constituţia revizuită:

„(1) Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

(2) În cazurile de neconstituționalitate care privesc legile, înainte de promulgarea acestora, Parlamentul este obligat să reexamineze dispozițiile respective pentru punerea lor de acord cu decizia Curții Constituționale.

(...)

(4) Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor". Care sunt efectele deciziilor pronunțate de Curtea Constituțională prin care se admit excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din legi și ordonanțe în vigoare? Care sunt obligațiile Parlamentului și Guvernului în raport cu deciziile pronunțate de Curtea Constituțională prin care se admit excepțiile de neconstituționalitate? Discutați calitatea de izvor de drept a acestor decizii.

8. Arătați care sunt cazurile când jurisprudența poate constitui, în mod excepțional, izvor al dreptului românesc.

9. Analizați izvoarele formale scrise ale dreptului administrativ.

10. Identificați în Constituția României revizuită în 2003 normele juridice care constituie un izvor al dreptului administrativ.

11. Legile au aceeași forță juridică cu ordonanțele simple și de urgență emise de Guvern? Explicați.

12. În ce condiții pot fi adoptate ordonanțele simple și ordonanțele de urgență?

13. Dați exemple de legi și ordonanțe care cuprind norme de drept administrativ.

14. Analizați dacă decretele președintelui României pot fi considerate izvoare de drept administrativ.

15. Analizați hotărârile Guvernului, ordinele și instrucțiunile miniștrilor ca izvoare de drept administrativ.

16. Dacă există neconcordanțe între orice tratat la care România este parte și legile interne, care dintre acestea vor avea prioritate și în ce condiții? Dați exemple de tratate internaționale ratificate de România care cuprind norme de drept administrativ.

17. Ce reprezintă *acquis*-ul comunitar și care sunt obligațiile asumate de România în raport cu acesta?

18. Analizați structura internă sau logico-juridică a normei de drept administrativ.

19. Identificați ipoteza, dispoziția și sancțiunea unor norme de drept administrativ în Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale.

20. Identificați norme imperative și norme permisive de drept administrativ în Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale.

21. Cum se clasifică normele de drept administrativ conform criteriului forței juridice a actului normativ din care fac parte?

22. Argumentați necesitatea codificării normelor de drept administrativ.

23. Ce se înțelege prin raport de drept administrativ?

24. Analizați trăsăturile raporturilor de drept administrativ

25. Care sunt premisele și elementele raportului juridic administrativ?

26. Analizați care pot fi subiectele raportului de drept administrativ.

27. Ce înțelegeți prin obiect al raportului de drept administrativ? Dar prin conținutul raportului de drept administrativ?

28. Cum se clasifică raporturile de drept administrativ?

29. Dați 3 exemple de raporturi de drept administrativ de subordonare.

30. Dați 3 exemple de raporturi de drept administrativ de colaborare și cooperare.

31. Ce se înțelege prin raporturi de drept administrativ de autoritate și coordonare și ce exemple de astfel de raporturi cunoașteți?

32. Ce fel de raporturi de drept administrativ există între prefect și consiliul județean?

33. Analizați raporturile prefectului cu Guvernul, serviciile publice deconcentrate în teritoriu și cu autoritățile administrației publice locale.

34. Ce fel de raporturi de drept administrativ există între consiliul local şi primar?

35. Ce fel de raporturi de drept administrativ există între Preşedinte şi Guvern?

36. Ce fel de raporturi de drept administrativ există între Guvern şi ministere?

V. Teste grilă

1. Izvoarele materiale ale dreptului sunt:

a) forme de exteriorizare a manifestării de voinţă a legiuitorului;

b) legile şi ordonanţele guvernului;

c) condiţiile materiale ale societăţii care determină acţiunea legiuitorului;

d) actul normativ, cutuma, jurisprudenţa, doctrina juridică, contractul normativ.

2. Principalul izvor formal al dreptului este:

a) jurisprudenţa;

b) obiceiul juridic;

c) contractul normativ;

d) actul normativ.

3. Actele normative cu competenţă de reglementare primară sunt:

a) hotărârile de Guvern, ordinele şi instrucţiunile miniştrilor, actele autorităţilor administrative locale cu caracter normativ;

b) norma juridică, instituţia de drept, ramura de drept, sistemul de drept;

c) legile constituţionale, organice şi ordinare adoptate de Parlament, ordonanţele simple şi de urgenţă adoptate de Guvern;

d) contractul colectiv de muncă şi contractul individual de muncă.

4. Constituie, prin excepţie, un izvor al dreptului:

a) doctrina juridică;

b) toate hotărârile Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie;

c) obiceiul juridic;

d) actul normativ.

5. Pentru ca un obicei să reprezinte izvor al dreptului este necesar:
a) numai ca acesta să fie aplicat pe o perioadă îndelungată de timp;
b) numai ca regula de conduită pe care o conține să fie percepută ca obligatorie de către cei cărora li se adresează;
c) să se permită aplicarea sa printr-o normă juridică din cuprinsul unui act normativ prin care se face trimitere la acel obicei;
d) să se permită aplicarea sa printr-un text din cuprinsul unei hotărâri judecătorești prin care se face trimitere la acel obicei.

6. Sunt izvoare ale dreptului românesc:
a) actul normativ;
b) jurisprudența;
c) doctrina;
d) contractul normativ.

7. Care dintre următoarele acte juridice nu fac parte din categoria izvoarelor scrise ale dreptului administrativ?
a) obiceiul;
b) doctrina;
c) jurisprudența;
d) ordonanțele Guvernului.

8. Constituie izvor al dreptului administrativ:
a) hotărârile judecătorești definitive și irevocabile prin care se anulează un act administrativ cu caracter normativ;
b) hotărârile judecătorești definitive și irevocabile prin care se anulează un act administrativ cu caracter individual;
c) toate hotărârile Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțate în cazul recursului în interesul legii;
d) toate hotărârile prin care Curtea Constituțională admite excepțiile de neconstituționalitate.

9. Deciziile de neconstituționalitate pronunțate de Curtea Constituțională:
a) își produc efectele doar față de părțile în litigiu (*inter partes litigantes*);
b) sunt opozabile *erga omnes* (față de toți);
c) sunt obligatorii și retroactive;
d) sunt facultative și au putere numai pentru viitor.

10. Legile constituționale au ca obiect de reglementare:
a) organizarea executării reglementărilor primare;
b) domeniul legilor speciale;
c) orice domeniu al relațiilor sociale cu excepția celor rezervate legilor organice;
d) revizuirea Constituției.

11. Cutuma se confundă cu:
a) legea;
b) doctrina;
c) jurisprudența;
d) obiceiul.

12. Jurisprudența desemnează:
a) totalitatea hotărârilor judecătorești pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în cazul recursului în interesul legii;
b) o normă de conduită fundamentată pe observarea uniformităților asupra cazurilor petrecute în viața socială vreme îndelungată și considerată ca normă dreaptă;
c) totalitatea hotărârilor judecătorești pronunțate de către toate instanțele de judecată, componente ale sistemului de organizare judecătorească dintr-un stat;
d) totalitatea normelor juridice elaborate sau acceptate de către stat, în scopul dirijării comportamentului în societate.

13. Legile organice reglementează:
a) domeniile expres prevăzute de Constituție în art. 73 și în alte articole;
b) domeniile în care Guvernul nu poate adopta ordonanțe de urgență;
c) orice domeniu care nu face obiectul legilor constituționale;
d) orice domeniu care necesită o reglementare primară.

14. Legile intră în vigoare, de regulă:
a) la data adoptării de către Parlament;
b) la data publicării în Monitorul Oficial;
c) la trei zile de la publicarea în Monitorul Oficial;
d) la data promulgării prin decret prezidențial.

15. Ordonanța simplă poate intra în vigoare:
a) la trei zile de la publicarea în Monitorul Oficial;
b) în termen de 30 de zile de la publicare în Monitorul Oficial, dacă așa se prevede în conținutul ei;
c) la data publicării în Monitorul Oficial;
d) la data depunerii la Camera competentă a Parlamentului.

16. Ordonanța de urgență intră în vigoare, de regulă:
a) la data depunerii la Camera competentă a Parlamentului;
b) la data publicării în Monitorul Oficial, chiar dacă nu a fost depusă în prealabil, spre dezbatere, la Camera competentă a Parlamentului;
c) la data adoptării de către Guvern;
d) la data publicării în Monitorul Oficial, sub condiția depunerii în prealabil, spre dezbatere, la Camera competentă a Parlamentului.

17. Ordonanțele de urgență au aceeași forță juridică cu:
a) legile organice;
b) legile ordinare;
c) ordonanțele simple;
d) hotărârile de Guvern.

18. În funcție de criteriul forței juridice, actele normative pot fi ordonate în felul următor:
a) legi constituționale, ordinele miniștrilor, hotărârile de Guvern, ordonanțele Guvernului;
b) legile organice, ordonanțele simple ale Guvernului, ordinele miniștrilor, ordinele prefecților cu caracter individual;
c) ordonanțele de urgență, legile ordinare, decretele prezidențiale, hotărârile consiliilor locale;
d) Constituția, ordonanțele de urgență, ordinele miniștrilor, hotărârile consiliilor locale, dispozițiile primarilor.

19. Guvernul adoptă:
a) hotărâri;
b) decrete;
c) ordonanțe;
d) decizii.

20. Sunt izvoare ale dreptului administrativ:
a) contractele administrative;
b) hotărârile Guvernului;
c) doctrina şi jurisprudenţa;
d) ordinele emise de şefii serviciilor publice deconcentrate în unităţile administrativ-teritoriale.

21. Hotărârile de Guvern sunt izvoare ale dreptului administrativ:
a) indiferent care este obiectul lor de reglementare;
b) doar dacă reglementează raporturi din sfera administraţiei publice;
c) doar dacă au caracter normativ;
d) atât în cazul când au caracter normativ, cât şi în cazul în care au caracter individual.

22. Hotărârile Guvernului se emit:
a) în temeiul unei legi speciale de abilitare;
b) pentru organizarea executării legilor;
c) pentru a reglementa primar diverse relaţii sociale;
d) în situaţii extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată.

23. Ordonanţele Guvernului:
a) sunt exclusiv izvoare ale dreptului administrativ;
b) pot fi izvoare ale dreptului administrativ sau izvoare ale altor ramuri de drept;
c) sunt întotdeauna izvoare ale dreptului administrativ şi al altor ramuri de drept;
d) sunt întotdeauna izvoare ale dreptului constituţional, condiţiile pentru adoptarea lor fiind prevăzute în Constituţie.

24. Dacă există neconcordanţă între tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, şi legile interne:
a) au prioritate întotdeauna legile interne;
b) au prioritate întotdeauna tratatele internaţionale;
c) au prioritate tratatele internaţionale, cu excepţia cazului în care legile interne conţin dispoziţii mai favorabile;
d) prioritatea tratatelor sau a legilor interne se stabileşte de Curtea Constituţională.

25. *Acquis*-ul comunitar este format din:

a) jurisprudența curților de justiție ale statelor membre UE;

b) acțiunile și pozițiile comune adoptate în cadrul Politicii Externe și de Securitate Comună;

c) acordurile internaționale încheiate de statele membre ale UE cu referire la activitatea Uniunii;

d) totalitatea legislației interne a fiecărui stat membru.

26. Nu pot reprezenta un izvor al dreptului administrativ:

a) hotărârile Curții de Justiție a Comunităților Europene;

b) Tratatul asupra Uniunii Europene de la Maastricht, cu modificările ulterioare;

c) Carta autonomiei locale adoptată de Consiliul Europei;

d) actele administrative având un caracter individual.

27. Norma juridică reprezintă:

a) o regulă de conduită instituită sau sancționată de către stat;

b) o regulă de conduită cuprinsă în legi și acte administrative individuale;

c) orice regulă de conduită socială;

d) obiect de cercetare al științei dreptului.

28. Trăsături ale normei juridice sunt:

a) caracter irepetabil;

b) se adresează persoanelor privite în mod individual;

c) caracter facultativ;

d) caracter general și personal.

29. Sunt trăsături ale normelor juridice:

a) sunt relative, au acțiune limitată în timp, au proceduri speciale de elaborare;

b) generalitatea, oficialitatea, spontaneitatea;

c) sunt generale, impersonale, obligatorii și implică un raport intersubiectiv;

d) împărțirea în articole și alineate.

30. Obligativitatea normei juridice înseamnă faptul că:

a) în caz de neconformare se poate apela la forța de constrângere a statului;

b) recomandă un comportament standard unui subiect generic;

c) prescrie o anumită conduită pentru un subiect individualizat;
d) prescrie un comportament care implică ideea de reciprocitate.

31. Structura internă a normei juridice este reprezentată de:
a) structura logico-juridică;
b) structura tehnico-legislativă;
c) structura cuprinzând: ipoteza, dispoziţia, sancţiunea;
d) structura dinamică a normei juridice.

32. Condiţiile şi împrejurările în care se aplică norma juridică sunt prevăzute în:
a) ipoteza normei juridice;
b) dispoziţia normei juridice;
c) sancţiunea normei juridice;
d) preambulul actului normativ.

33. Dispoziţia normei juridice:
a) descrie împrejurările în care intră în acţiune ipoteza sau sancţiunea normei;
b) defineşte calitatea subiectului de drept;
c) poate ordona o anumită conduită;
d) poate prevedea obligaţia de abţinere de la anumite fapte.

34. În cazul normelor de drept administrativ:
a) ipoteza nu este expres exprimată;
b) ipoteza este foarte redusă;
c) ipoteza este foarte dezvoltată;
d) ipoteza poate fi relativ determinată.

35. În cazul normelor de drept administrativ:
a) dispoziţia se prezintă în majoritatea cazurilor sub formă imperativă;
b) dispoziţia nu este expres exprimată;
c) dispoziţia se prezintă în majoritatea cazurilor sub formă permisivă;
d) dispoziţia cuprinde exclusiv obligaţia de abţinere de la o anumită conduită.

36. După criteriul forței juridice a actului normativ din care fac parte normele de drept administrativ se împart în:

a) norme juridice complete şi norme juridice incomplete;

b) norme juridice generale, norme juridice speciale, norme juridice de excepție;

c) norme juridice punitive, norme juridice stimulative;

d) norme juridice cuprinse în Constituție, legi organice, legi ordinare, ordonanțe, hotărâri de Guvern etc.

37. Normele dispozitive pot fi:

a) permisive;

b) onerative;

c) supletive;

d) prohibitive.

38. Normele onerative sunt:

a) norme dispozitive;

b) norme prohibitive;

c) norme supletive;

d) norme imperative.

39. Normele onerative:

a) interzic o anumită acțiune;

b) impun o anumită acțiune;

c) lasă la aprecierea subiectului alegerea unei conduite;

d) suplinesc voința părților.

40. Articolul 29 alin. (2) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici arată că „Funcționarii publici pot, în mod liber, să înființeze organizații sindicale, să adere la ele şi să exercite orice mandat în cadrul acestora". Această normă juridică va fi o:

a) normă onerativă;

b) normă prohibitivă;

c) normă supletivă;

d) normă permisivă.

41. Normele morale:

a) sunt elaborate de organe special abilitate potrivit unei proceduri specifice;

b) încălcarea lor atrage sancțiuni ca oprobriul public, dezavuarea publică, marginalizarea;

c) încălcarea lor atrage răspunderea contravenţională sau penală;

d) încălcarea lor nu atrage niciodată urmări nefavorabile pentru cei care nu le respectă.

42. Normele constituţionale cu privire la administraţia publică:

a) sunt exclusiv norme de drept administrativ;

b) au o dublă natură juridică, de drept constituţional şi de drept administrativ;

c) sunt exclusiv norme de drept constituţional;

d) sunt norme de drept administrativ doar dacă au o aplicabilitate nemijlocită (directă).

43. Raportul juridic este:

a) acordul între două sau mai multe persoane în vederea constituirii de drepturi şi obligaţii între acestea;

b) regula de comportament generală, obligatorie, impersonală, elaborată sau recunoscută de stat cu scopul asigurării ordinii sociale;

c) actul normativ elaborat de puterea executivă care conţine norme juridice referitoare la organizarea executării legilor emise de Parlament;

d) o legătură socială între participanţi determinaţi, reglementată de norma juridică susceptibilă de a fi apărată pe calea coerciţiei statale şi caracterizată prin existenţa drepturilor şi obligaţiilor juridice.

44. Conţinutul raportului juridic este format din:

a) norma juridică, subiectele de drept, faptele juridice;

b) capacitatea juridică a părţilor raportului juridic, norma juridică, obiectul raportului juridic;

c) subiectele raportului juridic, obiectul raportului juridic, sancţiunea raportului juridic;

d) drepturile şi obligaţiile subiectelor raportului juridic prevăzute de norma juridică.

45. Obiectul raportului juridic este format din:

a) conduita părţilor raportului juridic ca urmare a exercitării drepturilor şi îndeplinirii obligaţiilor identificate în conţinutul raportului juridic;

b) totalitatea drepturilor şi obligaţiilor subiectelor într-un raport juridic care sunt prevăzute de norma juridică;

c) posibilitatea subiectului raportului juridic de a cere apărarea dreptului său de către stat, atunci când dreptul său a fost nesocotit de subiectul obligat;

d) aptitudinea recunoscută de lege omului de a avea drepturi şi obligaţii juridice, în lipsa căreia nu ar fi posibilă stabilirea raportului juridic.

46. Subiectele raporturilor juridice se clasifică în:

a) subiecte individuale şi subiecte colective;

b) cetăţeni români, străini şi apatrizi aflaţi pe teritoriul ţării noastre;

c) persoane fizice şi persoane juridice;

d) subiecte cu capacitate juridică şi subiecte fără capacitate juridică.

47. Raporturile de drept administrativ reprezintă:

a) o regulă de comportament reglementată printr-o normă juridică;

b) o regulă de comportament generală, obligatorie, impersonală, elaborată sau recunoscută de stat cu scopul asigurării ordinii sociale;

c) o relaţie socială reglementată prin norme de drept administrativ;

d) actele normative elaborate de puterea executivă care conţin norme juridice referitoare la organizarea executării legilor emise de Parlament.

48. Raporturile de drept administrativ se stabilesc:

a) numai în activitatea organelor administraţiei publice;

b) în activitatea organelor administraţiei publice şi în subsidiar în activitatea altor autorităţi publice;

c) între persoane juridice de drept privat dacă cel puţin una acţionează ca împuternicit al unei autorităţi publice;

d) în domeniul de activitate al instituţiilor publice sau de utilitate publică.

49. Raporturile de tutelă administrativă se nasc:

a) din prevederile legii (*ope legis*);

b) din convenţia părţilor;

c) din hotărârile judecătoreşti (*ope judicis*);

d) din cutumele juridice.

50. În raporturile de drept administrativ subiectul activ, purtător al autorității publice poate fi:
a) un organ administrației publice;
b) o asociație de utilitate publică;
c) o societate comercială;
d) o persoană fizică autorizată.

51. Între Guvern şi prefect există un raport juridic:
a) de colaborare;
b) de subordonare;
c) de coordonare;
d) de tutelă administrativă.

52. Între consiliul județean şi consiliul local există un raport juridic:
a) de colaborare;
b) de subordonare;
c) de coordonare;
d) de tutelă administrativă.

53. Între prefect şi primar există un raport juridic:
a) de colaborare;
b) de subordonare;
c) de coordonare;
d) de tutelă administrativă.

54. Între Guvern şi Banca Națională a României există un raport juridic:
a) de colaborare;
b) de subordonare;
c) de coordonare;
d) de tutelă administrativă.

VI. Bibliografie

- *Mircea Djuvara*, Teoria generală a dreptului. Drept rațional, izvoare şi drept pozitiv, Editura All Beck, Bucureşti, 1999.
- *Nicolae Popa*, Teoria generală a dreptului, Editura C.H. Beck, ediția 3, Bucureşti, 2008.

- *Cătălin Silviu Săraru*, Teoria generală a dreptului. Sinteze şi teste, Editura ASE, Bucureşti, 2008.

- *Ioan Vida*, Manual de legistică formală. Introducere în tehnica şi procedura legislativă, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2000.

- *Antonie Iorgovan*, Tratat de drept administrativ, Editura All Beck, Bucureşti, 2005, vol. I şi II.

- *Ioan Alexandru*, Tratat de administraţie publică, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2008.

- *Ion Corbeanu*, Drept administrativ, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2002.

- *Verginia Vedinaş*, Drept administrativ, ediţia a IV-a, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2009.

- *Dana Apostol Tofan*, Drept administrativ, Editura C.H. Beck, Bucureşti, vol. I / 2008 (ediţia 2), vol. II / 2004 (ediţia 1).

- *Rodica Narcisa Petrescu*, Drept administrativ, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2009.

- *Ioan Alexandru, Mihaela Cărăuşan, Sorin Bucur*, Drept administrativ, Editura Universul Juridic, ediţia a III-a, Bucureşti, 2009.

- *Mihai Constantinescu, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu*, Constituţia României revizuită. Comentarii şi explicaţii, Editura All Beck, Bucureşti, 2004.

- *Ioan Vida*, Puterea executivă şi administraţia publică, Regia autonomă Monitorul Oficial Bucureşti, 1994.

- *Ioan Alexandru, Ilie Gorjan, Ivan Vasile Ivanoff, Cezar Corneliu Manda, Alina-Livia Nicu, Cătălin Silviu Săraru*, Drept administrativ european, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2005.

BCU IAŞI

Capitolul III
Actul administrativ

I. Tematică

- Definiția și trăsăturile actului administrativ
- Clasificarea actelor administrative
- Legalitatea și oportunitatea actelor administrative
- Competența și puterea discreționară a administrației publice
- Forma actului administrativ
- Motivarea actului administrativ
- Procedura de emitere sau adoptare a actelor administrative. Formele procedurale prealabile (anterioare) emiterii/adoptării actului administrativ: avizele, acordul, alte operațiuni prealabile. Forme procedurale concomitente adoptării sau emiterii actului administrativ: cvorumul, majoritatea, semnarea și contrasemnarea actului administrativ. Forme procedurale posterioare adoptării sau emiterii actului administrativ: comunicarea, publicarea, aprobarea, confirmarea.
- Forța juridică și efectele juridice ale actelor administrative. Executarea din oficiu a actelor administrative. Începutul efectelor juridice ale actului administrativ.
- Încetarea efectelor juridice ale actelor administrative. Anularea și inexistența actelor administrative. Revocarea actelor administrative și excepțiile de la principiul revocabilității. Suspendarea actelor administrative. Rectificarea actelor administrative.

II. Legislație

- Constituția României revizuită și republicată (M.Of. nr. 767 din 31 octombrie 2003);
- Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ (publicată în M.Of. nr. 1154 din 7 decembrie 2004, cu modificările ulterioare);

- Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor (publicată în M.Of. nr. 84 din 1 februarie 2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 233/2002, publicată în M.Of. nr. 296 din 30 aprilie 2002);

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2003 privind procedura aprobării tacite (publicată în M.Of. nr. 291 din 25 aprilie 2003, aprobată cu modificări prin Legea nr. 486/2003, publicată în M.Of. nr. 827 din 22 noiembrie 2003);

- Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale (publicată în M.Of. nr. 204 din 23 aprilie 2001 și republicată în M.Of. nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor (M.Of. nr. 164 din 2 aprilie 2001, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică (M.Of. nr. 70 din 3 februarie 2003);

- Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative (publicată în M.Of. nr. 139 din 31 martie 2000, republicată în M. Of. nr. 777 din 25 august 2004, cu modificările ulterioare);

- Hotărârea Guvernului nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării (M.Of. nr. 319 din 14 mai 2009);

- Hotărârea Guvernului nr. 1361/2006 privind conținutul instrumentului de prezentare și motivare a proiectelor de acte normative supuse aprobării Guvernului (M.Of. nr. 843 din 12 octombrie 2006);

- Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public (M.Of. nr. 663 din 23 octombrie 2001, cu modificările ulterioare);

- Proiectul Codului de procedură administrativă al României publicat în Revista de drept public nr. 4/2004.

III. Scheme

1. Trăsăturile actului administrativ

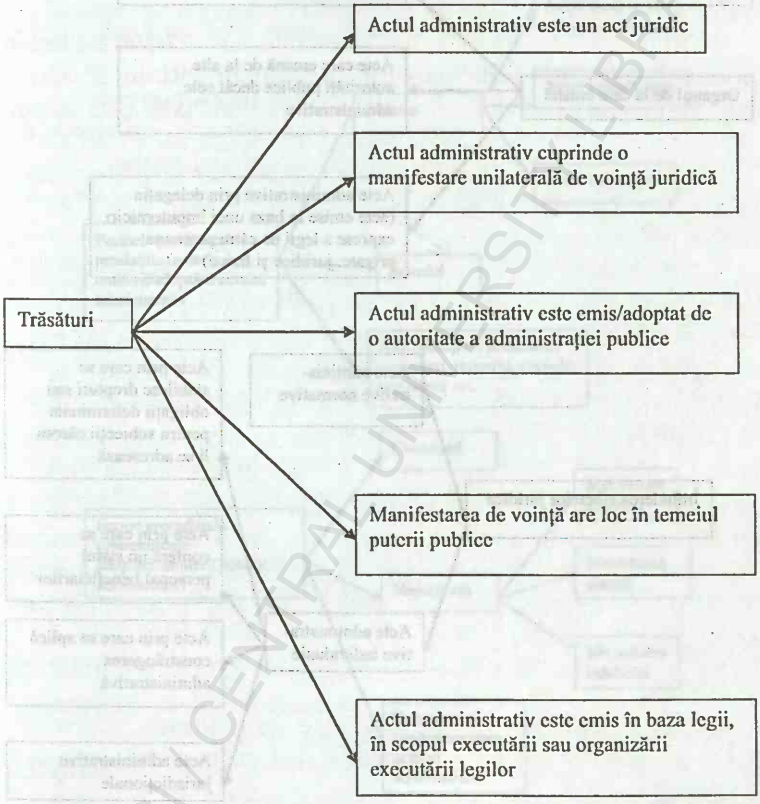

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

2. Clasificarea actelor administrative

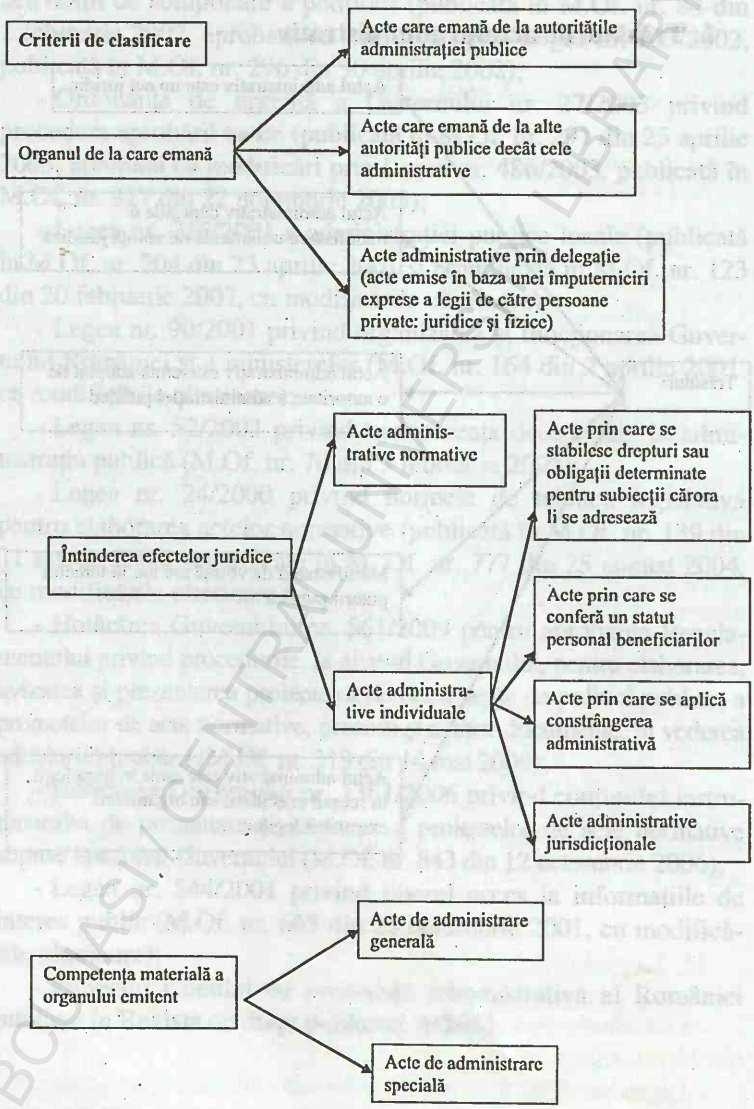

BCU IASI / CENTRUL UNIVERSITAR / LIBRARY

3. Proceduri anterioare, concomitente şi posterioare emiterii/adoptării actului administrativ

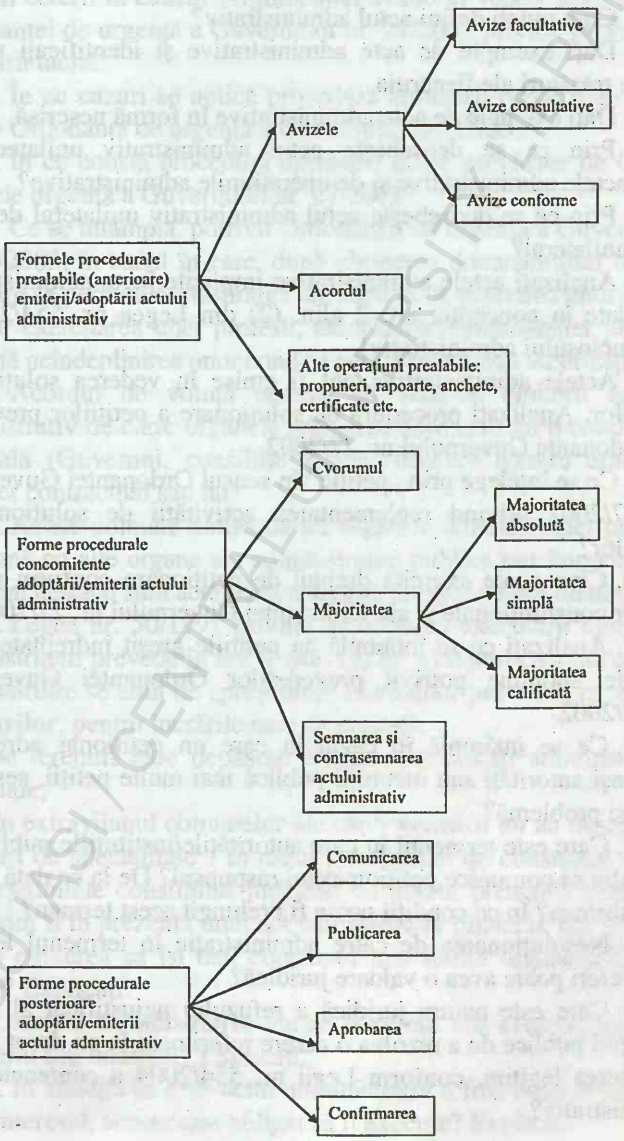

IV. Întrebări, analize, comparații

1. Care sunt trăsăturile actului administrativ?
2. Cum puteți defini actul administrativ?
3. Dați exemple de acte administrative şi identificați principalele trăsături ale fiecăruia.
4. Dați exemple de acte administrative în formă nescrisă.
5. Prin ce se deosebeşte actul administrativ unilateral de contractele administrative şi de operațiunile administrative?
6. Prin ce se deosebeşte actul administrativ unilateral de actul civil unilateral?
7. Analizați actele administrative implicite [acte administrative asimilate în concepția art. 2 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ].
8. Actele administrative pot fi emise în vederea soluționării petițiilor. Analizați procedura de soluționare a petițiilor prevăzută de Ordonanța Guvernului nr. 27/2002.
9. Ce se înțelege prin „petiție" în sensul Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor?
10. Cine poate exercita dreptul de petiționare conform prevederilor constituționale şi ale Ordonanței Guvernului nr. 27/2002?
11. Analizați ce se întâmplă cu petițiile greşit îndreptate şi cu petițiile anonime potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 27/2002.
12. Ce se întâmplă în cazul în care un petiționar adresează aceleiaşi autorități sau instituții publice mai multe petiții, sesizând aceeaşi problemă?
13. Care este termenul în care autoritățile/instituțiile publice au obligația să comunice petiționarului răspunsul? De la ce dată curge acest termen? În ce condiții poate fi prelungit acest termen?
14. Nesoluționarea de către administrație în termenul legal a unei cereri poate avea o valoare juridică?
15. Care este natura juridică a refuzului nejustificat al administrației publice de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim, conform Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ?

16. Tăcerea autorității administrației publice în raport cu cererea ce i-a fost adresată are semnificația unei aprobări sau a respingerii cererii în cauză? Argumentați având în vedere dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2003 privind procedura aprobării tacite.

17. În ce cazuri se aplică procedura aprobării tacite reglementate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2003?

18. În ce constă procedura aprobării tacite prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2003?

19. Ce se întâmplă, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2003, în cazul în care, după obținerea documentului oficial prin care se permite desfășurarea unei activități, prestarea unui serviciu sau exercitarea unei profesii, autoritatea administrației publice constată neîndeplinirea unor condiții pentru eliberarea autorizației?

20. Acordul de voință necesar în vederea emiterii actului administrativ de către organele administrative care au o conducere colegială (Guvernul, consiliile locale) conferă actului emis un caracter contractual sau nu?

21. Actele comune emise de un organ al administrației publice împreună cu alte organe ale administrației publice sau împreună cu un organ nestatal sunt acte administrative unilaterale sau bilaterale?

22. Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții prevede în art. 4 alin. (1) lit. a) faptul că autorizațiile de construire se emit de „președinții consiliilor județene, **cu avizul primarilor**, pentru lucrările care se execută:

- pe terenuri care depășesc limita unei unități administrativ-teritoriale;
- în extravilanul comunelor ale căror primării nu au organizate structuri de specialitate". În cazul autorizației de construire emisă de președintele consiliului județean cu avizul prealabil al primarilor vom fi în prezența unui act administrativ bilateral, dat fiind că pentru emiterea sa își dau concursul mai multe organe administrative? Explicați.

23. Actele administrative emise la cerere vor avea un caracter unilateral sau bilateral? Explicați.

24. În situația în care actul administrativ a fost emis la cererea celui interesat, acesta este obligat să îl execute? Explicați.

25. Renunțarea beneficiarului la exercițiul dreptului conferit prin actul administrativ emis la cererea sa și comunicat în condițiile legii este o modalitate, în sine, de încetare a efectelor actului administrativ? Argumentați.

26. Pentru valabilitatea actului administrativ este necesar consimțământul persoanei căreia i se adresează?

27. Acte administrative pot emite doar organele administrației publice?

28. Ce se întâmplă în cazul în care cel obligat la executare nu execută de bunăvoie actul administrativ?

29. Care este sancțiunea în cazul emiterii unui act administrativ de către o autoritate a administrației publice necompetente?

30. Realizați o comparație între actul administrativ și lege.

31. Realizați o comparație între actul administrativ și hotărârea judecătorească.

32. Analizați actele administrativ-jurisdicționale. Dați exemple de instituții publice care au competența de a realiza proceduri administrativ-jurisdicționale.

33. Cum se clasifică actele administrative după categoria organului de la care emană?

34. Realizați o comparație între actele administrative normative și actele administrative individuale.

35. Ce se înțelege prin regimul juridic al actelor administrative?

36. Analizați condițiile de valabilitate a actului administrativ.

37. Precizați care sunt condițiile de valabilitate pentru o hotărâre a unui consiliu local.

38. Analizați legalitatea și oportunitatea actelor administrative.

39. Considerați că oportunitatea este o dimensiune a legalității sau poate fi privită ca o condiție de sine stătătoare pentru valabilitatea actului administrativ? Argumentați.

40. Ce presupune legalitatea actelor administrative? Analizați ierarhia actelor normative și a actelor administrative.

41. Ce se înțelege prin puterea discreționară de care dispun autoritățile/instituțiile publice și care sunt limitele între care se poate manifesta aceasta?

42. Analizând prevederile Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cercetați ce tipuri de acte administrative emise cu

încălcarea limitelor puterii discreționare (exces de putere) pot fi atacate în instanță și în ce condiții.

43. Cum se manifestă puterea discreționară în cazul emiterii de către autoritatea publică competentă a permiselor de circulație?

44. Analizați forma actului administrativ.

45. În ce condiții pot fi emise actele administrative verbale? Dați exemple de astfel de acte administrative.

46. Forma scrisă a actului administrativ, atunci când este cerută de lege, este o condiție *ad validitatem* sau *ad probationem*?

47. Ce reprezintă motivarea actului administrativ și ce trebuie să cuprindă aceasta?

48. Analizați formele procedurale anterioare emiterii actelor administrative.

49. Precizați tipurile de avize care pot fi solicitate în vederea emiterii unui act administrativ și prin ce se caracterizează acestea.

50. Avizele pot produce efecte juridice prin ele însele, separat de actul administrativ în care sunt înglobate?

51. Articolul 117 pct. (2) din Constituția României revizuită prevede că „Guvernul și ministerele, **cu avizul** Curții de Conturi, pot înființa organe de specialitate, în subordinea lor, numai dacă legea le recunoaște această competență". Care considerați că este natura juridică a acestui aviz?

52. Conform art. 117 lit. a) din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale „Secretarul unității administrativ-teritoriale (...) **avizează**, pentru legalitate, dispozițiile primarului și ale președintelui consiliului județean, hotărârile consiliului local, respectiv ale consiliului județean". Care considerați că este natura juridică a acestui aviz?

53. Ce reprezintă acordul administrativ și care sunt trăsăturile acestuia?

54. Obținerea acordului obligă organul administrativ competent la emiterea actului administrativ?

55. Acordul poate produce prin el însuși efecte juridice? El poate forma obiectul unei acțiuni în contenciosul administrativ de sine stătătoare, separată de acțiunea formulată împotriva actului administrativ pe care îl fundamentează?

56. Dați exemple de alte forme procedurale anterioare emiterii actelor administrative, în afara avizelor și acordurilor administrative.

57. Analizați formele procedurale concomitente emiterii actelor administrative.

58. Ce reprezintă cvorumul și majoritatea cerute pentru adoptarea actului administrativ?

59. De câte feluri poate fi majoritatea solicitată pentru adoptarea unui act administrativ?

60. Identificați în Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale condițiile de cvorum și majoritate necesare pentru adoptarea hotărârilor de către Consiliul local și Consiliul județean.

61. Care este semnificația impunerii prin lege a obligativității contrasemnării anumitor acte administrative?

62. Identificați acte administrative pentru care se prevede obligativitatea contrasemnării în Constituția României revizuită, în Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor și în Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale.

63. Analizați formele procedurale posterioare emiterii actului administrativ.

64. Ce se înțelege prin „efectele actelor administrative"?

65. De la ce dată încep să își producă efectele actele administrative cu caracter normativ? Dar actele administrative cu caracter individual?

66. Care este, potrivit Constituției, sancțiunea nepublicării decretelor Președintelui României în Monitorul Oficial al României?

67. Nepublicarea căror hotărâri de Guvern nu atrage inexistența lor, potrivit Constituției?

68. Cum se realizează aducerea la cunoștință publică a actelor normative adoptate de autoritățile administrației publice locale potrivit Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, Legii nr. 215/2001 a administrației publice locale și Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică?

69. Care sunt diferențele între aprobarea și confirmarea unui act administrativ?

70. Ce se înțelege prin forța juridică a actelor administrative?

71. Parlamentul poate adopta o lege prin care să modifice ori să abroge acte administrative individuale sau hotărâri judecătoreşti? Argumentaţi.

72. Care sunt diferenţele între forţa juridică a actelor administrative şi forţa lor probantă?

73. Ce se înţelege prin executarea din oficiu a actelor administrative?

74. Analizaţi prezumţiile de legalitate, de autenticitate şi de veridicitate care fundamentează forţa juridică a efectelor pe care le produc actele administrative.

75. Pentru organul emitent actul administrativ creează obligaţii din momentul emiterii (adoptării) sau din momentul aducerii la cunoştinţă publică prin publicare, respectiv comunicare?

76. Arătaţi care sunt diferenţele între anularea şi inexistenţa actelor administrative.

77. Arătaţi care sunt diferenţele între nulitatea absolută şi nulitatea relativă a actelor administrative.

78. Daţi exemple de acte administrative inexistente.

79. În cazul actelor administrative inexistente mai operează prezumţia de legalitate a actelor administrative?

80. Destinatarii unui act administrativ inexistent pot refuza îndeplinirea obligaţiilor care rezultă din act?

81. Emiterea unui act administrativ de un organ administrativ „vădit necompetent" va atrage nulitatea sau inexistenţa actului? Argumentaţi.

82. Care sunt organele competente să dispună anularea actelor administrative?

83. Guvernul are dreptul să anuleze actele administrative ilegale sau inoportune emise de prefect? Dar actele administrative ilegale sau inoportune emise de primar?

84. Analizaţi efectele nulităţii actului administrativ.

85. Ce se va întâmpla cu actul administrativ emis în baza unei legi care ulterior a fost abrogată? Discutaţi variantele posibile.

86. Analizaţi nulitatea totală şi nulitatea parţială a actului administrativ.

87. Ce se înţelege prin revocarea actelor administrative şi care sunt cauzele care determină revocarea?

88. Care este diferența între revocarea și retractarea actelor administrative?

89. Analizați excepțiile de la principiul revocabilității actelor administrative.

90. În situația în care actul nu mai poate fi revocat întrucât a intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice, ce mijloc are la dispoziție autoritatea publică emitentă pentru a determina desființarea actului, potrivit Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ?

91. Realizați o comparație între anularea, revocarea și suspendarea actelor administrative din punct de vedere al cauzelor care le determină, al autorităților care pot dispune aceste măsuri și al efectelor produse.

92. Actele administrative care au ca obiect efectuarea de operațiuni materiale succesive (ex. autorizația de prestare de servicii) pot fi revocate după ce aceste operațiuni au început să fie efectuate? Argumentați.

93. Ce se înțelege prin suspendarea actelor administrative și care sunt cauzele care determină suspendarea?

94. Care sunt efectele juridice ale suspendării actului administrativ?

95. Care sunt organele care pot dispune suspendarea actului administrativ?

96. Ce se înțelege prin rectificarea actelor administrative?

V. Teste grilă

1. Sunt trăsături ale actului administrativ:

a) nu produce prin el însuși efecte juridice, ci doar împreună cu operațiunile administrative în care este înglobat;

b) executarea silită a sa se realizează doar în baza pronunțării unei hotărâri judecătorești;

c) produce efecte juridice guvernate de regimul juridic de drept public;

d) în temeiul puterii publice actul administrativ poate fi emis cu depășirea competenței autorității publice emitente.

2. După întinderea efectelor juridice pe care le produc, actele administrative se împart în:

a) hotărâri ale consiliilor locale şi dispoziţii ale primarilor;

b) acte administrative normative şi individuale;

c) acte administrative emise de autorităţi ale administraţiei publice centrale, teritoriale sau locale;

d) acte administrative care produc efecte juridice şi acte administrative care nu produc astfel de efecte.

3. Primarul emite:

a) hotărâri;

b) ordine şi instrucţiuni;

c) decrete;

d) dispoziţii.

4. Prefectul emite:

a) hotărâri;

b) dispoziţii cu caracter individual sau normativ;

c) ordine cu caracter individual sau normativ;

d) decizii.

5. Hotărârile adoptate de Guvern:

a) se semnează doar de primul-ministru;

b) se semnează de primul-ministru şi se contrasemnează de miniştrii care au obligaţia punerii lor în executare;

c) se semnează doar de miniştrii care au obligaţia punerii lor în executare;

d) se semnează de primul-ministru şi de preşedintele ţării.

6. Preşedintele Consiliului Judeţean emite:

a) dispoziţii cu caracter individual sau normativ;

b) hotărâri cu caracter individual sau normativ;

c) ordine;

d) instrucţiuni.

7. Hotărârile Consiliului local:

a) se semnează numai de preşedintele de şedinţă;

b) se semnează de preşedintele de şedinţă şi se contrasemnează, pentru legalitate, de către secretarul unităţii administrativ-teritoriale;

c) se semnează de toți consilierii și se contrasemnează, pentru legalitate, de către secretarul unității administrativ-teritoriale;

d) se semnează doar de către secretarul unității administrativ-teritoriale.

8. Consiliul județean adoptă:

a) ordine;

b) decizii;

c) dispoziții;

d) hotărâri.

9. Sunt condiții de valabilitate a actului administrativ:

a) conformitatea cu actele normative și administrative cu forță juridică superioară;

b) conformitatea cu interesele private;

c) să fie emis respectând limitele puterii discreționare conferite de lege;

d) să fie conform cu dispozițiile legale, indiferent dacă emiterea sa este oportună sau nu.

10. Actele Guvernului se adoptă:

a) prin consens, în prezența majorității membrilor săi;

b) cu votul a 3/4 din numărul membrilor Guvernului, în cazul ordonanțelor de urgență;

c) cu votul a 2/3 din numărul membrilor Guvernului, în cazul participării la ședință a Președintelui României;

d) prin votul majorității miniștrilor prezenți.

11. Cvorumul reprezintă:

a) numărul de voturi necesare ca un act să fie legal adoptat;

b) numărul de membri necesar ca un organ să lucreze valabil;

c) numărul membrilor care compun organul colegial respectiv;

d) numărul de membri necesar pentru realizarea majorității calificate.

12. Cvorumul necesar pentru ședințele Guvernului este reprezentat de:

a) toți membrii Guvernului;

b) legea nu prevede un cvorum de ședință;

c) majoritatea calificată a membrilor;

d) majoritatea membrilor.

13. Majoritatea simplă necesară pentru votarea actului administrativ presupune:

a) actul să fie votat de majoritatea membrilor care compun organul administrativ colegial;

b) actul să fie votat de 2/3 din numărul membrilor care compun organul administrativ colegial;

c) actul să fie votat de majoritatea membrilor organului administrativ colegial prezenți la ședință;

d) existența acelei majorități cerute de lege pentru funcționarea valabilă a organului administrativ colegial.

14. Proiectele de hotărâri și ordonanțe supuse adoptării Guvernului pot fi inițiate de:

a) primul-ministru;

b) ministere;

c) prefecturi;

d) consilii locale.

15. Hotărârile Consiliului local:

a) se adoptă, de regulă, cu votul majorității consilierilor locali în funcție;

b) se semnează de președintele de ședință și se contrasemnează, pentru legalitate, de primarul localității;

c) fac obiectul controlului de legalitate exercitat de prefect, care trebuie să contrasemneze orice hotărâre a Consiliului local;

d) pot fi adoptate prin vot secret.

16. Actele emise de primar se contrasemnează de:

a) prefect;

b) secretarul comunei sau orașului;

c) secretarul consiliului local;

d) președintele de ședință al consiliului local.

17. Actele administrative adoptate sau emise de instituțiile administrative autonome:

a) pot face obiectul controlului financiar al Curții de Conturi;

b) pot face obiectul controlului ierarhic al Guvernului;

c) pot face obiectul controlului parlamentar;

d) pot face obiectul controlului intern.

18. Promovarea proiectelor de hotărâri propuse de cetățeni, consiliilor locale și județene poate fi inițiată de:

a) unul sau mai mulți cetățeni cu drept de vot, dacă proiectul de hotărâre este susținut prin semnături de cel puțin 5% din populația unității administrativ-teritoriale respective;

b) mai mulți cetățeni cu drept de vot;

c) unul sau mai mulți cetățeni cu drept de vot, dacă proiectul de hotărâre este susținut prin semnături de cel puțin 5% din populația cu drept de vot a unității administrativ-teritoriale respective și are aprobarea primarului;

d) unul sau mai mulți cetățeni cu drept de vot, dacă proiectul de hotărâre este susținut prin semnături de cel puțin 5% din populația cu drept de vot a unității administrativ-teritoriale respective.

19. Principiul legalității actului administrativ presupune următoarele:

a) actul administrativ să fie emis sau adoptat de organul competent, în limitele competenței sale;

b) forma actului administrativ și procedura de emitere să fie cele prevăzute de lege;

c) conformitatea actului cu legea fundamentală, cu legile elaborate de Parlament, cu Ordonanțele de Guvern și cu toate celelalte acte normative care au forță juridică superioară;

d) actul administrativ să respecte numai condițiile de oportunitate din momentul emiterii sale.

20. Prezumția de veridicitate a actului administrativ se referă la:

a) faptul că actul emană în mod real de la cine se spune că emană;

b) faptul că actul administrativ este emis/adoptat de organul competent, în limitele competenței sale;

c) faptul că actul reflectă în mod real ceea ce a stabilit autoritatea emitentă;

d) faptul că actul administrativ respectă condițiile de oportunitate din momentul emiterii sale.

21. Dacă autoritatea emitentă a actului administrativ constată că acesta este nelegal, poate:

a) să solicite organului ierarhic superior revocarea actului;

b) să retracteze actul administrativ, însă numai după ce acesta a intrat în circuitul civil;

c) să solicite instanței de contencios administrativ anularea propriului act, dacă acesta a intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice;

d) să solicite instanței de contencios administrativ anularea propriului act, doar dacă acesta nu a intrat în circuitul civil.

22. Sunt acte administrative:

a) refuzul nejustificat de a soluționa o cerere;

b) avizele și acordurile;

c) faptul de a nu răspunde solicitantului în termenul legal;

d) nepunerea în executare a actului administrativ emis ca urmare a soluționării favorabile a cererii.

23. Actul administrativ jurisdicțional reprezintă:

a) actul administrativ care poate face obiectul acțiunii în contencios administrativ, potrivit legii organice;

b) actul administrativ care este emis de o autoritate administrativă învestită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială;

c) actul administrativ care este emis după o procedură prevăzută prin lege organică, de către o instanță de contencios administrativ;

d) actul administrativ emis de orice organ al administrației publice după o procedură bazată pe respectarea dreptului la apărare și pe contradictorialitate.

24. Actul administrativ produce efecte juridice pentru organul emitent:

a) din momentul adoptării sale;

b) din momentul publicării;

c) de la data comunicării actului către persoana vizată;

d) de la data prevăzută în actul administrativ, anterioară datei de publicare.

25. Nepublicarea decretelor preşedintelui României atrage:
a) nulitatea absolută a decretului;
b) nu atrage nulitatea în cazul în care decretul are caracter militar;
c) nulitatea relativă a decretului;
d) inexistența decretului.

26. Inexistența actului administrativ presupune:
a) subiectele de drept destinatare ale actului administrativ inexistent pot refuza îndeplinirea obligațiilor care rezultă din acel act;
b) doar instanța de judecată poate pronunța această sancțiune;
c) un astfel de act administrativ nu se mai bucură de prezumția de legalitate;
d) menținerea obligației autorităților publice de a pune în executare prevederile unui astfel de act.

27. Revocarea actului administrativ:
a) poate interveni atât pentru cauze de nelegalitate, cât şi pentru cauze de neoportunitate;
b) poate interveni doar pentru cauze de nelegalitate;
c) poate fi dispusă doar de organul emitent al actului;
d) poate viza doar cauze ulterioare emiterii actului.

28. Revocarea actului administrativ nu poate fi dispusă:
a) dacă au trecut 6 luni de la data intrării sale în vigoare;
b) în cazul actelor administrative cu caracter jurisdicțional;
c) în cazul actelor administrative care au fost executate material;
d) în cazul actelor administrative care au intrat în circuitul civil şi au produs efecte juridice.

29. Suspendarea actului administrativ poate fi dispusă de:
a) organul emitent al actului;
b) organul ierarhic superior;
c) instanța de judecată;
d) lege.

30. Dispoziția primarului poate fi anulată de:
a) instanța de contencios administrativ;
b) Consiliul local;
c) prefect;
d) Avocatul Poporului.

VI. Bibliografie

- *Anton Trăilescu*, Actele administrației publice locale, Editura All Beck, București, 2002.

- *Tudor Drăganu*, Actele de drept administrativ, Editura didactică și pedagogică, București, 1959.

- *Valentin Prisăcaru*, Actele și faptele de drept administrativ, Editura Lumina Lex, București, 2001.

- *Rozalia-Ana Lazăr*, Legalitatea actului administrativ. Drept românesc și drept comparat, Editura All Beck, București, 2004.

- *Dana Apostol Tofan*, Puterea discreționară și excesul de putere al autorităților publice, Editura All Beck, București, 1999.

- *Antonie Iorgovan*, Tratat de drept administrativ, Editura All Beck, București, 2005, vol. I și II.

- *Ioan Alexandru*, Tratat de administrație publică, Editura Universul Juridic, București, 2008.

- *Ion Corbeanu*, Drept administrativ, Editura Lumina Lex, București, 2002.

- *Verginia Vedinaș*, Drept administrativ, ediția a IV-a, Editura Universul Juridic, București, 2009.

- *Dana Apostol Tofan*, Drept administrativ, Editura C.H. Beck, București, vol. I / 2008 (ediția 2), vol. II / 2004 (ediția 1).

- *Rodica Narcisa Petrescu*, Drept administrativ, Editura Hamangiu, București, 2009.

- *Ioan Alexandru, Mihaela Cărăușan, Sorin Bucur*, Drept administrativ, Editura Universul Juridic, ediția a III-a, București, 2009.

- *Mihai Constantinescu, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu*, Constituția României revizuită. Comentarii și explicații, Editura All Beck, București, 2004.

- *Ioan Alexandru, Ilie Gorjan, Ivan Vasile Ivanoff, Cezar Corneliu Manda, Alina-Livia Nicu, Cătălin Silviu Săraru*, Drept administrativ european, Editura Lumina Lex, București, 2005.

- *Cătălin Silviu Săraru*, Teoria generală a dreptului. Sinteze și teste, Editura ASE, București, 2008.

Capitolul IV
Contractul administrativ

I. Tematică

- Noțiunea contractului administrativ.
- Regimul juridic al contractelor administrative.
- Încheierea contractelor administrative. Consimțământul la încheierea contractului administrativ. Capacitatea de a contracta. Obiectul contractelor administrative. Forme și formalități la încheierea contractelor administrative. Părțile contractului administrativ. Clauzele contractelor administrative. Momentul încheierii contractelor administrative. Nulitatea și inexistența contractelor administrative.
- Efectele contractelor administrative. Drepturile și obligațiile părților. Mijloace de constrângere la executarea obligațiilor. Modificarea și suspendarea efectelor contractelor administrative. Principiul echilibrului financiar. Încetarea efectelor contractelor administrative.
- Principalele tipuri de contracte administrative.
- Contenciosul contractelor administrative.

II. Legislație

- Constituția României revizuită și republicată (M.Of. nr. 767 din 31 octombrie 2003);
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii (publicată în M.Of. nr. 418 din 15 mai 2006, adoptată cu modificări prin Legea nr. 337/2006, publicată în M.Of. nr. 625 din 20 iulie 2006, cu modificările ulterioare);
- Hotărârea Guvernului nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului

nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii (M.Of. nr. 625 din 20 iulie 2006, cu modificările ulterioare);

- Hotărârea Guvernului nr. 71/2007 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii (M.Of. nr. 98 din 8 februarie 2007);

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică (publicată în M.Of. nr. 569 din 30 iunie 2006, adoptată cu modificări prin Legea nr. 22/2007 publicată în M.Of. nr. 35 din 18 ianuarie 2007);

- Hotărârea Guvernului nr. 168/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică (M.Of. nr. 146 din 28 februarie 2007);

- Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice (M.Of. nr. 254 din 21 martie 2006, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia (M.Of. nr. 448 din 24 noiembrie 1998, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale (publicată în M.Of. nr. 204 din 23 aprilie 2001 și republicată în M.Of. nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ (M.Of. nr. 1154 din 7 decembrie 2004, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 340/2004 privind prefectul și instituția prefectului (publicată în M.Of. nr. 658 din 21 iulie 2004 și republicată în M.Of. nr. 225 din 24 martie 2008);

- Hotărârea Guvernului nr. 460/2006 pentru aplicarea unor prevederi ale Legii nr. 340/2004 privind prefectul și instituția prefectului (M.Of. nr. 363 din 26 aprilie 2006).

III. Scheme

1. Trăsăturile contractului administrativ

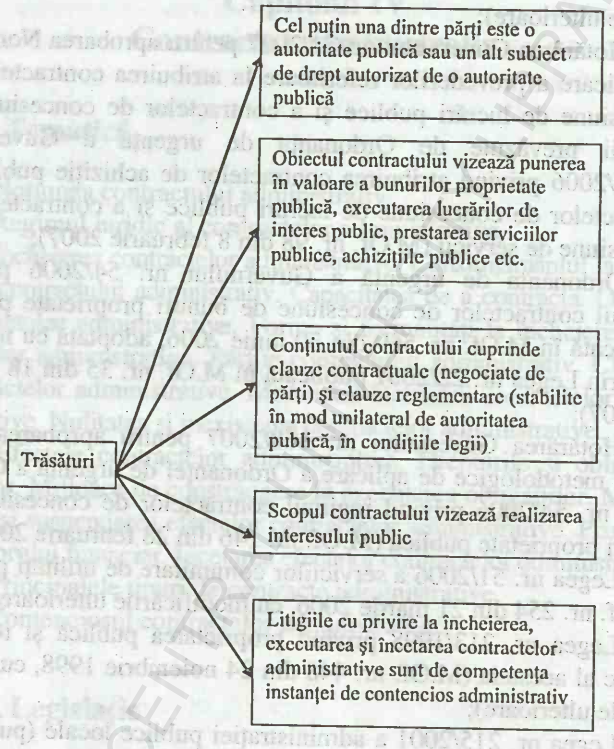

IV. Întrebări, analize, comparații

1. Analizați trăsăturile contractului administrativ.
2. Cum poate fi definit contractul administrativ?
3. Realizați o comparație între contractul administrativ și actul administrativ unilateral.
4. Contractele administrative sunt supuse unui regim de drept public sau unui regim de drept privat?
5. Contractele administrative se încheie obligatoriu în formă scrisă?

6. Analizați părțile contractului administrativ.

7. Persoanele fizice pot avea calitatea de contractant în contractele administrative?

8. Analizați capacitatea autorităților/instituțiilor publice de a încheia contracte administrative.

9. Se poate încheia un contract administrativ între două persoane private?

10. Analizați obiectul contractului administrativ.

11. Ce rol joacă interesul public în cazul contractelor administrative?

12. Ce se înțelege prin clauze reglementare în contractele administrative? Dați exemple de astfel de clauze.

13. Ce se înțelege prin clauze negociate în contractele administrative? Dați exemple de astfel de clauze.

14. Administrația publică are libertatea de a utiliza în orice domeniu, la alegere, fie contracte administrative, fie diverse contracte de drept privat?

15. Dați exemple de contracte de drept privat care pot fi încheiate de administrația publică.

16. Analizați prerogativele de putere publică de care dispune autoritatea publică contractantă în contractele administrative. Aceste prerogative mai pot fi utilizate în cazul în care ele nu sunt stipulate expres în contractul administrativ?

17. Autoritatea publică contractantă poate modifica unilateral contractul administrativ? Analizați în funcție de tipul de clauze cuprinse în aceste contracte.

18. Arătați în ce condiții autoritatea publică contractantă poate denunța unilateral contractul administrativ. Particularul contractant poate denunța unilateral contractul administrativ?

19. Dacă în contractul administrativ nu există stipulată o clauză care să permită denunțarea unilaterală a contractului de către autoritatea publică, aceasta va mai putea să utilizeze procedeul denunțării unilaterale pentru încetarea contractului?

20. În ce condiții particularul care a încheiat un contract administrativ va putea să îl cedeze întreg sau în parte altei persoane?

21. Analizați trăsăturile care determină încadrarea în categoria contractelor administrative a contractului de delegare a gestiunii

serviciilor de utilități publice prevăzut de Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice.

22. Ce se înțelege prin contractul de concesiune publică? Dar prin contractul de achiziție publică?

23. Care sunt tipurile de contracte de concesiune reglementate de legislația românească?

24. Identificați trăsăturile care determină încadrarea contractului de achiziții publice în categoria contractelor administrative.

25. Arătați trăsăturile care determină încadrarea contractului de concesiune de servicii publice în categoria contractelor administrative.

26. Orice serviciu public poate fi concesionat?

27. Cum este selectat contractantul administrației în cazul contractelor administrative de achiziții publice și de concesiune și care este rolul procedurii de selecție?

28. Comparați contractul de concesiune cu cel de achiziție publică.

29. Analizați care sunt avantajele și dezavantajele utilizării contractelor de concesiune.

30. Analizați cine suportă riscul exploatării în contractele de concesiune și în cele de achiziție publică.

31. Analizați drepturile și obligațiile părților în contractul de concesiune de bunuri proprietate publică reglementat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2006.

32. Analizați principul echilibrului financiar în contractele administrative.

33. Analizați modalitățile de încetare a efectelor contractului de concesiune de bunuri proprietate publică reglementat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2006.

34. Analizați natura juridică a contractului de management încheiat de primar cu administratorul public prevăzut de Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale.

35. Identificați alte tipuri de contracte administrative utilizate de autoritățile publice.

36. Cui aparține competența de soluționare a litigiilor care se ivesc între părțile contractului administrativ?

37. Analizați contenciosul contractelor administrative reglementat de Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

38. Analizați dacă prefectul poate exercita controlul de legalitate asupra contractelor administrative.

V. Teste grilă

1. Administrația publică poate încheia:
a) contracte civile;
b) contracte comerciale;
c) contracte de muncă;
d) contracte administrative.

2. Constituie trăsături ale contractului administrativ:
a) totalitatea clauzelor sunt stabilite prin lege sau acte administrative;
b) prin contract părțile pot opta ca eventualele litigii să fie judecate fie de instanțele de drept comun, fie de cele de contencios administrativ;
c) obiectul contractului poate privi punerea în valoare a bunurilor din domeniul privat al statului;
d) una dintre părți este o persoană juridică de drept public sau un împuternicit al acesteia.

3. Sunt contracte administrative:
a) contractul de concesiune a unui serviciu public;
b) contractul de achiziție publică;
c) contractul de împrumut bancar;
d) contractul colectiv de muncă.

4. Pot încheia contracte administrative:
a) numai autoritățile şi instituțiile administrației publice;
b) autoritățile şi instituțiile publice;
c) persoane fizice şi juridice autorizate de autoritățile şi instituțiile publice;
d) orice persoană fizică sau juridică.

5. Partea reglementară a contractului administrativ:
a) poate fi modificată doar prin acordul părților;
b) poate fi modificată în mod unilateral de autoritatea publică contractantă;

c) poate fi modificată în mod unilateral de particularul contractant;
d) poate fi modificată doar prin lege.

6. În contractul de concesiune de bunuri proprietate publică, calitatea de concesionar o pot avea:
a) numai persoanele juridice de drept privat;
b) numai persoane fizice sau juridice române;
c) orice persoană fizică sau juridică, română ori străină;
d) orice organ al administrației publice.

7. În contractul de concesiune de bunuri proprietate publică, calitatea de concedent în numele statutului o pot avea:
a) ministerele;
b) Guvernul;
c) organe de specialitate ale administrației publice centrale;
c) consiliile județene.

8. Denunțarea unilaterală a contractului de concesiune de bunuri proprietate publică poate fi dispusă:
a) de concesionar în cazul nerespectării obligațiilor contractuale asumate de concedent;
b) de concedent, în cazul nerespectării obligațiilor contractuale asumate de concesionar;
c) de concesionar în cazul în care interesul național sau local o impune;
d) de concedent în cazul în care interesul național sau local o impune.

9. Pot face obiectul contractului de concesiune:
a) orice bun aflat în proprietatea privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale;
b) bunurile aflate în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale;
c) bunurile aflate în proprietatea privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale pentru care legi speciale reglementează procedura concesiunii;
d) bunurile aflate în proprietatea persoanelor juridice de drept privat.

10. Contractele administrative sunt supuse:

a) unui regim de drept privat;

b) unui regim de drept public;

c) atât unui regim de drept public, cât şi unui regim de drept privat;

d) părţile prin voinţa lor pot determina regimul juridic.

VI. Bibliografie

- *Cătălin-Silviu Săraru*, Contractele administrative. Reglementare. Doctrină. Jurisprudenţă, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2009.

- *Petre Strihan*, Contractele administrative în dreptul român. Contribuţiuni la o teorie generală, Tipografia Curierul Judiciar, Bucureşti, 1946.

- *George Costi*, Noţiunea contractului administrativ, Imprimeria Centrală, Bucureşti, 1945.

- *Iulian Avram*, Contractele de concesiune, Editura Rosetti, Bucureşti, 2003.

- *Ilie Şt. Mândreanu*, Concesiunile asupra domeniului public. Natura lor juridică, Bucureşti, Tipografia Remus Cioflec, 1943.

- *Fl. Remus G.T. Ionescu*, Concesiunea de serviciu public. Studiu juridic, Bucureşti, 1936.

- *Jean Vermeulen*, Contractul de concesiune de serviciu public, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1930.

- *Valentin Prisăcaru*, Actele şi faptele de drept administrativ, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2001.

- *Antonie Iorgovan*, Tratat de drept administrativ, Editura All Beck, Bucureşti, 2005, vol. I şi II.

- *Ioan Alexandru*, Tratat de administraţie publică, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2008.

- *Ion Corbeanu*, Drept administrativ, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2002.

- *Verginia Vedinaş*, Drept administrativ, ediţia a IV-a, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2009.

- *Dana Apostol Tofan*, Drept administrativ, Editura C.H. Beck, Bucureşti, vol. I/2008 (ediţia 2), vol. II / 2004 (ediţia 1).

- *Rodica Narcisa Petrescu*, Drept administrativ, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2009.

- *Ioan Alexandru, Mihaela Cărăuşan, Sorin Bucur*, Drept administrativ, Editura Universul Juridic, ediţia a III-a, Bucureşti, 2009.

- *Mihai Constantinescu, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu*, Constituţia României revizuită. Comentarii şi explicaţii, Editura All Beck, Bucureşti, 2004.

- *Ioan Alexandru, Ilie Gorjan, Ivan Vasile Ivanoff, Cezar Corneliu Manda, Alina-Livia Nicu, Cătălin Silviu Săraru*, Drept administrativ european, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2005.

- *Cătălin Silviu Săraru*, Teoria generală a dreptului. Sinteze şi teste, Editura ASE, Bucureşti, 2008.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Capitolul V
Operațiunile administrative

I. Tematică

- Noțiunea și trăsăturile operațiunilor administrative.
- Actele administrative și operațiunile administrative.
- Forma și legalitatea operațiunilor administrative.
- Efectele juridice produse de operațiunile administrative în virtutea dispozițiilor exprese ale legii (*ope legis*).

II. Legislație

- Constituția României revizuită și republicată (M.Of. nr. 767 din 31 octombrie 2003);
- Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ (M.Of. nr. 1154 din 7 decembrie 2004, cu modificările ulterioare);
- Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale (publicată în M.Of. nr. 204 din 23 aprilie 2001 și republicată în M.Of. nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările ulterioare);
- Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative (publicată în M.Of. nr. 139 din 31 martie 2000, republicată în M. Of. nr. 777 din 25 august 2004, cu modificările ulterioare);
- Hotărârea Guvernului nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării (M.Of. nr. 319 din 14 mai 2009).

III. Scheme

1. Trăsăturile operațiunilor administrative

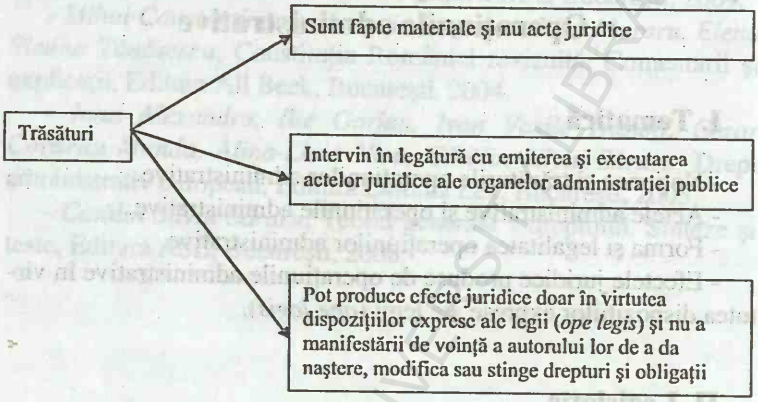

IV. Întrebări, analize, comparații

1. Cum pot fi definite operațiunile administrative?
2. Analizați trăsăturile operațiunilor administrative.
3. Operațiuni administrative pot realiza doar autoritățile/instituțiile administrative?
4. Care este deosebirea dintre actele administrative și operațiunile administrative?
5. Dați exemple de operațiuni administrative.
6. Analizați și dați exemple de operațiuni administrative pregătitoare sau anterioare adoptării actului administrativ.
7. Analizați și dați exemple de operațiuni administrative necesare pentru adoptarea actului administrativ.
8. Analizați operațiunile administrative necesare pentru pregătirea și adoptarea proiectelor de hotărâri de către Consiliile locale.
9. Identificați operațiunile administrative necesare pentru elaborarea și adoptarea proiectelor de hotărâri și ordonanțe de către Guvern.
10. Analizați și dați exemple de operațiuni administrative necesare pentru punerea în executare a actului administrativ.

11. Operațiunile administrative produc, prin ele însele, efecte juridice?

12. Operațiunile administrative pot fi atacate în instanță separat de actul administrativ în care sunt înglobate? Analizați ținând cont și de prevederile Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

13. Dați exemple de operațiuni administrative de care legea leagă producerea unor efecte juridice.

14. Analizați forma operațiunilor administrative.

15. Analizați aplicarea principiului legalității activității administrației publice în cazul operațiunilor administrative.

V. Teste grilă

1. Operațiunile administrative pot produce efecte juridice:
a) în virtutea manifestării exprese de voință a autorului lor;
b) doar în virtutea dispozițiilor exprese ale legii;
c) doar în temeiul voinței autorității ierarhice;
d) în urma pronunțării unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

2. Operațiunile administrative:
a) pot constitui condiții de valabilitate ale unui act juridic;
b) pot fi atacate în instanță separat de actul administrativ în care sunt înglobate;
c) creează, prin ele însele, drepturi și obligații;
d) nu antrenează răspunderea celor care le-au realizat.

3. Operațiunile administrative:
a) sunt întotdeauna anterioare emiterii actului administrativ;
b) sunt întotdeauna posterioare emiterii actului administrativ;
c) sunt întotdeauna concomitente emiterii actului administrativ;
d) pot fi anterioare, concomitente sau posterioare emiterii actului administrativ.

VI. Bibliografie

- *Ioan Vida*, Puterea executivă şi administraţia publică, Regia autonomă Monitorul Oficial Bucureşti, 1994.

- *Cătălin-Silviu Săraru*, Contractele administrative. Reglementare. Doctrină. Jurisprudenţă, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2009.

- *Valentin Prisăcaru*, Actele şi faptele de drept administrativ, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2001.

- *Antonie Iorgovan*, Tratat de drept administrativ, Editura All Beck, Bucureşti, 2005, vol. I şi II.

- *Ioan Alexandru*, Tratat de administraţie publică, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2008.

- *Ion Corbeanu*, Drept administrativ, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2002.

- *Verginia Vedinaş*, Drept administrativ, ediţia a IV-a, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2009.

- *Dana Apostol Tofan*, Drept administrativ, Editura C.H. Beck, Bucureşti, vol. I/2008 (ediţia 2), vol. II/2004 (ediţia 1).

- *Rodica Narcisa Petrescu*, Drept administrativ, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2009.

- *Ioan Alexandru, Mihaela Cărăuşan, Sorin Bucur*, Drept administrativ, Editura Universul Juridic, ediţia a III-a, Bucureşti, 2009.

- *Mihai Constantinescu, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu*, Constituţia României revizuită. Comentarii şi explicaţii, Editura All Beck, Bucureşti, 2004.

- *Ioan Alexandru, Ilie Gorjan, Ivan Vasile Ivanoff, Cezar Corneliu Manda, Alina-Livia Nicu, Cătălin Silviu Săraru*, Drept administrativ european, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2005.

Capitolul VI
Serviciul public

I. Tematică

- Noțiunea și trăsăturile serviciului public.
- Regimul juridic al serviciilor publice.
- Principiile activității serviciilor publice.
- Clasificarea serviciilor publice.
- Stabilimentele publice și stabilimentele de utilitate publică.
- Gestiunea serviciilor publice. Gestiunea directă. Gestiunea delegată.

II. Legislație

- Constituția României revizuită și republicată (M.Of. nr. 767 din 31 octombrie 2003);
- Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice (M.Of. nr. 254 din 21 martie 2006, cu modificările ulterioare);
- Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale (publicată în M.Of. nr. 204 din 23 aprilie 2001 și republicată în M.Of. nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările ulterioare);
- Proiectul Codului de procedură administrativă al României publicat în Revista de drept public nr. 4/2004.

BCU IAȘI - BIBLIOTECA UNIVERSITY LIBRARY

III. Scheme

1. Trăsăturile serviciilor publice

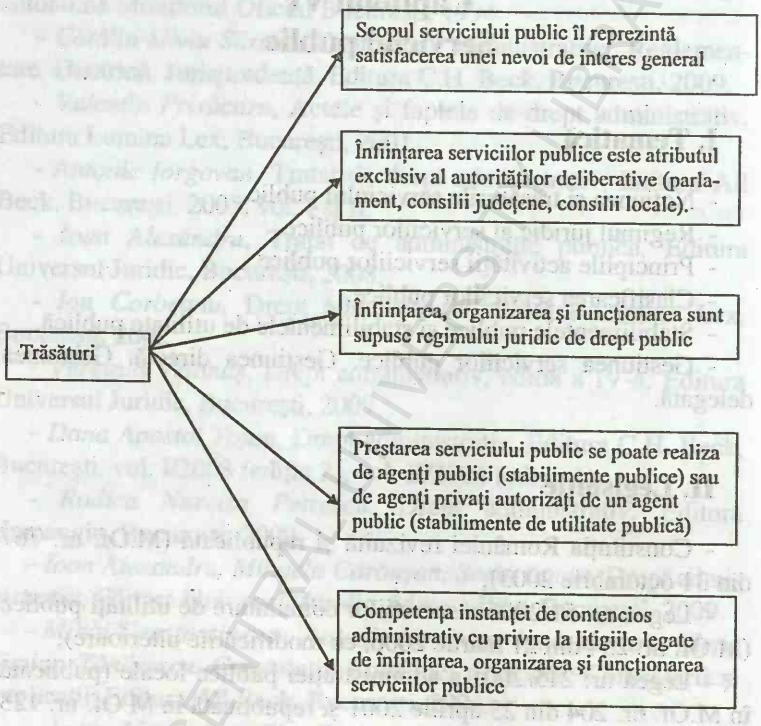

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

2. Clasificarea serviciilor publice

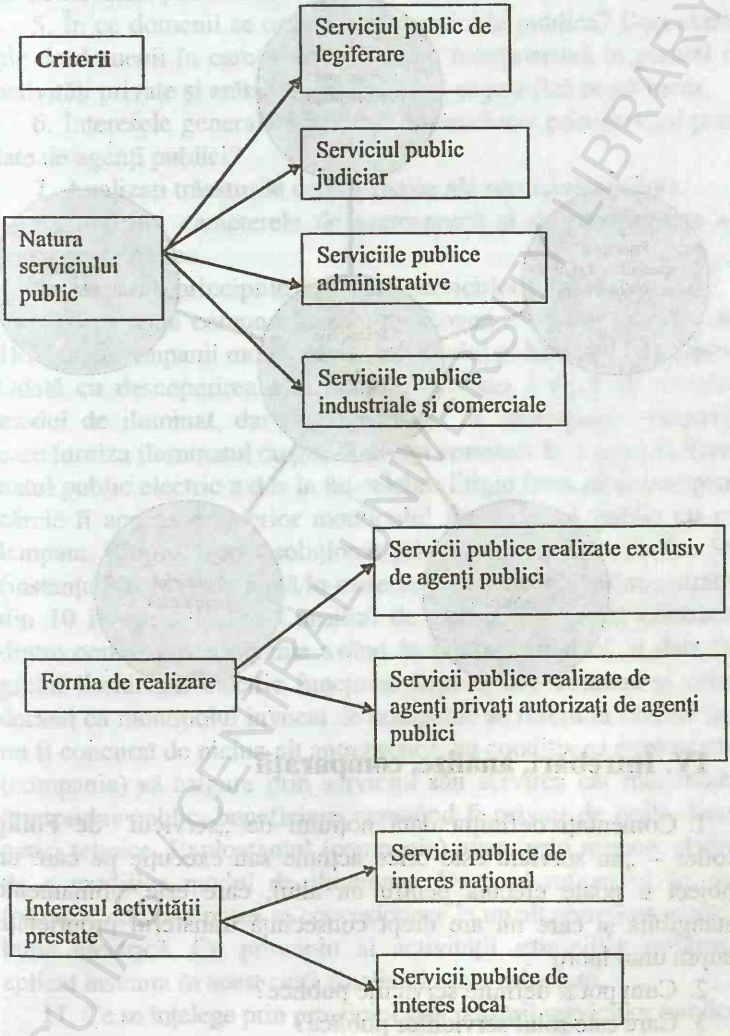

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

3. Principiile serviciilor publice

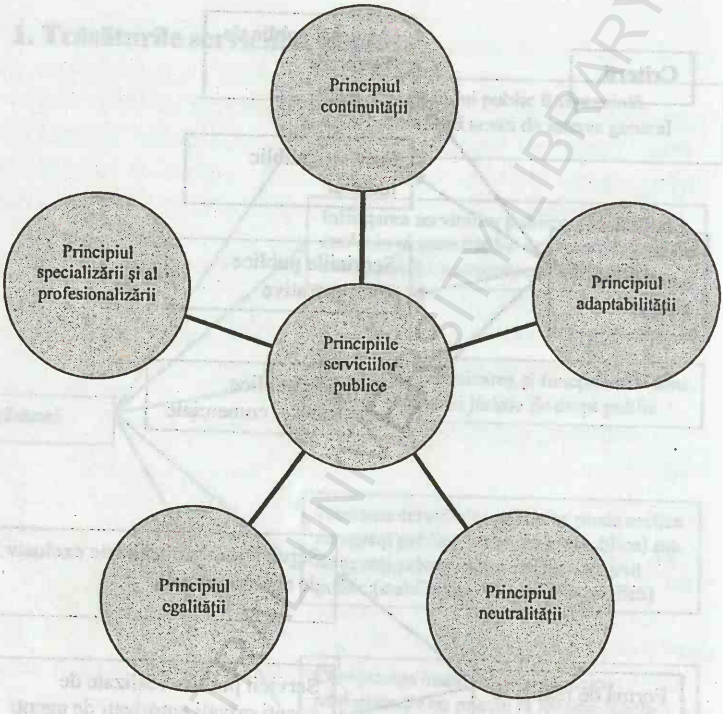

IV. Întrebări, analize, comparații

1. Comentați definiția dată noțiunii de „serviciu" de Philip Kotler – „un serviciu este orice acțiune sau execuție pe care un subiect o poate efectua pentru un altul, care este eminamente intangibilă și care nu are drept consecință transferul proprietății asupra unui lucru"[1].
2. Cum pot fi definite serviciile publice?
3. Care este rolul serviciilor publice?

---

[1] *Philip Kotler*, Marketing Management, Analysis, Planning, Implementation and Control, 8th edition, Prentice Hall Inc., 1993.

4. Comentați următoarea propoziție: „serviciul public trebuie să fie în serviciul publicului".

5. În ce domenii se organizează serviciile publice? Dați exemple de domenii în care servicii publice funcționează în paralel cu activități private și arătați cum credeți că se justifică acest lucru.

6. Interesele generale sunt realizate exclusiv prin servicii prestate de agenți publici?

7. Analizați trăsăturile caracteristice ale serviciului public.

8. Analizați caracterele de permanență și de continuitate ale serviciilor publice.

9. Analizați principiile activității serviciilor publice.

10. În Franța comuna Deville-lès-Rouen a concesionat în anul 1874 unei companii monopolul iluminatului public cu gaz lampant. Odată cu descoperirea electricității, comuna a dorit să modifice modul de iluminat, dar s-a împiedicat de monopolul companiei care furniza iluminatul cu gaz. Dorința comunei de a trece la iluminatul public electric a dus la un celebru litigiu între ea și compania căreia îi acordase anterior monopolul iluminatului public cu gaz lampant. Litigiul a fost soluționat prin hotărârea Consiliul de Stat (instanța franceză supremă în materia contenciosului administrativ) din 10 ianuarie 1902[1]. Consiliul de Stat a interpretat contractul dintre comună și companie având în vedere faptul că la data litigiului iluminatul electric funcționa deja în alte comune și considerând că monopolul invocat de companie se referă la dreptul de a nu fi concurat de niciun alt antreprenor, cu condiția ca exploatantul (compania) să asigure prin serviciul său servirea cât mai bună a interesului public, beneficiarii neputând fi privați de noile descoperiri tehnice. Exploatantul (compania) avea, prin urmare, datoria de a modifica modul de iluminare. Dacă el refuza să se conformeze, comuna putea să concesioneze la un alt antreprenor distribuția electrică. Ce principiu al activității serviciilor publice a aplicat instanța în acest caz? Analizați acest principiu.

11. Ce se înțelege prin principiul specializării serviciilor publice?

---

[1] L'arrêt *Compagnie générale française des tramways*, 21 mars 1910, http://www.conseil-etat.fr/cde/node.php?articleid=1273

12. Alegeți un serviciu public și arătați cum se aplică trăsăturile și principiile generale ale serviciilor publice în acest caz.

13. Cum se înființează serviciile publice?

14. Analizați care pot fi furnizorii serviciilor publice.

15. Cum pot fi clasificate serviciile publice și în funcție de ce criterii se clasifică?

16. Realizați o comparație între serviciul public de legiferare, serviciul public judiciar și serviciile publice administrative.

17. Dați exemple de servicii publice esențiale și de servicii publice accidentale.

18. Care este diferența dintre serviciile publice și cele de utilitate publică?

19. Care servicii publice pot forma obiectul delegării de gestiune?

20. Dați exemple de servicii publice organizate la nivel național și de servicii publice organizate la nivel local.

21. Comparați serviciile publice administrative cu serviciile publice industriale și comerciale. Dați exemple de servicii publice din ambele categorii.

22. Analizați regimul juridic aplicabil serviciilor publice.

23. Analizați modurile de gestionare a serviciilor publice.

24. Analizați formele de gestiune delegată a serviciilor publice.

25. Sunteți funcționar public în cadrul primăriei unui oraș. La dumneavoastră în primărie sunt prestate și servicii publice sub forma gestiunii delegate. Care sunt serviciile publice care se încadrează la această formă de gestiune?

26. Ce se înțelege prin concesionarea serviciilor publice?

27. Analizați avantajele și dezavantajele delegării gestiunii serviciilor publice.

28. Dacă sunteți membru al Consiliului local al unui oraș și trebuie să luați o decizie privind modul de gestionare a serviciului public de transport urban local din comunitatea în care locuiți, ați opta pentru:

a) contract de concesionare;
b) contract de închiriere;
c) administrarea prin regii autonome sau instituții publice;
d) locația de gestiune;

Argumentați răspunsul.

29. Delegarea gestiunii serviciului public de transport urban local se poate realiza prin contract comercial? Analizați având în vedere prevederile Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice[1].

30. Comparați serviciile publice cu caracter industrial și comercial cu regiile autonome și companiile naționale. Aveți în vedere prevederile Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale[2] și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/1997 privind reorganizarea regiilor autonome[3] aprobată cu modificări prin Legea nr. 207/1997[4] precum și doctrina de drept administrativ.

31. Alcătuiți o listă a factorilor care influențează prestarea serviciilor publice.

32. Care este rolul administrației publice centrale în prestarea optimă a serviciilor publice la nivel local?

33. Ce se înțelege prin stabiliment public?

34. Comparați stabilimentele publice cu stabilimentele de utilitate publică.

35. Dați exemple de stabilimentele publice și de stabilimentele de utilitate publică.

V. Teste grilă

1. Pot face obiectul delegării de gestiune:
a) serviciul public de legiferare;
b) serviciul public judiciar;
c) serviciile publice administrative;
d) serviciile publice cu caracter industrial și comercial.

2. Serviciile publice pot fi prestate:
a) numai de autoritățile publice de la nivel local;
b) numai de autoritățile publice de la nivel central și de la nivel local;

---

[1] M.Of. nr. 254 din 21 martie 2006, cu modificările ulterioare.
[2] M.Of. nr. 98 din 8 august 1990, cu modificările ulterioare.
[3] M.Of. nr. 125 din 19 iunie 1997, cu modificările ulterioare.
[4] M.Of. nr. 366 din 18 decembrie 1997.

c) numai de persoane de drept privat autorizate de puterea publică;
d) de agenți publici și de persoane de drept privat autorizate de puterea publică.

3. Principiul adaptabilității serviciilor publice înseamnă:
a) tratament egal și nediscriminatoriu pentru beneficiari;
b) necesitatea asigurării permanente a realizării nevoilor de interes general;
c) adaptarea serviciului public la noile inovații tehnologice și la dinamica relațiilor sociale;
d) specializarea serviciilor publice în funcție de tipologia intereselor publice.

4. Stabilimentele de utilitate publică sunt:
a) persoane juridice de drept public care prestează servicii publice;
b) statul și unitățile administrativ-teritoriale;
c) societățile comerciale în care statul este acționar majoritar;
d) asociațiile și fundațiile care au dobândit statut de utilitate publică.

5. Serviciile de utilități publice dintr-un oraș se înființează:
a) prin dispoziție a primarului;
b) prin ordin al prefectului;
c) prin hotărâre a Consiliului local;
d) prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Consiliului local.

VI. Bibliografie

- *Constantin Rarincescu*, Teoria serviciului public, Editura cursurilor litografiate, 1941.
- *Ioan Alexandru, Lucica Matei*, Servicii publice, Editura Economică, 2000.
- *Iordan Nicola*, Managementul serviciilor publice locale, Editura All Beck, Bucureşti, 2003.
- *Ana Vasile*, Prestarea serviciilor publice prin agenți privați, Editura All Beck, Bucureşti, 2003.
- *Cătălin-Silviu Săraru*, Contractele administrative. Reglementare. Doctrină. Jurisprudență, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2009.

- *Antonie Iorgovan*, Tratat de drept administrativ, Editura All Beck, Bucureşti, 2005, vol. I şi II.

- *Ioan Alexandru*, Tratat de administraţie publică, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2008.

- *Ion Corbeanu*, Drept administrativ, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2002.

- *Verginia Vedinaş*, Drept administrativ, ediţia a IV-a, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2009.

- *Dana Apostol Tofan*, Drept administrativ, Editura C.H. Beck, Bucureşti, vol. I/2008 (ediţia 2), vol. II/2004 (ediţia 1).

- *Rodica Narcisa Petrescu*, Drept administrativ, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2009.

- *Ioan Alexandru, Mihaela Cărăuşan, Sorin Bucur*, Drept administrativ, Editura Universul Juridic, ediţia a III-a, Bucureşti, 2009.

- *Mihai Constantinescu, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu*, Constituţia României revizuită. Comentarii şi explicaţii, Editura All Beck, Bucureşti, 2004.

- *Ioan Alexandru, Ilie Gorjan, Ivan Vasile Ivanoff, Cezar Corneliu Manda, Alina-Livia Nicu, Cătălin Silviu Săraru*, Drept administrativ european, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2005.

BCU IAŞI CENTRU

Capitolul VII
Controlul activității administrației publice

I. Tematică

- Noțiunea și scopul controlului.
- Elementele componente ale controlului.
- Modalități și forme de control.
- Controlul administrativ intern.
- Controlul administrativ extern. Control administrativ ierarhic. Controlul de tutelă administrativă. Controlul realizat de organe de specialitate ale administrației de stat. Controlul prin jurisdicții administrative.
- Controlul exercitat de Parlament.
- Controlul judecătoresc.
- Controlul politic.
- Controlul exercitat de opinia publică.

II. Legislație

- Constituția României revizuită și republicată (M.Of. nr. 767 din 31 octombrie 2003);
- Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ (M.Of. nr. 1154 din 7 decembrie 2004, cu modificările ulterioare);
- Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor (M.Of. nr. 164 din 2 aprilie 2001, cu modificările ulterioare);
- Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (publicată în M.Of. nr. 224 din 9 septembrie 1992, republicată în M. Of. nr. 282 din 29 aprilie 2009);
- Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului (publicată în M.Of. nr. 48 din 20 martie

1997, republicată în M.Of. nr. 844 din 15 septembrie 2004, cu modificările ulterioare);

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii (publicată în M.Of. nr. 418 din 15 mai 2006, adoptată cu modificări prin Legea nr. 337/2006, publicată în M.Of. nr. 625 din 20 iulie 2006, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică (M.Of. nr. 70 din 3 februarie 2003);

- Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public (M.Of. 663 din 23 octombrie 2001);

- Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor (M.Of. 84 din 1 februarie 2002);

- Legea nr. 340/2004 privind prefectul și instituția prefectului (publicată în M.Of. nr. 658 din 21 iulie 2004 și republicată în M.Of. nr. 225 din 24 martie 2008);

- Hotărârea Guvernului nr. 460/2006 pentru aplicarea unor prevederi ale Legii nr. 340/2004 privind prefectul și instituția prefectului (M.Of. nr. 363 din 26 aprilie 2006);

- Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale (publicată în M.Of. nr. 204 din 23 aprilie 2001 și republicată în M.Of. nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările ulterioare).

III. Scheme

1. Clasificarea formelor de control exercitate asupra administrației publice

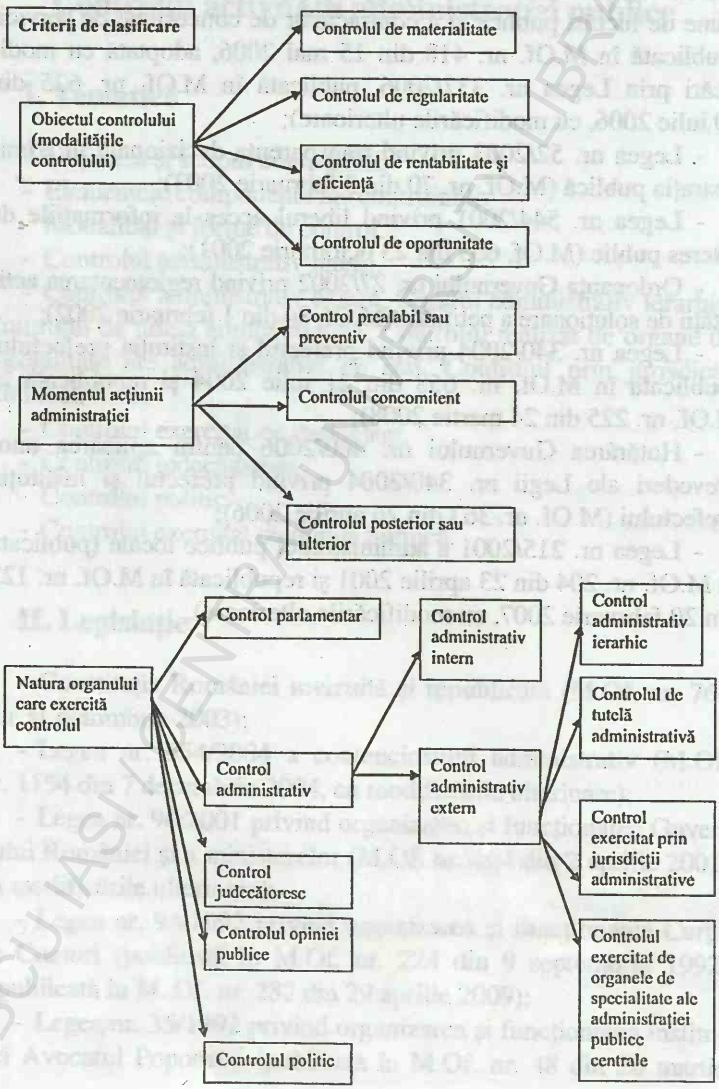

IV. Întrebări, analize, comparații

1. Ce se înțelege prin controlul activității administrației publice?
2. De ce considerați că este necesar controlul activității administrației publice?
3. Analizați baza de referință a controlului activității administrației publice.
4. Care este obiectul controlului activității administrației publice?
5. Ce autorități ale statului exercită controlul asupra autorităților administrative autonome centrale?
6. Cu ocazia realizării controlului autoritatea ierarhic superioară poate anula sau revoca actele celei inferioare?
7. În cazul raportului de autoritate autoritatea publică superioară poate anula sau revoca actele autorității publice inferioare?
8. Analizați modalitățile de control exercitate în cadrul administrației publice.
9. Ce presupune controlul de rentabilitate și eficiență?
10. Ce presupune controlul de oportunitate și cine îl poate realiza?
11. Analizați formele de control în raport cu momentul acțiunii administrației publice.
12. Analizați formele de control după natura autorității care îl realizează.
13. Ce forme de control vizează legalitatea actului administrativ? Dar oportunitatea actului administrativ?
14. Pentru ce tip de control ați opta, în raport cu momentul acțiunii administrației publice? Argumentați.
15. Cum se realizează controlul exercitat de Parlament asupra Guvernului și a celorlalte organe ale administrației publice în raport cu prevederile constituționale?
16. Care este diferența între *întrebările* și *interpelările* formulate de parlamentari la adresa Guvernului și a membrilor acestuia?
17. În ce condiții se înființează comisiile de anchetă parlamentară pentru analiza activității organelor administrației publice?
18. Ce instituții publice au obligația să prezinte anual Parlamentului rapoarte cu privire la activitatea desfășurată, conform Constituției?

19. Cu ocazia controlului exercitat de Parlament, acesta poate anula hotărârile Guvernului considerate ilegale? Argumentați răspunsul.

20. Analizați condițiile prevăzute de Constituție necesare pentru introducerea și adoptarea unei moțiuni de cenzură prin care Parlamentul retrage încrederea acordată Guvernului.

21. Prezentați trăsăturile controlului intern din cadrul administrației publice.

22. Realizați o comparație între controlul administrativ ierarhic, controlul de tutelă administrativă și controlul administrativ specializat.

23. Arătați modalitățile de desfășurare a controlului ierarhic.

24. Controlul ierarhic poate viza atât legalitatea, cât și oportunitatea actelor administrative?

25. Cum se declanșează controlul ierarhic?

26. Care sunt efectele controlului ierarhic?

27. Argumentați de ce este necesar ca autorul controlului să posede o bună cunoaștere a particularităților activității controlate.

28. Dați exemple de organe administrative care realizează un control administrativ specializat și arătați care este obiectul controlului realizat de acestea.

29. Analizați controlul realizat de Curtea de Conturi potrivit Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea acestei instituții.

30. Analizați controlul realizat de Avocatul Poporului potrivit Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea acestei instituții.

31. Ce presupune controlul exercitat de organele administrative cu caracter jurisdicțional? Dați exemple de astfel de organe.

32. Analizați cum se realizează soluționarea pe cale administrativ-jurisdicțională a contestațiilor cu privire la procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică de către Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor (capitolul IX din O.U.G. nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii).

33. Comparați procedura de soluționare pe cale administrativ-jurisdicțională a contestațiilor cu privire la procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică prevăzută de O.U.G. nr. 34/2006

cu procedura de soluționare a litigiilor de către instanța de contencios administrativ prevăzută de Legea nr. 554/2004.

34. Controlul exercitat de organele administrative cu caracter jurisdicțional vizează atât legalitatea, cât și oportunitatea actelor administrative?

35. Ce se înțelege prin controlul de tutelă administrativă și cine exercită acest control?

36. Comparați controlul administrativ jurisdicțional cu cel realizat de instanțele de contencios administrativ.

37. Cum pot controla cetățenii activitatea administrației publice?

38. Credeți că exercitarea de către fiecare funcționar public a autocontrolului asupra activității realizate poate fi o formă de control administrativ?

39. Agenția națională poate exercita o funcție de control asupra activității autorităților și instituțiilor publice?

40. Analizați efectele pozitive și negative ale controlului activității administrației publice.

V. Teste grilă

1. Controlul exercitat de prefect asupra primarilor și consiliilor locale este:
a) control ierarhic;
b) control intern;
c) control exercitat de jurisdicțiile administrative;
d) control de tutelă administrativă.

2. Controlul exercitat prin jurisdicții administrative este:
a) un control judecătoresc;
b) un control administrativ intern;
c) un control prealabil;
d) un control de regularitate.

3. Jurisdicțiile speciale administrative sunt:
a) obligatorii;
b) gratuite;
c) facultative;
d) admiterea acțiunii este condiționată de plata taxelor de timbru.

4. Actul administrativ jurisdicțional:
a) este un act administrativ individual;
b) este un act administrativ normativ;
c) executarea sa nu este obligatorie;
d) poate forma obiectul revocării.

5. Controlul exercitat de Agenția Națională a Funcționarilor Publici asupra actelor autorităților și instituțiilor publice referitoare la funcția publică și funcționarii publici este:
a) un control administrativ ierarhic;
b) un control de tutelă administrativă;
c) un control administrativ intern;
d) un control posterior.

VI. Bibliografie

- *Ioan Muraru*, Avocatul Poporului – instituție de tip ombudsman, Editura All Beck, București, 2004.
- *Marian Enache*, Controlul parlamentar, Editura Polirom, Iași, 1998.
- *Cezar Corneliu Manda*, Controlul administrativ în spațiul juridic european, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2005.
- *Antonie Iorgovan*, Tratat de drept administrativ, Editura All Beck, Bucureşti, 2005, vol. I şi II.
- *Ioan Alexandru*, Tratat de administrație publică, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2008.
- *Ion Corbeanu*, Drept administrativ, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2002.
- *Verginia Vedinaș*, Drept administrativ, ediția a IV-a, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2009.
- *Dana Apostol Tofan*, Drept administrativ, Editura C.H. Beck, Bucureşti, vol. I/2008 (ediția 2), vol. II/2004 (ediția 1).
- *Rodica Narcisa Petrescu*, Drept administrativ, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2009.
- *Ioan Alexandru, Mihaela Cărăușan, Sorin Bucur*, Drept administrativ, Editura Universul Juridic, ediția a III-a, Bucureşti, 2009.

- *Mihai Constantinescu, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu,* Constituţia României revizuită. Comentarii şi explicaţii, Editura All Beck, Bucureşti, 2004.

- *Ioan Alexandru, Ilie Gorjan, Ivan Vasile Ivanoff, Cezar Corneliu Manda, Alina-Livia Nicu, Cătălin Silviu Săraru,* Drept administrativ european, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2005.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Capitolul VIII
Contenciosul administrativ

I. Tematică

- Recursul administrativ. Recursul administrativ graţios şi recursul administrativ ierarhic.
- Noţiunea de „contencios administrativ". Contencios de plină jurisdicţie şi contencios de anulare. Contencios obiectiv şi contencios subiectiv.
- Subiectele de sesizare a instanţei.
- Obiectul acţiunii în contencios administrativ. Condiţiile introducerii acţiunii în contencios administrativ. Procedura prealabilă introducerii acţiunii în contencios administrativ. Actele administrative exceptate de la controlul în contencios administrativ.
- Soluţionarea acţiunii în contencios administrativ. Instanţele judecătoreşti competente. Termenele de introducere a acţiunii. Suspendarea executării actului. Solicitarea suspendării prin acţiune principală. Introducerea în cauză a funcţionarului. Soluţiile pe care le poate da instanţa. Efectele hotărârii judecătoreşti pronunţate în contencios administrativ.
- Acţiunile împotriva ordonanţelor Guvernului.
- Jurisdicţiile administrative speciale şi actele administrativ-jurisdicţionale.
- Controlul instanţelor de contencios administrativ asupra legalităţii actelor administrative pe calea excepţiei de nelegalitate.

II. Legislaţie

- Constituţia României revizuită şi republicată (M.Of. nr. 767 din 31 octombrie 2003);
- Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ (M.Of. nr. 1154 din 7 decembrie 2004, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (publicată în M.Of. nr. 576 din 29 iulie 2004, republicată în M.Of. nr. 827 din 13 septembrie 2005, cu modificările ulterioare);

- Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor (publicată în M.Of. nr. 84 din 1 februarie 2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 233/2002 publicată în M.Of. nr. 296 din 30 aprilie 2002);

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2003 privind procedura aprobării tacite (publicată în M.Of. nr. 291 din 25 aprilie 2003 aprobată cu modificări prin Legea nr. 486/2003 publicată în M.Of. nr. 827 din 22 noiembrie 2003).

III. Scheme

1. Tipuri de contencios administrativ

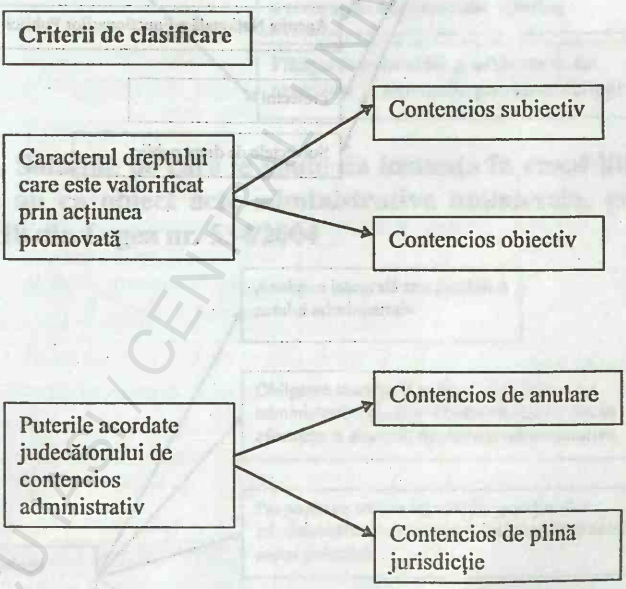

2. Subiectele de sesizare a instanței conform art. 1 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ

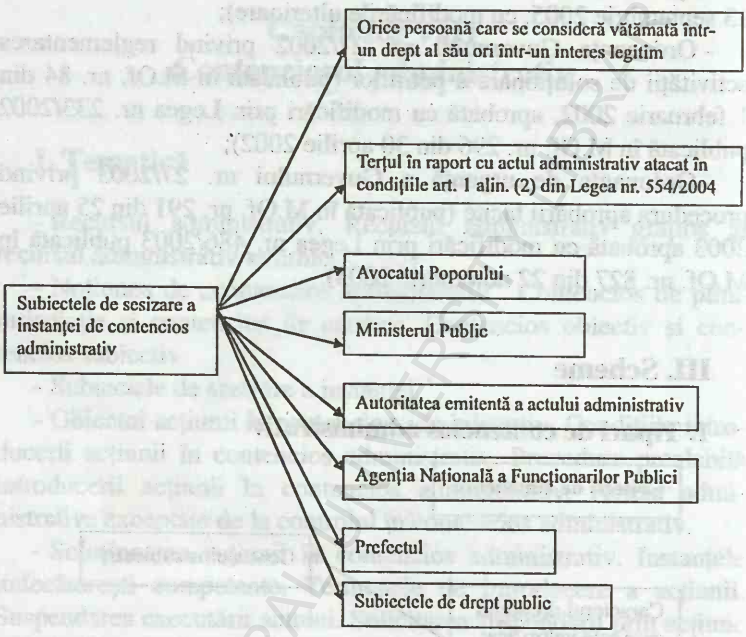

BCU IAȘI CENTRALĂ

3. Condițiile acțiunii în contencios administrativ

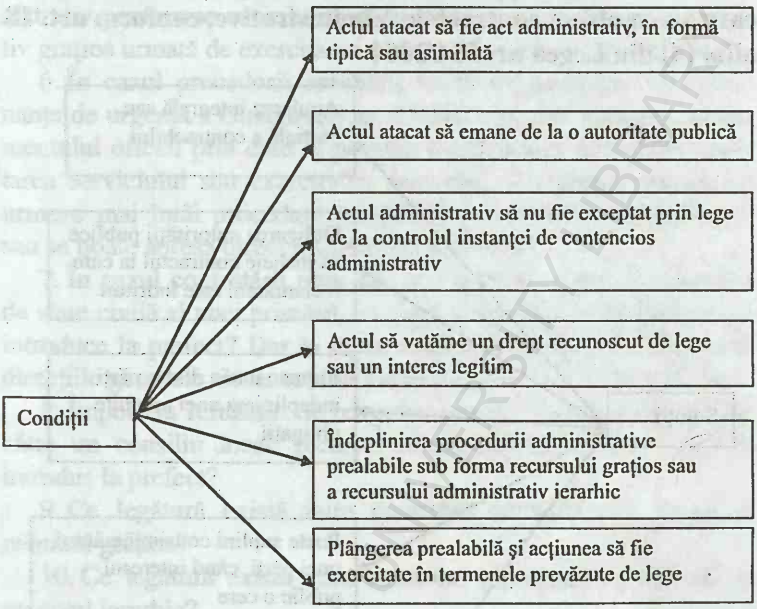

4. Soluțiile pe care le poate da instanța în cazul litigiilor care au ca obiect acte administrative unilaterale, potrivit art. 18 din Legea nr. 554/2004

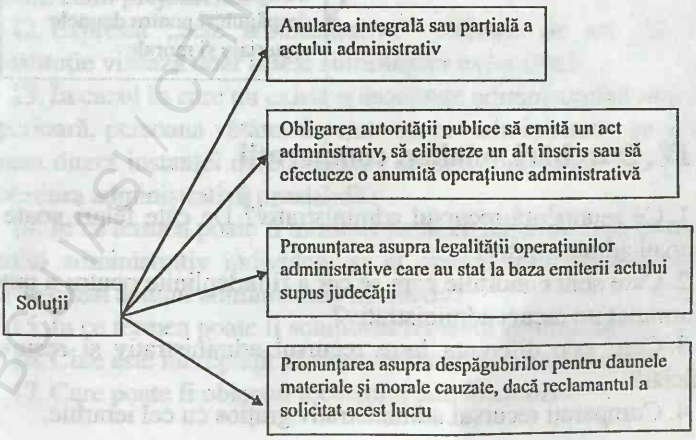

5. Soluțiile pe care le poate da instanța în cazul litigiilor care au ca obiect contractele administrative, conform art. 18 alin. (4) din Legea nr. 554/2004

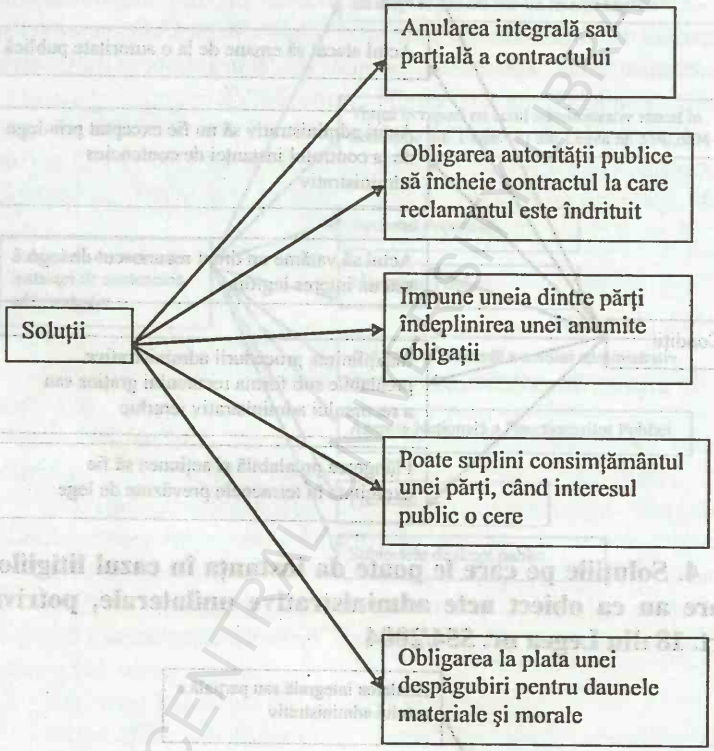

IV. Întrebări, analize, comparații

1. Ce reprezintă recursul administrativ? De câte feluri poate fi recursul administrativ?

2. Care sunt condițiile care se cer a fi îndeplinite pentru a putea fi formulat un recurs administrativ?

3. Care este diferența între recursul administrativ și recursul judiciar?

4. Comparați recursul administrativ grațios cu cel ierarhic.

5. Procedura prealabilă introducerii acțiunii în contencios administrativ presupune exercitarea obligatorie a recursului administrativ grațios urmată de exercitarea recursului administrativ ierarhic?

6. În cazul procedurii aprobării tacite reglementate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2003, pentru obținerea documentului oficial prin care se permite desfășurarea activității, prestarea serviciului sau exercitarea profesiei, solicitantul trebuie să urmeze mai întâi procedura prealabilă a recursului administrativ sau se poate adresa direct instanței de judecată?

7. În cazul contestării unui act administrativ emis de serviciul de stare civilă al unei primării, recursul administrativ ierarhic se va introduce la prefect? Dar în cazul actelor administrative emise de direcțiile generale ale finanțelor publice deconcentrate în teritoriu?

8. Împotriva refuzului de retractare a unui act administrativ de către un consiliu local, recursul administrativ ierarhic poate fi introdus la prefect?

9. Ce legătură există între controlul administrativ intern și recursul grațios?

10. Ce legătură există între controlul administrativ ierarhic și recursul ierarhic?

11. Dacă în lege se prevede faptul că Guvernul va emite normele de aplicare a legii respective în termen de 60 de zile iar Guvernul nu se achită de această obligație ce cale îi recomandați să urmeze celui prejudiciat?

12. Expresia „acte administrative" utilizată de art. 52 din Constituție vizează doar actele autorităților executive?

13. În cazul în care nu există o autoritate administrativă ierarhic superioară, persoana vătămată printr-un act administrativ se poate adresa direct instanței de contencios administrativ fiind scutită de procedura administrativă prealabilă?

14. În ce termen poate fi introdus recursul administrativ în cazul actului administrativ individual și al contractului administrativ? Dar în cazul actului administrativ normativ?

15. În ce termen poate fi soluționat recursul administrativ?

16. Cine este îndreptățit să exercite recursul administrativ?

17. Care poate fi obiectul recursului administrativ?

18. În vederea introducerii acțiunii în contencios administrativ, recursul administrativ ierarhic este obligatoriu? Dar recursul administrativ grațios?

19. Analizați situațiile în care plângerea prealabilă introducerii acțiunii în contencios administrativ nu este obligatorie.

20. Care este rațiunea instituirii procedurii administrative prealabile introducerii acțiunii în contencios administrativ?

21. Analizați procedura plângerii prealabile în cazul acțiunilor care au ca obiect contractele administrative.

22. Dați exemple de autorități publice emitente de acte administrative care nu pot fi contestate pe calea recursului administrativ ierarhic.

23. Plângerea prealabilă poate fi introdusă și de o terță persoană vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim printr-un act administrativ cu caracter individual adresat altui subiect de drept?

24. Ce se înțelege prin sintagma „contencios administrativ"?

25. Care este diferența între contenciosul de plină jurisdicție și contenciosul de anulare?

26. Ce se înțelege prin contencios obiectiv? Dar prin contencios subiectiv?

27. Acțiunea introdusă de prefect în condițiile art. 3 din Legea nr. 554/2004 este o acțiune în contencios obiectiv sau subiectiv?

28. Ce categorii de contencios administrativ sunt consacrate de Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ?

29. Arătați care sunt fundamentele constituționale ale contenciosului administrativ.

30. Ce instanțe sunt competente să soluționeze litigiile de contencios administrativ în baza Legii nr. 554/2004?

31. Analizați condițiile de admisibilitate ale acțiunilor în contencios administrativ potrivit Legii nr. 554/2004.

32. Analizați subiectele de sesizare a instanței prevăzute de Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ

33. Analizați acțiunea în contencios administrativ introdusă de Avocatul Poporului.

34. Cine poate avea calitatea de pârât în litigiile de contencios administrativ? Persoanele juridice de drept privat ar putea avea o astfel de calitate?

35. Ce tipuri de acte pot fi atacate în contencios administrativ potrivit Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ?

36. Care este obiectul acțiunii în contencios administrativ?

37. În ce termen pot fi introduse acțiunile în contencios administrativ?

38. În ce condiții pot fi exercitate acțiunile în contencios administrativ împotriva ordonanțelor Guvernului?

39. Analizați actele administrative care nu pot fi atacate în contenciosul administrativ potrivit prevederilor Legii nr. 554/2004.

40. Ce se înțelege prin sintagma „jurisdicții administrative speciale"? Sunt aceste jurisdicții obligatorii?

41. În ce condiții pot fi atacate actele administrativ-jurisdicționale la instanța de contencios administrativ?

42. În ce condiții pot fi introduse acțiunile în contencios administrativ împotriva funcționarului vinovat?

43. Analizați garanțiile procesuale consacrate de Legea nr. 554/2004 pentru judecarea acțiunilor de contencios administrativ și pentru punerea în executare a hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile.

44. Ce se înțelege prin sintagma „exces de putere" în accepțiunea Legii nr. 554/2004? Ce acte administrative pot fi atacate în contencios administrativ numai pentru exces de putere?

45. Comparați suspendarea executării actului administrativ de către instanță după formularea plângerii prealabile cu suspendarea solicitată prin acțiunea principală.

46. Hotărârile judecătorești definitive și irevocabile prin care se anulează în tot sau în parte un act administrativ cu caracter normativ au calitatea de izvor de drept?

47. Hotărârile judecătorești definitive și irevocabile pronunțate în contencios administrativ constituie titluri executorii?

48. Ce se înțelege prin „excepția de nelegalitate"?

49. Ce acte administrative vizează excepția de nelegalitate?

50. Care sunt efectele admiterii excepției de nelegalitate de către instanța de contencios administrativ?

V. Teste grilă

1. În cazul actelor administrative adoptate de Consiliul local, recursul administrativ-ierarhic se introduce la:
a) primar;
b) prefect;
c) consiliu județean;
d) guvern.

2. Nu pot fi atacate la instanța de contencios administrativ:
a) Ordonanțele Guvernului;
b) actele de comandament cu caracter militar;
c) actele Guvernului în raporturile sale cu Parlamentul;
d) actele administrative cu caracter normativ.

3. Poate avea calitatea de reclamant în litigiile de contencios administrativ:
a) Agenția Națională a Funcționarilor Publici;
b) o asociație de utilitate publică;
c) un stabiliment public;
d) superiorul ierarhic al emitentului actului administrativ nelegal.

4. Acțiunile în contencios administrativ pot fi formulate:
a) numai împotriva funcționarilor publici care au contribuit la emiterea actului administrativ;
b) numai împotriva autorității publice de la care emană actul administrativ;
c) atât împotriva autorității publice de la care emană actul, cât și a funcționarului public, indiferent de obiectul acțiunii;
d) atât împotriva autorității publice de la care emană actul cât și a funcționarului public, dacă se solicită plata unor despăgubiri.

5. Actele emise de prefect prin care se vatămă drepturile sau interesele legitime ale persoanelor pot fi atacate:
a) doar în cadrul jurisdicțiilor administrative speciale;
b) la Guvernul României;
c) la instanța de contencios administrativ;
d) la președintele Consiliului județean.

6. Procedura prealabilă introducerii acțiunii de contencios administrativ presupune:

a) exercitarea obligatorie atât a recursului administrativ grațios, cât și a celui ierarhic;

b) exercitarea la alegere a recursului administrativ grațios sau a celui ierarhic;

c) exercitarea obligatorie doar a recursului administrativ grațios;

d) exercitarea obligatorie doar a recursului administrativ ierarhic.

7. Legea nr. 554/2004 consacră:

a) contenciosul de anulare;

b) contenciosul de plină jurisdicție;

c) atât contenciosul obiectiv, cât și contenciosul subiectiv;

d) numai contenciosul subiectiv.

8. Secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel sunt competente să judece în fond:

a) litigiile privind hotărârile de Guvern;

b) litigiile privind actele administrative prin care se stabilesc taxe și impozite atunci când suma efectiv contestată este mai mare de 500.000 lei;

c) litigiile privind actele administrative prin care se stabilesc taxe și impozite atunci când suma care face obiectul actului administrativ este mai mare de 500.000 lei;

d) litigiile privind actele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, doar în cazul în care au o valoare mai mare de 500.000 lei.

9. Hotărârile judecătorești definitive și irevocabile prin care se anulează un act administrativ normativ:

a) produc efecte pentru toți (*erga omnes*);

b) produc efecte doar între părțile implicate în litigiu (*inter partes litigantes*);

c) produc efecte retroactive din momentul emiterii actului;

d) produc efecte doar pentru viitor, de la data pronunțării.

10. Excepția de nelegalitate:

a) este întodeauna judecată de instanța sesizată cu acțiunea principală;

b) poate fi invocată oricând;

c) invocarea sa duce întotdeauna la suspendarea cauzei;

d) poate viza atât actele administrative individuale, cât şi actele administrative normative.

VI. Bibliografie

- *Dacian Cosmin Dragoş*, Legea contenciosului administrativ. Comentarii şi explicaţii, ediţia 2, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2009.

- *Antonie Iorgovan, Liliana Vişan, Alexandru-Sorin Ciobanu, Diana Iuliana Pasăre*, Legea contenciosului administrativ. Comentariu şi Jurisprudenţă, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2008.

- *Gabriela Bogasiu*, Legea contenciosului administrativ comentată şi adnotată, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2008.

- *Oliviu Puie*, Contenciosul administrativ, vol. I şi II, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2009.

- *Constantin Rarincescu*, Contenciosul administrativ român, ediţia a II-a, Editura „Universală Alcalay" Co., Bucureşti, 1937.

- *Cătălin-Silviu Săraru*, Contractele administrative. Reglementare. Doctrină. Jurisprudenţă, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2009.

- *Antonie Iorgovan*, Tratat de drept administrativ, Editura All Beck, Bucureşti, 2005, vol. I şi II.

- *Ioan Alexandru*, Tratat de administraţie publică, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2008.

- *Ion Corbeanu*, Drept administrativ, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2002.

- *Verginia Vedinaş*, Drept administrativ, ediţia a IV-a, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2009..

- *Dana Apostol Tofan*, Drept administrativ, Editura C.H. Beck, Bucureşti, vol. I/2008 (ediţia 2), vol. II/2004 (ediţia 1).

- *Rodica Narcisa Petrescu*, Drept administrativ, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2009

- *Ioan Alexandru, Mihaela Cărăuşan, Sorin Bucur*, Drept administrativ, Editura Universul Juridic, ediţia a III-a, Bucureşti, 2009.

- *Mihai Constantinescu, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu*, Constituţia României revizuită. Comentarii şi explicaţii, Editura All Beck, Bucureşti, 2004.

- *Ioan Alexandru, Ilie Gorjan, Ivan Vasile Ivanoff, Cezar Corneliu Manda, Alina-Livia Nicu, Cătălin Silviu Săraru*, Drept administrativ european, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2005.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Capitolul IX
Răspunderea în dreptul administrativ

I. Tematică

- Responsabilitatea şi răspunderea.
- Răspunderea politică a autorităţilor administraţiei publice.
- Fundamentele şi condiţiile răspunderii în dreptul administrativ.
- Formele de răspundere specifice dreptului administrativ. Răspunderea administrativ-disciplinară. Răspunderea contravenţională. Răspunderea administrativ-patrimonială.

II. Legislaţie

- Constituţia României revizuită şi republicată (M.Of. nr. 767 din 31 octombrie 2003);
- Legea nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială (publicată în M.Of. nr. 300 din 28 iunie 1999, republicată în M.Of. nr. 200 din 23 martie 2007, cu modificările ulterioare);
- Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcţionarilor publici (publicată în M.Of. nr. 600 din 8 decembrie 1999, republicată în M.Of. nr. 365 din 29 mai 2007, cu modificările ulterioare);
- Ordonanţa Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenţiilor (publicată în M.Of. nr. 410 din 25 iulie 2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 180/2002 publicată în M.Of. nr. 268 din 22 aprilie 2002, cu modificările ulterioare);
- Legea nr. 61/1991 pentru sancţionarea faptelor de încălcare a unor norme de convieţuire socială, a ordinii şi liniştii publice (publicată în M.Of. nr. 196 din 27 septembrie 1991, republicată în M.Of. nr. 387 din 18 august 2000, cu modificările ulterioare);
- Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ (M.Of. nr. 1154 din 7 decembrie 2004, cu modificările ulterioare);

- Ordonanța Guvernului nr. 55/2002 privind regimul juridic al sancțiunii prestării unei activități în folosul comunității (publicată în M.Of. nr. 642 din 30 august 2002, aprobată prin Legea nr. 641/2002 publicată în M.Of. nr. 900 din 11 decembrie 2002, cu modificările ulterioare);

- Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 108/2003 pentru desființarea închisorii contravenționale (publicată în M.Of. nr. 747 din 26 octombrie 2003, aprobată prin Legea nr. 28/2004 publicată în M.Of. nr. 214 din 11 martie 2004);

- Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (publicată în M.Of. nr. 958 din 28 decembrie 2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 49/2006 publicată în M.Of. nr. 246 din 20 martie 2006, republicată în M.Of. nr. 670 din 3 august 2006, cu modificările ulterioare).

III. Scheme

1. Principiile generale ale răspunderii juridice

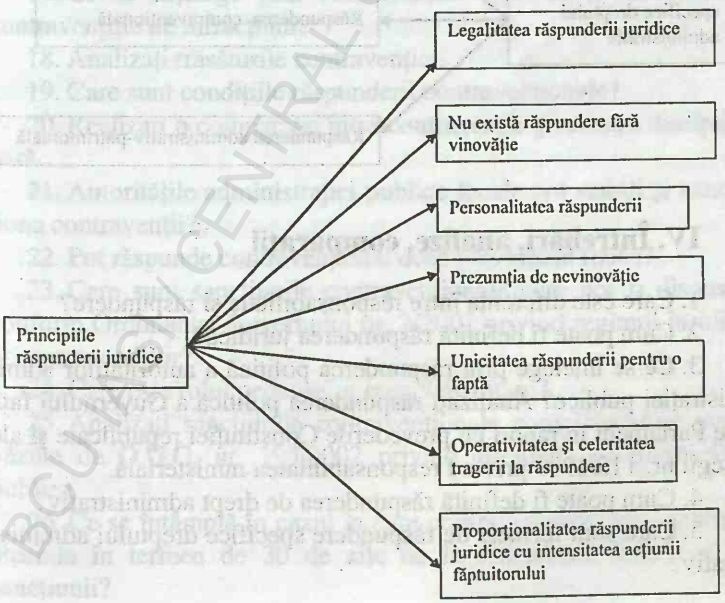

2. Condițiile răspunderii juridice

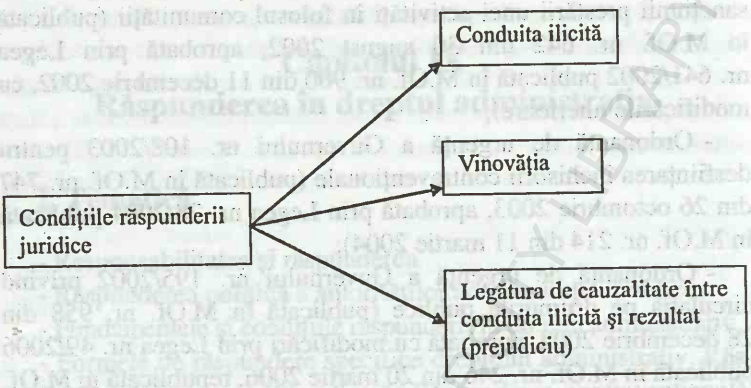

3. Formele de răspundere specifice dreptului administrativ

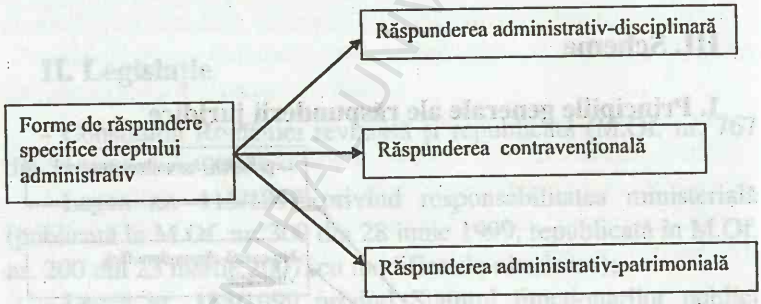

IV. Întrebări, analize, comparații

1. Care este diferența între responsabilitate și răspundere?
2. Cum poate fi definită răspunderea juridică?
3. Ce se înțelege prin răspunderea politică a autorităților administrației publice? Analizați răspunderea politică a Guvernului față de Parlament în raport cu prevederile Constituției republicate și ale Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială.
4. Cum poate fi definită răspunderea de drept administrativ?
5. Care sunt formele de răspundere specifice dreptului administrativ?

6. Răspunderea funcționarului public înlătură răspunderea administrației publice?

7. Analizați condițiile angajării răspunderii administrației publice.

8. Care sunt condițiile pe care trebuie să le îndeplinească prejudiciul pentru a putea da naștere dreptului celui vătămat de a cere repararea lui?

9. Prejudiciul virtual poate declanșa antrenarea răspunderii administrației?

10. Analizați modalitățile prin care poate fi reparat prejudiciul produs de administrația publică

11. Analizați răspunderea administrativ-disciplinară.

12. Ce se înțelege prin abatere disciplinară?

13. Dați exemple de sancțiuni pentru abaterile administrativ-disciplinare.

14. Care sunt trăsăturile răspunderii administrativ-disciplinare?

15. Sancțiunile administrativ-disciplinare sunt privative de libertate?

16. Analizați răspunderea administrativ-contravențională.

17. Ce se înțelege prin contravenție? Prin ce se deosebesc contravențiile de infracțiuni?

18. Analizați trăsăturile contravenției.

19. Care sunt condițiile răspunderii contravenționale?

20. Realizați o comparație între contravenție și abatere disciplinară.

21. Autoritățile administrației publice locale pot stabili și sancționa contravenții?

22. Pot răspunde contravențional doar persoanele fizice?

23. Care sunt sancțiunile contravenționale care pot fi dispuse conform Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor?

24. Care este rolul pedepselor complementare?

25. Analizați sancțiunile contravenționale complementare prevăzute de O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.

26. Ce se întâmplă în cazul în care contravenientul nu a achitat amenda în termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă a sancțiunii?

27. Ce se înțelege prin principiul proporționalității sancțiunii cu gradul de pericol social al faptei săvârșite?

28. Analizați în ce condiții se aplică sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității și care sunt domeniile în care se poate presta activitatea în folosul comunității.

29. Dacă nu există consimțământul contravenientului pentru aplicarea sancțiunii prestării unei activități în folosul comunității se poate aplica sancțiunea închisorii contravenționale?

30. Analizați cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei.

31. Care este termenul de prescripție pentru aplicarea sancțiunii amenzii contravenționale?

32. Cum se constată contravențiile?

33. Ce trebuie să cuprindă în mod obligatoriu procesul-verbal de constatare a contravenției?

34. Cine poate avea calitatea de agent constatator al contravenției?

35. Identificați contravențiile ce pot fi constatate de către un primar.

36. Ce se întâmplă în cazul în care contravenientul refuză să semneze procesul-verbal de constatare a contravenției?

37. Analizați cum se realizează comunicarea procesului-verbal de contravenție potrivit Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.

38. Care sunt căile de atac împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii?

39. O faptă ilicită poate atrage atât răspunderea contravențională cât și răspunderea civilă? Argumentați.

40. Analizați răspunderea administrativ-patrimonială.

41. Realizați o comparație între răspunderea administrativ-patrimonială, răspunderea contravențională și răspunderea administrativ-disciplinară.

42. Analizați răspunderea patrimonială a statului pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare prevăzută de art. 52 alin. (3) din Constituția revizuită.

43. Care sunt condițiile necesare pentru existența răspunderii administrativ-patrimoniale?

44. Analizați răspunderea solidară a funcționarului și a autorităților publice pentru prejudiciile cauzate prin actele administrative.

45. Analizați răspunderea autorității publice pentru prejudiciile cauzate prin contracte administrative.

46. Care sunt instanțele competente să soluționeze acțiunea privind răspunderea administrativ-patrimonială?

47. Realizați o comparație între cele două forme ale răspunderii administrativ-patrimoniale: răspunderea obiectivă și răspunderea subiectivă.

48. În ce constă răspunderea solidară a autorităților publice și a funcționarilor pentru prejudicii produse prin acte administrative.

V. Teste grilă

1. Răspunderea juridică:

a) este conduita ilicită, adică acțiunea sau inacțiunea prin care o persoană încalcă dispozițiile legale;

b) este atitudinea psihică a persoanei care comite fapte ilicite;

c) este un raport juridic, creat de norma juridică, între persoana care a încălcat dispozițiile legii și stat, reprezentat de organele de aplicare a legii;

d) este o relație socială, patrimonială sau nepatrimonială reglementată de o normă juridică.

2. Condițiile răspunderii juridice sunt:

a) condiții de formă și condiții de fond;

b) capacitatea juridică generală și capacitatea juridică specială;

c) norma juridică, subiectele de drept, faptele juridice;

d) conduita ilicită, vinovăția, legătura de cauzalitate.

3. Vinovăția sub forma intenției sau culpei:

a) este o condiție a răspunderii juridice;

b) este o formă a răspunderii juridice;

c) există și atunci când făptuitorul acționează cu lipsă de discernământ;

d) este o cauză specială care înlătură răspunderea juridică.

4. Formele răspunderii în dreptul administrativ sunt:
a) răspunderea contravențională, administrativ-disciplinară și administrativ-patrimonială;
b) răspundere directă, indirectă, tacită sau implicită;
c) răspunderea politică, morală, religioasă, disciplinară;
d) contravenția, infracțiunea, prejudiciul.

5. Sunt sancțiuni administrativ-disciplinare:
a) amenzile penale;
b) amenzile contravenționale;
c) suspendarea dreptului de promovare în funcția publică pe o perioadă de la 1 la 3 ani;
d) desfacerea contractului individual de muncă.

6. Închisoarea contravențională:
a) se aplică doar dacă nu există consimțământul contravenientului pentru prestarea unei activități în folosul comunității;
b) se aplică de instanță doar pentru contravențiile de o gravitate mai mare;
c) se aplică cumulativ cu pedeapsa amenzii contravenționale;
d) în prezent această sancțiune este desființată prin lege.

7. La nivel județean contravențiile pot fi reglementate prin:
a) ordin al prefectului;
b) dispoziție a președintelui Consiliului județean;
c) hotărâre a Consiliului județean;
d) hotărâre a Guvernului.

VI. Bibliografie

- *Cătălin Silviu Săraru*, Teoria generală a dreptului. Sinteze și teste, Editura ASE, București, 2008.
- *Anibal Teodorescu*, Teoria răspunderii administrației publice pentru daune, București, 1942.
- *Hotca Mihai Adrian*, Regimul juridic al contravențiilor. Comentarii și explicații, Editura C.H. Beck, București, 2008.
- *Verginia Vedinaș*, Statutul funcționarilor publici, Editura Universul Juridic, București, 2009.

- *Dacian Cosmin Dragoş*, Legea contenciosului administrativ. Comentarii şi explicaţii, ediţia 2, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2009.

- *Antonie Iorgovan, Liliana Vişan, Alexandru-Sorin Ciobanu, Diana Iuliana Pasăre*, Legea contenciosului administrativ. Comentariu şi Jurisprudenţă, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2008.

- *Gabriela Bogasiu*, Legea contenciosului administrativ comentată şi adnotată, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2008.

- *Oliviu Puie*, Contenciosul administrativ, vol. I şi II, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2009.

- *Constantin Rarincescu*, Contenciosul administrativ român, ediţia a II-a, Editura „Universală Alcalay" Co, Bucureşti, 1937.

- *Cătălin-Silviu Săraru*, Contractele administrative. Reglementare. Doctrină. Jurisprudenţă, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2009.

- *Antonie Iorgovan*, Tratat de drept administrativ, Editura All Beck, Bucureşti, 2005, vol. I şi II.

- *Ioan Alexandru*, Tratat de administraţie publică, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2008.

- *Ion Corbeanu*, Drept administrativ, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2002.

- *Verginia Vedinaş*, Drept administrativ, ediţia a IV-a, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2009.

- *Dana Apostol Tofan*, Drept administrativ, Editura C.H. Beck, Bucureşti, vol. I/2008 (ediţia 2), vol. II/2004 (ediţia 1).

- *Rodica Narcisa Petrescu*, Drept administrativ, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2009

- *Ioan Alexandru, Mihaela Cărăuşan, Sorin Bucur*, Drept administrativ, Editura Universul Juridic, ediţia a III-a, Bucureşti, 2009.

- *Mihai Constantinescu, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu*, Constituţia României revizuită. Comentarii şi explicaţii, Editura All Beck, Bucureşti, 2004.

- *Ioan Alexandru, Ilie Gorjan, Ivan Vasile Ivanoff, Cezar Corneliu Manda, Alina-Livia Nicu, Cătălin Silviu Săraru*, Drept administrativ european, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2005.

Capitolul X
Domeniul public şi domeniul privat

I. Tematică

- Relaţia proprietate publică-domeniu public.
- Titularii şi sfera bunurilor care alcătuiesc domeniul public. Criteriile de apartenenţă a unui bun la domeniul public. Domeniul public al statului. Domeniul public al judeţelor. Domeniul public al comunelor, oraşelor şi municipiilor.
- Clasificarea domeniului public.
- Regimul juridic al bunurilor din domeniul public.
- Modalităţi de dobândire a dreptului de proprietate publică. Exproprierea pentru cauză de utilitate publică. Rechiziţiile de bunuri.
- Administrarea generală a bunurilor domeniului public.
- Încetarea dreptului de proprietate publică.
- Utilizarea bunurilor domeniului public. Darea în administrare. Concesionarea bunurilor proprietate publică. Închirierea bunurilor proprietate privată. Darea în folosinţă gratuită instituţiilor de utilitate publică. Permisiuni domeniale: permisiunea (autorizaţia) de staţionare; permisiunea de ocupare temporară a domeniului public.
- Domeniul privat. Particularităţile regimului juridic al bunurilor aparţinând domeniului privat.

II. Legislaţie

- Constituţia României revizuită şi republicată (M.Of. nr. 767 din 31 octombrie 2003);
- Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică şi regimul juridic al acesteia (M.Of. nr. 448 din 24 noiembrie 1998, cu modificările ulterioare);
- Legea nr. 215/2001 a administraţiei publice locale (publicată în M.Of. nr. 204 din 23 aprilie 2001 şi republicată în M.Of. nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică (M. Of. nr. 139 din 2 iunie 1994);
- Legea nr. 132/1997 privind rechiziţiile de bunuri şi prestările de servicii în interes public (M.Of. nr. 161 din 18 iulie 1997, cu modificările ulterioare);
- Legea nr. 18/1991 a fondului funciar (publicată în M.Of. nr. 37 din 20 februarie 1991, republicată în M.Of. nr. 1 din 5 ianuarie 1998, cu modificările ulterioare);
- Ordonanţa Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociaţii şi fundaţii (publicată în M. Of. nr. 39 din 31 ianuarie 2000, aprobată cu modificări prin Legea nr. 246/2005 publicată în M.Of. nr. 656 din 25 iulie 2005, cu modificările ulterioare).

III. Scheme

1. Clasificarea domeniului public

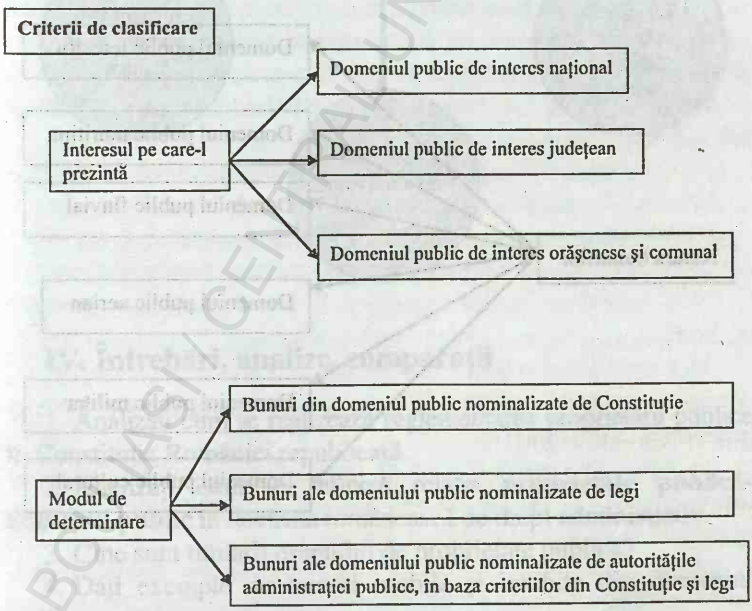

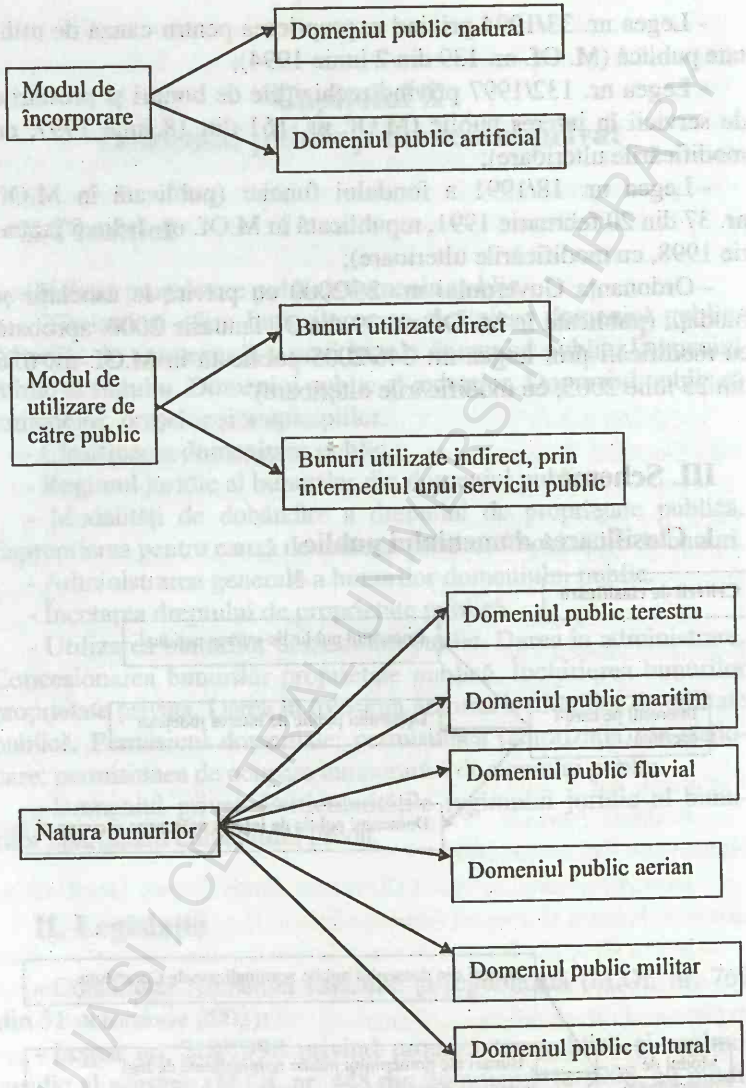

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

2. Modalități de dobândire a dreptului de proprietate publică

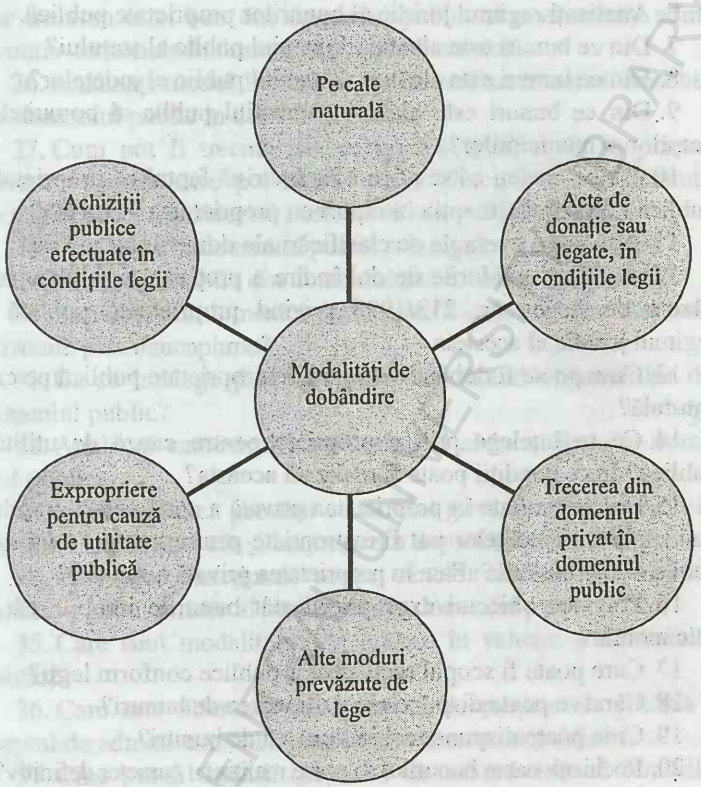

IV. Întrebări, analize, comparații

1. Analizați cum se realizează reglementarea proprietății publice în Constituția României republicată.

2. Analizați cum se reflectă relația **proprietate publică-domeniu public** în doctrina românească de drept administrativ.

3. Cine sunt titularii dreptului de proprietate publică?

4. Dați exemple de bunuri mobile și imobile din domeniul public.

5. Care sunt criteriile în funcție de care se determină apartenența unui bun la domeniul public?

6. Analizați regimul juridic al bunurilor proprietate publică.

7. Din ce bunuri este alcătuit domeniul public al statului?

8. Din ce bunuri este alcătuit domeniul public al județelor?

9. Din ce bunuri este alcătuit domeniul public al comunelor, orașelor și municipiilor?

10. De ce credeți că se afirmă în doctrină faptul că proprietatea publică reprezintă excepția în raport cu proprietatea privată?

11. Dați patru exemple de clasificări ale domeniului public.

12. Analizați modurile de dobândire a proprietății publice prevăzute de Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia.

13. Cum poate fi dobândit dreptul de proprietate publică pe cale naturală?

14. Ce se înțelege prin expropriere pentru cauză de utilitate publică? În ce condiții poate fi realizată aceasta?

15. Bunurile aflate în proprietatea privată a comunelor, orașelor, municipiilor și județelor pot fi expropriate pentru cauză de utilitate publică? Dar bunurile aflate în proprietatea privată a statului?

16. Pot face obiectul exproprierii atât bunurile imobile cât și cele mobile?

17. Care poate fi scopul rechizițiilor publice conform legii?

18. Când se poate dispune rechiziționarea de bunuri?

19. Cine poate dispune rechiziționarea de bunuri?

20. Rechiziționarea bunurilor se poate realiza cu caracter definitiv?

21. Obiectul rechizițiilor publice îl pot forma doar bunurile mobile?

22. Care sunt condițiile prevăzute de Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale în care un consiliu local poate accepta acte de donație sau legate?

23. Analizați modul în care se poate realiza trecerea bunurilor din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale în domeniul public al acestora.

24. Cum se poate realiza trecerea în domeniul public a unor bunuri din patrimoniul societăților comerciale la care statul sau o unitate administrativ-teritorială este acționar?

25. Cum se realizează trecerea unui bun din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale? Dar trecerea unui bun din domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul public al statului?

26. Analizați modul în care se poate realiza trecerea unui bun din domeniul public în domeniul privat.

27. Cum pot fi trecute din proprietate publică în proprietate privată bunurile care potrivit art. 136 alin. (3) din Constituția revizuită formează obiectul exclusiv al proprietății publice?

28. Bunurile din domeniul public pot fi grevate de servituți?

29. Bunurile imobile din domeniul public pot fi ipotecate?

30. Bunurile din domeniul public pot fi dobândite de către alte persoane prin uzucapiune?

31. Ce se înțelege prin caracterul insesizabil al bunurilor din domeniul public?

32. Analizați caracterul imprescriptibil al bunurilor din domeniul public.

33. Imposibilitatea grevării cu sarcini guvernează atât bunurile din domeniul public cât şi bunurile din domeniul privat?

34. Care este sancțiunea pentru actele juridice prin care se încalcă regimul juridic al bunurilor din domeniul public?

35. Care sunt modalitățile de punere în valoare a domeniului public?

36. Care este diferența între dreptul de proprietate publică şi dreptul de administrare al bunurilor din domeniul public?

37. Cine pot fi titularii dreptului de administrare al bunurilor din domeniul public?

38. Realizați o comparație între închirierea, concesionarea şi darea în folosință gratuită a bunurilor din domeniul public.

39. Ce instanțe au competența de a judeca litigiile cu privire la delimitarea domeniului public al statului, județelor, comunelor, orașelor sau al municipiilor?

40. Analizați regimul juridic al bunurilor din domeniul privat al statului şi unităților administrativ-teritoriale.

41. Dați exemple de bunuri din domeniul privat al statului şi unităților administrativ-teritoriale.

42. Analizați modurile de utilizare privată a domeniului public.

43. Ce se înțelege prin permis de staționare pe domeniul public și în ce condiții se acordă?

V. Teste grilă

1. Titularii dreptului de proprietate publică sunt:
a) Guvernul;
b) Consiliul local;
c) Statul;
d) Consiliul județean.

2. Bunurile proprietate publică:
a) pot fi donate de către titularii dreptului de proprietate publică;
b) pot fi concesionate sau închiriate;
c) pot face obiectul executării silite;
d) pot fi înstrăinate prin licitație publică.

3. Pot face obiectul exproprierii pentru cauză de utilitate publică:
a) bunurile mobile și imobile aflate în proprietatea persoanelor fizice și juridice de drept privat;
b) bunurile imobile aflate în proprietatea privată a orașelor;
c) bunurile imobile aflate în proprietatea privată a statului;
d) bunurile mobile și imobile aflate în proprietatea privată a județelor.

4. Bunurile din domeniul public pot fi date în administrare concretă:
a) asociațiilor de utilitate publică;
b) societăților comerciale;
c) persoanelor fizice;
d) regiilor autonome.

5. Trecerea unui bun din domeniul public al unui oraș în domeniul public al statului se face:
a) prin hotărâre a Guvernului la cererea consiliului local;
b) prin hotărâre a consiliului local, la cererea Guvernului;
c) prin expropriere pentru cauză de utilitate publică;
d) contract de drept privat.

6. Domeniul privat al statului:

a) se supune reglementărilor de drept comun, dacă prin lege nu se prevede altfel;

b) este inalienabil;

c) este imprescriptibil;

d) este insesizabil.

7. Trecerea din domeniul public în domeniul privat a unei porţiuni din plaja Mării Negre se poate face:

a) prin hotărâre a Guvernului;

b) prin lege organică;

c) doar în urma modificării prevederilor art. 136 alin. (3) din Constituţie;

d) prin hotărârea Consiliului judeţean în raza teritorială a căruia se află plaja în cauză.

VI. Bibliografie

- *Emil Bălan*, Dreptul administrativ al bunurilor, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2007.

- *Eugen Chelaru*, Administrarea domeniului public şi a domeniului privat, ediţia 2, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2008.

- *Emanuel Albu*, Dreptul administrativ al bunurilor, Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2008.

- *Liviu Pop, Liviu-Marius Harosa*, Drept civil. Drepturile reale principale, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2006.

- *Verginia Vedinaş, Alexandru Ciobanu*, Reguli de protecţie domenială aplicabile unor bunuri proprietate privată, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2001.

- *Cătălin-Silviu Săraru*, Contractele administrative. Reglementare. Doctrină. Jurisprudenţă, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2009.

- *Antonie Iorgovan*, Tratat de drept administrativ, Editura All Beck, Bucureşti, 2005, vol. I şi II.

- *Ioan Alexandru*, Tratat de administraţie publică, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2008.

- *Ion Corbeanu*, Drept administrativ, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2002.

- *Verginia Vedinaş*, Drept administrativ, ediția a IV-a, Editura Universul Juridic, București, 2009.

- *Dana Apostol Tofan*, Drept administrativ, Editura C.H. Beck, București, vol. I/2008 (ediția 2), vol. II/2004 (ediția 1).

- *Rodica Narcisa Petrescu*, Drept administrativ, Editura Hamangiu, București, 2009.

- *Ioan Alexandru, Mihaela Cărăuşan, Sorin Bucur*, Drept administrativ, Editura Universul Juridic, ediția a III-a, București, 2009.

- *Mihai Constantinescu, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu*, Constituția României revizuită. Comentarii şi explicații, Editura All Beck, București, 2004.

- *Ioan Alexandru, Ilie Gorjan, Ivan Vasile Ivanoff, Cezar Corneliu Manda, Alina-Livia Nicu, Cătălin Silviu Săraru*, Drept administrativ european, Editura Lumina Lex, București, 2005.

BCU IAŞI - CENTRAL UNIVERSITARĂ

Capitolul XI
Funcția publică și funcționarii publici

I. Tematică

- Noțiunile de funcție publică și de funcționar public.
- Trăsăturile caracteristice ale funcțiilor publice. Natura juridică a raportului de serviciu al funcționarului public.
- Categorii de funcții și funcționari publici.
- Drepturile și îndatoririle funcționarilor publici.
- Recrutarea, numirea în funcție, pregătirea profesională a funcționarilor publici.
- Dreptul la carieră al funcționarilor publici. Răspunderea funcționarilor publici.
- Modificarea și încetarea raporturilor de serviciu. Incompatibilități.
- Funcționarii de fapt.

II. Legislație

- Constituția României revizuită și republicată (M.Of. nr. 767 din 31 octombrie 2003);
- Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici (publicată în M.Of. nr. 600 din 8 decembrie 1999, republicată în M.Of. nr. 365 din 29 mai 2007, cu modificările ulterioare);
- Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici (publicată în M.Of. nr. 157 din 23 februarie 2004, republicată în M.Of. nr. 525 din 2 august 2007);
- Legea nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar (publicată în M.Of. nr. 35 din 16 ianuarie 2006, republicată în M.Of. nr. 345 din 25 mai 2009);
- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice

şi în mediul de afaceri, prevenirea şi sancţionarea corupţiei (M.Of. nr. 279 din 21 aprilie 2003, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 215/2001 a administraţiei publice locale (publicată în M.Of. nr. 204 din 23 aprilie 2001 şi republicată în M.Of. nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ (M.Of. nr. 1154 din 7 decembrie 2004, cu modificările ulterioare);

- Ordonanţa Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activităţii de soluţionare a petiţiilor (publicată în M.Of. nr. 84 din 1 februarie 2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 233/2002 publicată în M.Of. nr. 296 din 30 aprilie 2002);

- Legea nr. 52/2003 privind transparenţa decizională în administraţia publică (publicată în M.Of. nr. 70 din 3 februarie 2003).

III. Scheme

1. Clasificarea funcţionarilor publici

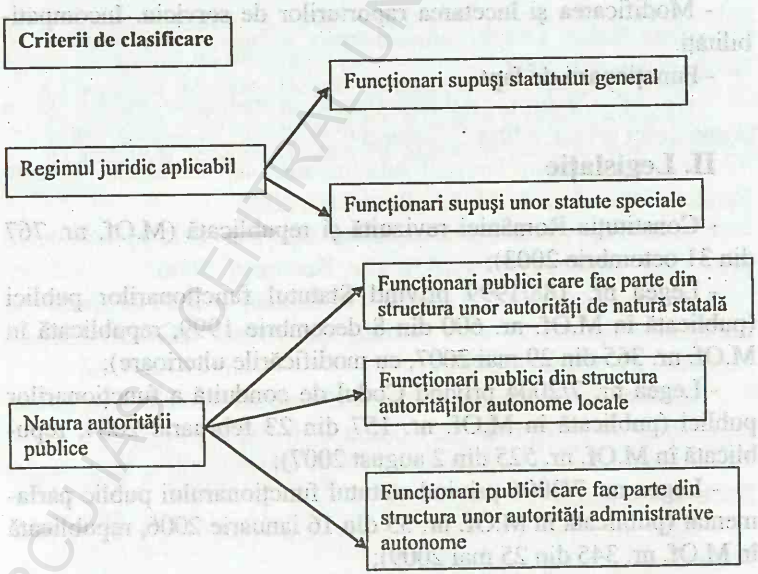

BCU ALBA IULIA / CENTRU UNIVERSITAR

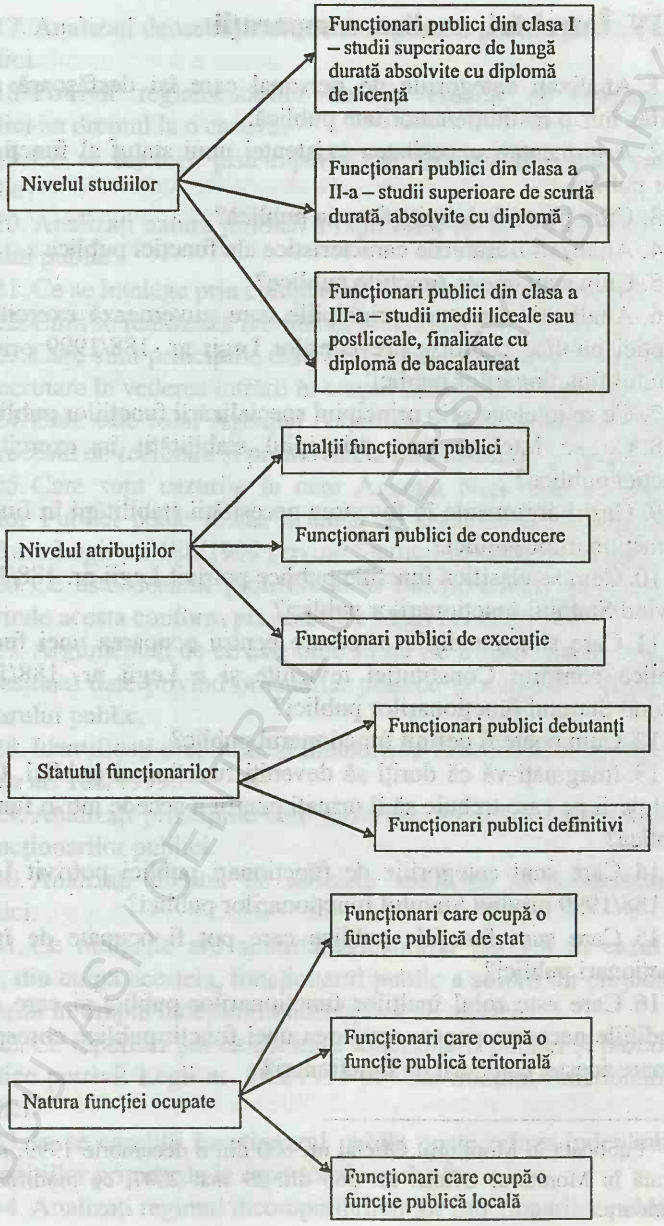
Nivelul studiilor
Funcționari publici din clasa I – studii superioare de lungă durată absolvite cu diplomă de licență
Funcționari publici din clasa a II-a – studii superioare de scurtă durată, absolvite cu diplomă
Funcționari publici din clasa a III-a – studii medii liceale sau postliceale, finalizate cu diplomă de bacalaureat
Nivelul atribuțiilor
Înalții funcționari publici
Funcționari publici de conducere
Funcționari publici de execuție
Statutul funcționarilor
Funcționari publici debutanți
Funcționari publici definitivi
Natura funcției ocupate
Funcționari care ocupă o funcție publică de stat
Funcționari care ocupă o funcție publică teritorială
Funcționari care ocupă o funcție publică locală

IV. Întrebări, analize, comparații

1. Analizați categoriile de personal care își desfășoară activitatea într-o instituție/autoritate publică.

2. Argumentați necesitatea existenței unui statut al funcționarilor publici.

3. Cum poate fi definită funcția publică?

4. Analizați trăsăturile caracteristice ale funcției publice.

5. Cum sunt create funcțiile publice?

6. Analizați care sunt principiile care guvernează exercitarea funcției publice conform prevederilor Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici[1].

7. Ce se înțelege prin principiul specializării funcțiilor publice?

8. Ce se înțelege prin principiul stabilității în exercitarea funcției publice?

9. Găsiți argumente în favoarea necesității stabilității în funcție a funcționarilor publici.

10. Cum se clasifică funcțiile publice potrivit Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici?

11. Care sunt condițiile necesare pentru ocuparea unei funcții publice conform Constituției revizuite și a Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici?

12. Cum poate fi definit funcționarul public?

13. Imaginați-vă că doriți să deveniți funcționari publici. Care sunt pașii pe care trebuie să îi urmați pentru a accede într-o funcție publică?

14. Care sunt categoriile de funcționari publici potrivit Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici?

15. Care sunt funcțiile publice care pot fi ocupate de înalți funcționari publici?

16. Care este rolul înalților funcționarilor publici și care sunt condițiile necesare pentru ocuparea unei funcții publice corespunzătoare acestei categorii de funcționari?

---

[1] Publicată în Monitorul Oficial nr. 600 din 8 decembrie 1999, republicată în Monitorul Oficial nr. 365 din 29 mai 2007, cu modificările ulterioare.

17. Analizați deosebirile dintre funcționarii publici și demnitarii publici.

18. Potrivit reglementărilor actuale credeți că funcționarii publici au dreptul la o carieră?

19. Ce se înțelege prin raportul de serviciu al funcționarului public?

20. Analizați natura juridică a raportului de serviciu al funcționarului public.

21. Ce se înțelege prin competența funcționarilor publici?

22. Cum se realizează recrutarea funcționarilor publici?

23. Care sunt principiile care stau la baza concursului ca formă de recrutare în vederea intrării în corpul funcționarilor publici?

24. Care este rolul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici în procesul de recrutare și promovare a funcționarilor publici?

25. Care sunt cazurile în care Agenția Națională a Funcționarilor Publici poate sesiza instanța de contencios administrativ, conform Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici?

26. Ce este dosarul profesional al funcționarului public și ce cuprinde acesta conform prevederilor Legii nr. 188/1999?

27. Argumentați de ce este bine să nu fie menționate în dosarul profesional date privind orientările politice și religioase ale funcționarului public.

28. Identificați drepturile și îndatoririle funcționarilor publici în Legea nr. 188/1999.

29. Analizați principiile care guvernează conduita profesională a funcționarilor publici.

30. Analizați dreptul de asociere sindicală al funcționarilor publici.

31. Ce obligație are autoritatea/instituția publică în cazul în care, din culpa acesteia, funcționarul public a suferit un prejudiciu material în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu.

32. Ce raporturi pot exista între funcționarii publici și partidele politice potrivit Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici?

33. În ce condiții funcționarul public poate refuza îndeplinirea dispozițiilor primite de la superiorul ierarhic?

34. Analizați regimul incompatibilităților funcționarilor publici.

35. Analizați elementele de motivare a funcționarilor publici.

36. Îmbunătățirea pregătirii profesionale a funcționarului public este doar un drept al acestuia sau este în același timp și o obligație?

37. Ce semnifică perioada de stagiu în funcția publică și care este durata acesteia?

38. Cine realizează numirea funcționarilor publici și ce trebuie să cuprindă actul administrativ de numire?

39. Ce se înțelege prin promovarea funcționarilor publici și care sunt modalitățile de promovare?

40. Care sunt sancțiunile disciplinare care pot fi aplicate funcționarului public?

41. Care sunt modalitățile de modificare a raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici.

42. Analizați deosebirile dintre delegarea și detașarea funcționarului public.

43. Analizați deosebirile dintre transfer și mutarea în cadrul altui compartiment al autorității/instituției publice.

44. Dați exemple de cazuri în care raportul de serviciu se suspendă de drept.

45. Dați exemple de cazuri în care raportul de serviciu se suspendă la inițiativa funcționarului public.

46. Cum se poate realiza încetarea raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici?

47. Dați exemple de cazuri în care raportul de serviciu încetează de drept.

48. Care este diferența între eliberarea din funcția publică și destituirea din funcția publică ca modalități de încetare a raportului de serviciu?

49. Care sunt activitățile desfășurate de funcționarii publici parlamentari?

50. Ce se înțelege prin funcționar de fapt? Dați exemple de situații în care se aplică teoria funcționarului de fapt.

51. Ce se întâmplă cu actele realizate de funcționarul de fapt?

52. Comentați art. 21 din Declarația Universală a Drepturilor Omului: „Toate persoanele au dreptul a accede, în condiții de egalitate, la funcții publice în țara lor".

53. Care sunt relațiile dintre funcționarii publici și cetățenii beneficiari ai serviciilor prestate de aceștia.

V. Teste grilă

1. Poate ocupa o funcție publică persoana care:
a) are două cetățenii, inclusiv cetățenia română;
b) a desfășurat activitate de poliție politică;
c) a fost destituită dintr-o funcție publică în urmă cu 5 ani;
d) a fost condamnată pentru o infracțiune de corupție pentru care a intervenit reabilitarea.

2. Prerogativele de putere publică care intră în conținutul funcției publice sunt realizate de:
a) întreg personalul din autoritățile și instituțiile publice;
b) funcționarii publici de carieră și personalul angajat prin contract de muncă;
c) funcționarii publici de carieră și persoanele care ocupă funcții de demnitate publică;
d) exclusiv de către funcționarii publici de carieră.

3. Poate ocupa o funcție publică corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici:
a) doar cel care este membru al unui partid politic;
b) cel care este în prezent parlamentar;
c) cel care a promovat concursul național pentru intrarea în categoria înalților funcționari publici, indiferent de vechimea pe care o are în specialitatea studiilor necesare pentru ocuparea funcției publice;
d) cel care are cel puțin 5 ani vechime în specialitatea studiilor necesare exercitării funcției și îndeplinește și celelalte condiții prevăzute de lege.

4. Funcționarul public va putea intra în corpul de rezervă al funcționarilor publici în situația în care:
a) instituția publică își încetează activitatea;
b) este eliberat din funcția publică pentru incompetență profesională;
c) starea de sănătate, constatată în urma unei expertize medicale, nu îi mai permite să își îndeplinească atribuțiile funcției publice deținute;
d) instituția publică este mutată într-o altă localitate, iar funcționarul public nu este de acord să o urmeze.

5. Constituie atât un drept, cât şi o obligaţie pentru funcţionarul public:

a) asocierea sindicală;

b) exercitarea dreptului la grevă;

c) perfecţionarea pregătirii profesionale;

d) asocierea în organizaţii profesionale.

VI. Bibliografie

- *Verginia Vedinaş*, Statutul funcţionarilor publici, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2009.

- *Valentin I. Prisăcaru*, Funcţionarii publici, Editura All Beck, Bucureşti, 2004.

- *Liviu Coman Kund*, Deontologia si statutul funcţionarilor din administraţia publică, Editura Didactică si Pedagogică, Bucuresti, 2005.

- *Romeo-Paul Postelnicu*, Statutul functionarilor publici, Editura Universitara, „Carol Davila", Bucuresti, 2006.

- *Ion Popescu-Slăniceanu*, Funcţia publică, Editura Infodial, Bucureşti, 2000.

- *Olivian Mastacan*, Răspunderea penală a funcţionarului public, ediţia a 3-a, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2009.

- *Cătălin-Silviu Săraru*, Contractele administrative. Reglementare. Doctrină. Jurisprudenţă, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2009.

- *Antonie Iorgovan*, Tratat de drept administrativ, Editura All Beck, Bucureşti, 2005, vol. I şi II.

- *Ioan Alexandru*, Tratat de administraţie publică, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2008

- *Ion Corbeanu*, Drept administrativ, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2002.

- *Verginia Vedinaş*, Drept administrativ, ediţia a IV-a, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2009.

- *Dana Apostol Tofan*, Drept administrati Editura C.H. Beck, Bucureşti, vol. I/2008 (ediţia 2), vol. II/2004 (ediţia 1).

- *Rodica Narcisa Petrescu*, Drep administrativ, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2009.

- *Ioan Alexandru, Mihaela Cărăuşan, Sorin Bucur*, Drept administrativ, Editura Universul Juridic, ediţia a III-a, Bucureşti, 2009.

- *Mihai Constantinescu, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu*, Constituţia României revizuită. Comentarii şi explicaţii, Editura All Beck, Bucureşti, 2004.

- *Ioan Alexandru, Ilie Gorjan, Ivan Vasile Ivanoff, Cezar Corneliu Manda, Alina-Livia Nicu, Cătălin Silviu Săraru*, Drept administrativ european, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2005.

BCU IAŞI / CENTRUL UNIVERSITAR

Capitolul XII
Principiile de organizare a administrației publice

I. Tematică

- Accepțiuni ale noțiunii de „organizare". Baza constituțională a organizării administrației publice. Noțiunea de „organ al administrației publice". Autorități, instituții și organe administrative.
- Trăsăturile organelor administrației publice.
- Capacitatea juridică și competența organelor administrației publice. Trăsăturile și felurile competenței.
- Regimuri administrative. Centralizare. Deconcentrare. Descentralizare.
- Structura organizatorică a sistemului autorităților administrației publice din România. Administrația de stat: administrația statală centrală (națională), administrația de stat din teritoriu. Administrația publică locală (autonomă).
- Principiile organizării administrației publice din unitățile administrativ-teritoriale. Principiul subsidiarității. Principiile descentralizării, autonomiei locale și deconcentrării serviciilor publice

II. Legislație

- Constituția României revizuită și republicată (M.Of. nr. 767 din 31 octombrie 2003);
- Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale (publicată în M.Of. nr. 204 din 23 aprilie 2001 și republicată în M.Of. nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările ulterioare);
- Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor (M.Of. nr. 164 din 2 aprilie 2001, cu modificările ulterioare);
- Legea nr. 340/2004 privind prefectul și instituția prefectului (publicată în M.Of. nr. 658 din 21 iulie 2004 și republicată în M.Of. nr. 225 din 24 martie 2008);

- Legea cadru a descentralizării nr. 195/2006 (M.Of. nr. 453 din 25 mai 2005);
- Hotărârea Guvernului nr. 139/2008 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii-cadru a descentralizării nr. 195/2006 (M.Of. nr. 132 din 20 februarie 2008);
- Carta europeană a autonomiei locale adoptată de Consiliul Europei la 15 octombrie 1985 şi ratificată de România prin Legea nr. 199/1997 (M.Of. nr. 331din 26 noiembrie 1997).

III. Scheme

1. Trăsăturile organelor administrației publice

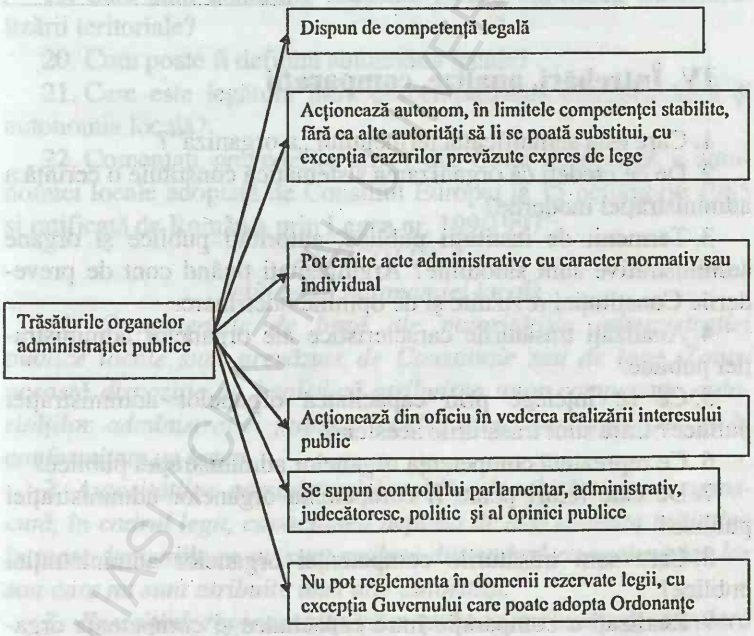

2. Competența instituțiilor publice

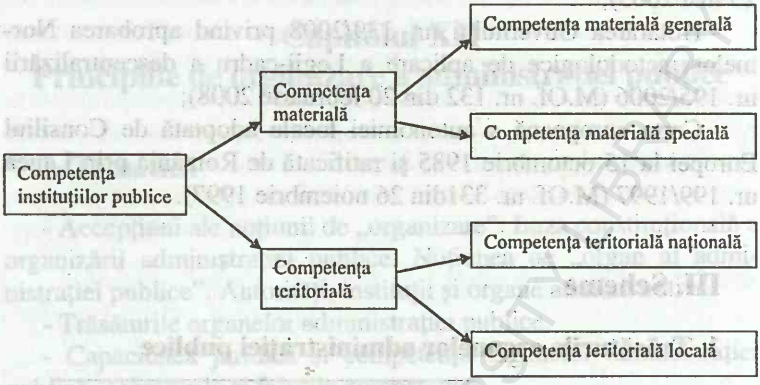

IV. Întrebări, analize, comparații

1. Care este semnificația termenului „a organiza"?
2. De ce credeți că organizarea sistematică constituie o cerință a administrației moderne?
3. Termenii de instituții publice, autorități publice și organe administrative sunt sinonime? Argumentați ținând cont de prevederile Constituției revizuite și de opiniile doctrinare.
4. Analizați trăsăturile caracteristice ale organelor administrației publice.
5. Ce se înțelege prin capacitatea organelor administrației publice? Care sunt trăsăturile acesteia?
6. Ce reprezintă competența organelor administrației publice?
7. De câte feluri poate fi competența organelor administrației publice?
8. Care sunt trăsăturile competenței organelor administrației publice?
9. Realizați o comparație între capacitatea și competența organelor administrației publice.
10. Analizați competența materială și teritorială a Guvernului și a ministerelor.
11. Analizați competența materială și teritorială a consiliilor locale.

12. Analizați baza constituțională a organizării administrației publice.

13. Analizați structura organizatorică a sistemului autorităților administrației publice din România.

14. Cum se clasifică autoritățile administrației publice în funcție de criteriul competenței teritoriale? Dar din punct de vedere al criteriului competenței materiale?

15. Care sunt caracteristicile regimului administrativ centralizat?

16. Ce se înțelege prin deconcentrare? Dați exemple de autorități/instituții publice organizate pe principiul deconcentrării.

17. Ce se înțelege prin descentralizare?

18. Analizați de câte feluri este descentralizarea administrativă.

19. Care sunt condițiile necesare pentru realizarea descentralizării teritoriale?

20. Cum poate fi definită autonomia locală?

21. Care este legătura între descentralizarea administrativă și autonomia locală?

22. Comentați prevederile art. 4 din Carta europeană a autonomiei locale adoptată de Consiliul Europei la 15 octombrie 1985 și ratificată de România prin Legea nr. 199/1997[1]:

ARTICOLUL 4

Întinderea autonomiei locale

„1. Competențele de bază ale autorităților administrației publice locale sunt prevăzute de Constituție sau de lege. Totuși această dispoziție nu împiedică atribuirea unor competențe autorităților administrației publice locale, în scopuri specifice și în conformitate cu legea.

2. Autorităților administrației publice locale le este recunoscută, în cadrul legii, capacitatea deplină de a-și exercita inițiativa în toate domeniile ce nu sunt excluse din cadrul competențelor lor sau care nu sunt atribuite unei alte autorități.

3. Exercițiul responsabilităților publice trebuie, de manieră generală, să revină, de preferință, acelor autorități care sunt cele mai apropiate de cetățeni. La atribuirea unei responsabilități către

[1] M.Of. nr. 331din 26 noiembrie 1997.

o altă autoritate trebuie să se țină seama de amploarea și de natura sarcinii, precum și de cerințele de eficiență și economie.

4. Competențele atribuite autorităților administrației publice locale trebuie să fie, în mod normal, depline și exclusive. Ele nu pot fi puse în cauză sau limitate de către o altă autoritate centrală sau regională, decât în cazurile prevăzute de lege.

5. În cazul delegării competențelor de către o autoritate centrală sau regională, autoritățile administrației publice locale trebuie să beneficieze, pe cât posibil, de libertatea de a adapta acțiunea lor la condițiile locale.

6. Autoritățile administrației publice locale trebuie să fie consultate, pe cât posibil, în timp util și în mod adecvat, în cursul procesului de planificare și de luare a deciziilor pentru toate chestiunile care le privesc în mod direct".

23. Descentralizarea administrativă este opusul centralizării? Argumentați.

24. Cum considerați că se justifică necesitatea existenței autonomiei administrative locale?

25. Analizați cum se aplică principiul subsidiarității în activitatea administrației publice.

26. Ce legături se pot stabili între legalitate, subsidiaritate și continuitate – ca principii de bază ale administrației publice?

27. Identificați ce tipuri de raporturi există între autoritățile administrative centrale, teritoriale și locale.

28. Care considerați că sunt avantajele descentralizării pentru prosperitatea unei țări? Dar dezavantajele descentralizării?

29. Comentați următorul citat: *„Se poate guverna de departe, dar se poate administra numai de aproape"* (Expunere de motive la Decretul francez din 25 martie 1852 asupra descentralizării administrative).

30. Realizați o comparație între centralizare, deconcentrare și descentralizare.

31. Identificați relațiile existente între subsistemul administrației statale și subsistemul administrației locale.

32. Comentați art. 120 alin. (1) din Constituția României revizuită: „Administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile descentralizării, autonomiei locale și deconcentrării serviciilor publice".

V. Teste grilă

1. Organele administrației publice:
a) beneficiază întotdeauna de capacitate juridică și de competență;
b) acționează doar la cererea cetățenilor;
c) pot emite doar acte administrative individuale;
d) se supun controlului parlamentar.

2. Ministerul Finanțelor are:
a) competență materială generală;
b) competență materială specială;
c) competență teritorială națională;
d) competență teritorială locală.

3. Primarul unui oraș are:
a) competență materială generală;
b) competență materială specială;
c) competență teritorială națională;
d) competență teritorială locală.

4. Descentralizarea administrativă în România:
a) este opusul centralizării administrative;
b) are la bază principiul subsidiarității;
c) nu beneficiază de o reglementare constituțională;
d) este sinonimă cu deconcentrarea administrativă.

5. Legalitatea competenței organelor administrației publice reprezintă:
a) exercitarea competenței în baza și în limitele legii;
b) inexistența puterii discreționare a acestor organe;
c) posibilitatea acestor organe de a adopta orice acte solicitate de cetățeni;
d) obligativitatea cetățenilor de a pune în aplicare prevederile din actele administrative inexistente.

VI. Bibliografie

- *Eugen Popa*, Autonomia locală în România, Editura All Beck, Bucureşti, 1999.

- *Corneliu-Liviu Popescu*, Autonomia locală şi integrarea europeană, Editura All Beck, Bucureşti, 1999.

- *Manuel Guţan*, Istoria administraţiei publice româneşti, ediţia a 2-a, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2006.

- *Emil Bălan*, Instituţii administrative, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2008.

- *Cătălin-Silviu Săraru*, Contractele administrative. Reglementare. Doctrină. Jurisprudenţă, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2009.

- *Antonie Iorgovan*, Tratat de drept administrativ, Editura All Beck, Bucureşti, 2005, vol. I şi II.

- *Ioan Alexandru*, Tratat de administraţie publică, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2008.

- *Ion Corbeanu*, Drept administrativ, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2002.

- *Verginia Vedinaş*, Drept administrativ, ediţia a IV-a, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2009.

- *Dana Apostol Tofan*, Drept administrativ, Editura C.H. Beck, Bucureşti, vol. I/2008 (ediţia 2), vol. II/2004 (ediţia 1).

- *Rodica Narcisa Petrescu*, Drept administrativ, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2009.

- *Ioan Alexandru, Mihaela Cărăuşan, Sorin Bucur*, Drept administrativ, Editura Universul Juridic, ediţia a III-a, Bucureşti, 2009.

- *Mihai Constantinescu, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu*, Constituţia României revizuită. Comentarii şi explicaţii, Editura All Beck, Bucureşti, 2004.

- *Ioan Alexandru, Ilie Gorjan, Ivan Vasile Ivanoff, Cezar Corneliu Manda, Alina-Livia Nicu, Cătălin Silviu Săraru*, Drept administrativ european, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2005.

Capitolul XIII
Autoritățile administrației publice

I. Tematică

- Președintele României. Alegerea și mandatul Președintelui. Atribuțiile Președintelui. Actele Președintelui. Răspunderea Președintelui.

- Guvernul României. Structura, învestitura, organizarea și funcționarea Guvernului. Actele Guvernului. Controlul parlamentar exercitat asupra Guvernului. Răspunderea Guvernului.

- Administrația publică centrală de specialitate: administrația publică subordonată Guvernului; autoritățile administrative autonome. Înființarea, organizarea și funcționarea ministerelor. Înființarea, organizarea și funcționarea celorlalte organe centrale de specialitate subordonate Guvernului sau ministerelor. Înființarea, organizarea și funcționarea organelor centrale de specialitate autonome.

- Prefectul și serviciile publice deconcentrate în teritoriu. Numirea și eliberarea din funcția de prefect. Regimul incompatibilităților funcției de prefect. Atribuțiile și actele prefectului.

- Autoritățile administrative reprezentative ale autonomiei locale din unitățile administrativ-teritoriale. Consiliul local – constituirea, funcționarea și atribuțiile consiliului local, actele consiliului local, dizolvarea consiliului local, statutul consilierului local, incompatibilități cu statutul de consilier, răspunderea consilierilor. Primarul – alegerea și mandatul primarului, incompatibilitățile funcției de primar, atribuțiile și actele primarului, încetarea mandatului, răspunderea primarului. Consiliul județean – constituirea, funcționarea și atribuțiile consiliului județean, actele consiliului județean, răspunderea consiliului județean. Președintele Consiliului județean - alegerea, atribuțiile și actele președintelui Consiliului județean. Secretarul unității administrativ-teritoriale – atribuții. Administratorul public - numire și atribuții.

II. Legislație

- Constituția României revizuită și republicată (M.Of. nr. 767 din 31 octombrie 2003);
- Legea nr. 47/1994 privind serviciile din subordinea Președintelui României (publicată în M.Of. nr. 175 din 11 iulie 1994, republicată în M.Of. nr. 210 din 25 aprilie 2001, cu modificările ulterioare);
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență (publicată în M.Of. nr. 22 din 21 ianuarie 1999, aprobată prin Legea nr. 453/2004 publicată în M.Of. nr. 1052 din 12 noiembrie 2004);
- Legea nr. 590/2003 privind tratatele (M.Of. nr. 23 din 12 ianuarie 2004);
- Legea nr. 546/2002 privind grațierea și procedura acordării grațierii (M.Of. nr. 755 din 16 octombrie 2002);
- Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor (M.Of. nr. 164 din 2 aprilie 2001, cu modificările ulterioare);
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 292/2000 pentru stabilirea unor măsuri privind reorganizarea și funcționarea Secretariatului General al Guvernului (publicată în M.Of. nr. 706 din 29 decembrie 2000, aprobată cu modificări prin Legea nr. 255/2001 publicată în M.Of. nr. 266 din 23 mai 2001, cu modificările ulterioare);
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2007 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale (publicată în M. Of. nr. 247 din 12 aprilie 2007, aprobată prin Legea nr. 98/2008 publicată în M. Of. nr. 340 din 2 mai 2008, cu modificările ulterioare);
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru reorganizarea aparatului de lucru al Guvernului (publicată în M.Of. nr. 270 din 23 aprilie 2007, aprobată cu modificări prin Legea nr. 99/2008 publicată în M. Of. nr. 340 din 2 mai 2008, cu modificările ulterioare);
- Ordonanța Guvernului nr. 32/1998 privind organizarea cabinetului demnitarului din administrația publică centrală (publicată

în M. Of. nr. 42 din 30 ianuarie 1998, aprobată cu modificări prin Legea nr. 760/2001 publicată în M. Of. nr. 23 din 16 ianuarie 2002, cu modificările ulterioare);

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2009 pentru modificarea și completarea unor acte normative referitoare la organizarea și funcționarea unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului (M.Of. nr. 84 din 11 februarie 2009, cu modificările ulterioare);

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 17/2009 privind desființarea Cancelariei Primului-Ministru și stabilirea unor măsuri pentru reorganizarea aparatului de lucru al Guvernului (M.Of. nr. 145 din 9 martie 2009, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială (publicată în M.Of. nr. 300 din 28 iunie 1999, republicată în M.Of. nr. 200 din 23 martie 2007, cu modificările ulterioare);

- Hotărârea Guvernului nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării (M.Of. nr. 319 din 14 mai 2009);

- Hotărârea Guvernului nr. 1361/2006 privind conținutul instrumentului de prezentare și motivare a proiectelor de acte normative supuse aprobării Guvernului (M.Of. nr. 843 din 12 octombrie 2006);

- Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994 pentru aprobarea Regulamentului Camerei Deputaților (publicată în M.Of. nr. 50 din 25 februarie 1994, republicată în M.Of. nr. 35 din 16 ianuarie 2006, cu modificările ulterioare);

- Hotărârea Senatului nr. 28/2005 privind Regulamentul Senatului (M.Of. nr. 948 din 25 octombrie 2005, cu modificările ulterioare);

- Hotărârea Parlamentului României nr. 4/1992 privind Regulamentul ședințelor comune ale Camerei Deputaților și Senatului (M.Of. nr. 34 din 4 martie 1992, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice

şi în mediul de afaceri, prevenirea şi sancţionarea corupţiei (M.Of. nr. 279 din 21 aprilie 2003, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative (publicată în M.Of. nr. 139 din 31 martie 2000, republicată în M. Of. nr. 777 din 25 august 2004, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 3/2000 privind organizarea şi desfăşurarea referendumului (M.Of. nr. 84 din 24 februarie 2000, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 215/2001 a administraţiei publice locale (publicată în M.Of. nr. 204 din 23 aprilie 2001 şi republicată în M.Of. nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 340/2004 privind prefectul şi instituţia prefectului (publicată în M.Of. nr. 658 din 21 iulie 2004 şi republicată în M.Of. nr. 225 din 24 martie 2008);

- Legea cadru a descentralizării nr. 195/2006 (M.Of. nr. 453 din 25 mai 2005);

- Hotărârea Guvernului nr. 139/2008 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii-cadru a descentralizării nr. 195/2006 (M.Of. nr. 132 din 20 februarie 2008);

- Carta europeană a autonomiei locale adoptată de Consiliul Europei la 15 octombrie 1985 şi ratificată de România prin Legea nr. 199/1997 (M.Of. nr. 331din 26 noiembrie 1997);

- Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităţilor administraţiei publice locale (publicată în M.Of. nr. 271 din 29 martie 2004, republicată în M. Of. nr. 333 din 17 mai 2007, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleşilor locali (M.Of. nr. 912 din 7 octombrie 2004, cu modificările ulterioare);

- Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ (M.Of. nr. 1154 din 7 decembrie 2004, cu modificările ulterioare).

III. Scheme

1. Sistemul autorităților administrației publice în România[1]

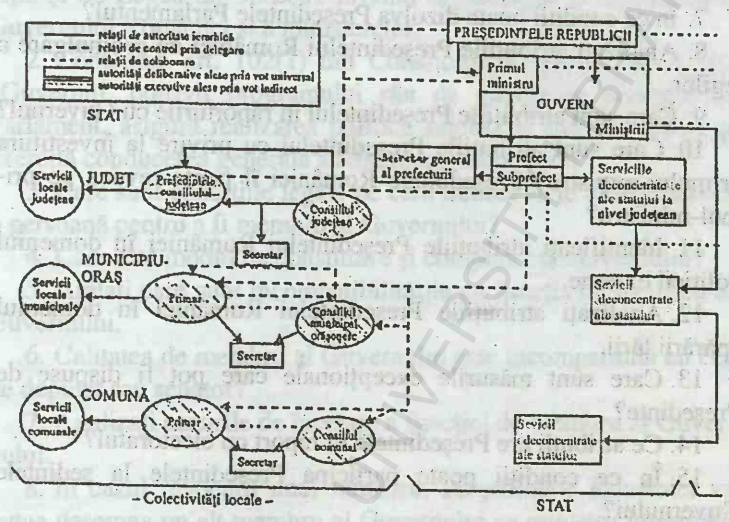

IV. Întrebări, analize, comparații

A. Președintele României

1. Cum este ales Președintele României și care este rolul acestuia?
2. Care este durata mandatului Președintelui și în ce condiții poate fi prelungit acesta?
3. Analizați incompatibilitățile și imunitățile Președintelui României.
4. Discutați atribuțiile Președintelui României în raporturile sale cu Parlamentul.
5. Mesajele adresate de Președintele României Parlamentului produc sau nu efecte juridice?

---

[1] Prelucrare după *Ioan Alexandru*, Tratat de administrație publică, Ed. Universul Juridic, București, 2008, p. 264.

6. Ce se întâmplă în cazul în care Parlamentul refuză să se întrunească în şedinţă comună pentru primirea mesajului Şefului Statului?

7. În ce condiţii poate dizolva Preşedintele Parlamentul?

8. Analizaţi atribuţiile Preşedintelui României de promulgare a legilor.

9. Care sunt atribuţiile Preşedintelui în raporturile cu Guvernul?

10. Care sunt atribuţiile Preşedintelui cu privire la învestitura primului-ministru? Preşedintele României îl poate revoca pe primul-ministru?

11. Identificaţi atribuţiile Preşedintelui României în domeniul politicii externe.

12. Analizaţi atribuţiile Preşedintelui României în domeniul apărării ţării.

13. Care sunt măsurile excepţionale care pot fi dispuse de Preşedinte?

14. Ce atribuţii are Preşedintele în raport cu electoratul?

15. În ce condiţii poate participa Preşedintele la şedinţele Guvernului?

16. Analizaţi natura juridică a decretelor Preşedintelui României.

17. În ce cazuri decretele emise de Preşedintele României se contrasemnează de primul-ministru? Ce se întâmplă în cazul în care primul-ministru refuză să contrasemneze aceste decrete?

18. În ce condiţii poate fi demis din funcţie Preşedintele României?

19. Analizaţi răspunderea penală a Preşedintelui României.

20. Când intervine interimatul funcţiei prezidenţiale şi ce atribuţii nu pot fi exercitate pe durata interimatului?

21. Ce se înţelege prin Administraţia prezidenţială potrivit Legii nr. 47/1994 privind serviciile din subordinea Preşedintelui României[1]?

---

[1] Publicată în M.Of. nr. 175 din 11 iulie 1994 şi republicată în M.Of. nr. 210 din 25 aprilie 2001, cu modificările ulterioare.

B. Guvernul României

1. Analizaţi rolul şi funcţiile Guvernului prevăzute de Constituţie şi de Legea nr. 90/2001 privind organizarea şi funcţionarea Guvernului României şi a ministerelor.

2. Comentaţi art. 102(1) din Constituţia României, revizuită: „Guvernul, potrivit programului său de guvernare acceptat de Parlament, asigură realizarea politicii interne şi externe a ţării şi exercită conducerea generală a administraţiei publice".

3. Care sunt condiţiile legale pe care trebuie să le îndeplinească o persoană pentru a fi membru al Guvernului?

4. Care este modul de constituire şi componenţa Guvernului?

5. Arătaţi care sunt incompatibilităţile cu funcţia de membru al Guvernului.

6. Calitatea de membru al Guvernului este incompatibilă cu cea de deputat sau senator?

7. Analizaţi cazurile de încetare a funcţiei de membru al Guvernului.

8. În cazul revocării unui ministru, Preşedintele României va putea desemna un alt membru al Guvernului ca ministru interimar, la propunerea primului-ministru?

9. Care este diferenţa între revocarea şi demiterea din funcţia de membru al Guvernului?

10. În ce condiţii Preşedintele României poate desemna un alt membru al Guvernului ca prim-ministru interimar?

11. Analizaţi cum reglementează Constituţia continuitatea şi permanenţa administraţiei publice în activitatea Guvernului României.

12. Analizaţi condiţiile în care se poate realiza remanierea guvernamentală.

13. Care sunt actele juridice care pot fi adoptate de Guvern şi în ce condiţii se adoptă acestea?

14. Caracterizaţi ordonanţa ca act juridic al Guvernului.

15. Care sunt modalităţile prin care Guvernul poate reglementa primar relaţiile sociale?

16. O relaţie socială poate fi reglementată pentru prima dată printr-o hotărâre de Guvern?

17. În ce constă delegarea legislativă?

18. Analizați forța juridică pe care o au ordonanțele simple și ordonanțele de urgență în raport cu tipurile de legi care pot fi adoptate de Parlament.

19. Când intră în vigoare actele juridice adoptate de Guvern?

20. O hotărâre de Guvern nepublicată în Monitorul Oficial poate produce efecte juridice?

21. Analizați principalele atribuții în domeniul economic și social pe care le are Guvernul potrivit Constituției revizuite și Legii nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor.

22. Analizați principalele atribuții în domeniul normativ pe care le are Guvernul potrivit Constituției revizuite și Legii nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor.

23. Analizați principalele atribuții în domeniul politicii externe pe care le are Guvernul potrivit Constituției revizuite și Legii nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor.

24. Analizați atribuțiile primului-ministru.

25. Cum se exercită inițiativa legislativă a Guvernului?

26. În exercitarea controlului ierarhic Guvernul are dreptul să anuleze actele administrative inoportune ale prefecților?

27. Analizați răspunderea politică a Guvernului.

28. Care este rolul moțiunii de cenzură și în ce condiții se adoptă?

29. În ce condiții se poate realiza tragerea la răspundere penală a membrilor Guvernului potrivit Constituției și a Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială?

30. Cine are dreptul să ceară urmărirea penală a membrilor Guvernului?

C. Administrația publică centrală de specialitate

I. Administrația publică subordonată Guvernului

1. Analizați modul în care se înființează, organizează și funcționează ministerele potrivit Constituției și Legii nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor.

2. Disociați funcția politică de funcția administrativă a Guvernului.

3. Comentați afirmația: „Guvernul este parlamentar prin origine și guvernamental prin funcție".

4. Analizați atribuțiile generale ale miniștrilor potrivit Legii nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor?

5. Care este statutul secretarului general al Guvernului? Dar al secretarului general din cadrul unui minister?

6. Analizați actele administrative emise de miniștri.

7. În ce condiții Guvernul și ministerele pot înființa organe de specialitate în subordinea lor?

8. Argumentați necesitatea avizului Curții de Conturi în cazul înființării de organe de specialitate în subordinea Guvernului și a ministerelor. Care apreciați că este natura acestui aviz?

9. Care este deosebirea între organele de specialitate înființate în subordinea Guvernului și compartimentele din structura internă a Guvernului?

10. Dați exemple de organe de specialitate organizate în subordinea Guvernului și a ministerelor.

II. Autoritățile administrative autonome

1. Ce se înțelege prin autorități administrative autonome și cum se înființează acestea?

2. Dați exemple de autorități administrative autonome.

3. Precizați deosebirile dintre un minister și o autoritate administrativă autonomă.

4. Cine poate controla activitatea autorităților administrative autonome?

5. Analizați care dintre următoarele structuri au statutul de autorități administrative autonome: Curtea Constituțională, Consiliul Economic și Social, Institutul Național de Statistică, Avocatul Poporului, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, Consiliul Superior al Magistraturii, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, Serviciul Român de Informații, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, Consiliul Concurenței, Curtea de Conturi, Consiliul legislativ, Banca Națională a României.

D. Prefectul şi serviciile publice deconcentrate în teritoriu

1. Cum se înfiinţează serviciile publice deconcentrate ale ministerelor şi ale celorlalte organe centrale în unităţile administrativ-teritoriale?

2. Cine numeşte conducătorii serviciilor publice deconcentrate în teritoriu?

3. Daţi exemple de servicii publice deconcentrate în teritoriu.

4. Analizaţi care este statutul şi rolul prefectului.

5. Hotărârea de Guvern de numire a unui prefect poate fi atacată în contencios administrativ?

6. În ce constă controlul de tutelă administrativă realizat de prefect?

7. Analizaţi care sunt raporturile dintre prefect şi serviciile publice deconcentrate ale ministerelor şi ale celorlalte organe ale administraţiei publice centrale din unităţile administrativ-teritoriale.

8. Ce fel de raporturi există între prefect, pe de o parte, şi consiliile locale şi primari, precum şi consiliile judeţene şi preşedinţii acestora, pe de altă parte?

9. Guvernul are dreptul să anuleze actele administrative ilegale emise de serviciile publice deconcentrate ale ministerelor şi ale celorlalte organe ale administraţiei publice centrale din unităţile administrativ-teritoriale?

10. Ce acte emite prefectul şi în ce condiţii devin acestea executorii potrivit Legii nr. 340/2004 privind prefectul şi instituţia prefectului[1]?

11. Argumentaţi de ce prefectul ar trebui să aibă un rol esenţial de comunicare între autorităţile centrale ale statului şi cetăţeni.

E. Autorităţile administrative reprezentative ale autonomiei locale din unităţile administrativ-teritoriale

1. Cum se constituie Consiliul local? Cine convoacă Consiliul în şedinţa de constituire?

2. Care sunt condiţiile pe care trebuie să le îndeplinească o persoană pentru a fi aleasă în Consiliul local?

---

[1] Publicată în M.Of. nr. 658 din 21 iulie 2004 şi republicată în M.Of. nr. 225 din 24 martie 2008.

3. În ce constă calitatea de organ deliberativ a consiliului local?
4. Care sunt atribuţiile Consiliului local?
5. Realizaţi o comparaţie între atribuţiile consiliului local şi atribuţiile consiliului judeţean.
6. Ce acte administrative adoptă Consiliul local şi în ce condiţii?
7. În ce condiţii poate fi dizolvat Consiliul local?
8. Care sunt incompatibilităţile cu statutul de consilier local?
9. Care sunt cazurile în care poate înceta mandatul de consilier local?
10. Care sunt condiţiile pe care trebuie să le îndeplinească o persoană pentru a putea candida pentru funcţia de primar?
11. Analizaţi care sunt incompatibilităţile cu statutul de primar.
12. Primarul este organ deliberativ sau executiv?
13. Analizaţi atribuţiile exercitate de primar în calitate de reprezentant al statului.
14. Ce atribuţii are primarul în relaţia cu consiliul local?
15. Analizaţi atribuţiile primarului privind serviciile publice asigurate cetăţenilor.
16. Care este temeiul delegării de competenţe către viceprimar?
17. Care este durata mandatului primarului? În ce condiţii poate fi prelungit acest mandat? În ce condiţii mandatul poate înceta înainte de termen?
18. Ce acte emite primarul şi în ce condiţii devin acestea executorii?
19. Care sunt relaţiile între Consiliul local şi primar?
20. Care este rolul secretarului unităţii administrativ-teritoriale?
21. Argumentaţi de ce este necesar ca secretarul unităţii administrativ-teritoriale să aibă calitatea de funcţionar public.
22. Care sunt relaţiile dintre primar şi secretar? Dar dintre secretar şi Consiliul local?
23. Analizaţi structura funcţională a primăriei unui oraş.
24. Analizaţi atribuţiile Consiliului judeţean.
25. Identificaţi atribuţiile care revin atât consiliilor judeţene cât şi consiliilor locale.
26. Care sunt relaţiile dintre Consiliul local şi Consiliul judeţean?

27. Ce acte adoptă Consiliul județean și în ce condiții?

28. În ce condiții se poate dizolva Consiliul județean?

29. Cum este ales președintele Consiliului județean și ce atribuții are acesta?

30. Ce acte adoptă președintele Consiliului județean și în ce condiții devin acestea executorii?

31. Cum se realizează inițiativa cetățenească la nivelul unităților administrativ-teritoriale, potrivit Legii nr. 215/2001 a administrației publice locale?

32. Analizați rolul administratorului public, instituție reglementată de Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale.

33. În ce condiții cetățenii Uniunii Europene au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale potrivit Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale[1]?

V. Teste grilă

1. Sunt autorități ale administrației publice centrale:
a) Curtea de Conturi;
b) Președintele țării;
c) Avocatul Poporului;
d) Ministerul Educației.

2. Sunt componente ale administrației publice centrale de specialitate:
a) ministerele;
b) prefecturile;
c) instanțele de contencios administrativ;
d) Președinția.

3. Banca Națională a României:
a) se află în subordinea Guvernului;
b) se află în subordinea Ministerului de Finanțe;

[1] Publicată în M.Of. nr. 271 din 29 martie 2004 și republicată în M.Of. nr. 333 din 17 mai 2007, cu modificările ulterioare.

c) este o autoritate administrativă autonomă;
d) face parte din administrația publică teritorială.

4. Prefectul:
a) este reprezentant al Guvernului pe plan local;
b) se află în subordinea Consiliului județean;
c) este o autoritate a administrației publice locale;
d) face parte din structura administrației publice teritoriale.

5. Sunt autorități ale administrației publice locale:
a) prefectul;
b) serviciile publice deconcentrate ale ministerelor;
c) consiliul județean și președintele consiliului județean;
d) consiliul local și primarul.

6. Autoritățile administrative autonome sunt înființate prin:
a) lege organică;
b) hotărâre de guvern;
c) lege ordinară;
d) ordonanță simplă.

7. Hotărârile Guvernului României:
a) soluționează situații excepționale;
b) reglementează primar relații sociale;
c) organizează executarea legilor;
d) dezvoltă și completează prevederile din legi și ordonanțe.

8. Funcția de membru al Guvernului este incompatibilă cu:
a) calitatea de senator;
b) calitatea de prefect;
c) exercitarea unei funcții de reprezentare profesională salarizate în cadrul organizațiilor cu scop comercial;
d) calitatea de deputat.

9. Consiliul local poate fi dizolvat:
a) în cazul în care nu a adoptat în 2 ședințe ordinare consecutive nicio hotărâre;
b) în cazul în care cel puțin 3 din hotărârile adoptate în ultima ședință au fost anulate în instanță;
c) în cazul în care nu se întrunește timp de două luni consecutiv;

d) în cazul în care numărul consilierilor se reduce sub jumătate plus unu, chiar dacă acest număr se poate completa prin supleanți.

10. Mandatul primarului se suspendă de drept:

a) în urma organizării unui referendum local;

b) în cazul în care acesta a fost arestat preventiv;

c) în cazul în care nu a emis timp de trei luni consecutiv nicio dispoziție;

d) în cazul în care mai mult de 1/3 din dispozițiile sale emise în ultimul an sunt anulate de instanță.

VI. Bibliografie

- *Mircea Preda, Benonica Vasilescu*, Drept administrativ. Partea specială, Editura Lumina Lex, București, 2007.

- *Eugen Popa*, Autonomia locală în România, Editura All Beck, București, 1999.

- *Corneliu-Liviu Popescu*, Autonomia locală și integrarea europeană, Editura All Beck, București, 1999.

- *Manuel Guțan*, Istoria administrației publice românești, ediția a 2-a, Editura Hamangiu, București, 2006.

- *Emil Bălan*, Instituții administrative, Editura C.H. Beck, București, 2008.

- *Cătălin-Silviu Săraru*, Contractele administrative. Reglementare. Doctrină. Jurisprudență, Editura C.H. Beck, București, 2009.

- *Antonie Iorgovan*, Tratat de drept administrativ, Editura All Beck, București, 2005, vol. I și II.

- *Ioan Alexandru*, Tratat de administrație publică, Editura Universul Juridic, București, 2008.

- *Ion Corbeanu*, Drept administrativ, Editura Lumina Lex, București, 2002.

- *Verginia Vedinaș*, Drept administrativ, ediția a IV-a, Editura Universul Juridic, București, 2009.

- *Dana Apostol Tofan*, Drept administrativ, Editura C.H. Beck, București, vol. I/2008 (ediția 2), vol. II/2004 (ediția 1).

- *Rodica Narcisa Petrescu*, Drept administrativ, Editura Hamangiu, București, 2009.

- *Ioan Alexandru, Mihaela Cărăuşan, Sorin Bucur*, Drept administrativ, Editura Universul Juridic, ediția a III-a, Bucureşti, 2009.

- *Mihai Constantinescu, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu*, Constituția României revizuită. Comentarii şi explicații, Editura All Beck, Bucureşti, 2004.

- *Ioan Alexandru, Ilie Gorjan, Ivan Vasile Ivanoff, Cezar Corneliu Manda, Alina-Livia Nicu, Cătălin Silviu Săraru*, Drept administrativ european, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2005.

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Capitolul XIV
Integrarea autorităților și instituțiilor administrative din România în sistemul de valori al Uniunii Europene

I. Tematică

- Înființarea și evoluția Comunităților Europene.
- România și Uniunea Europeană. Istoricul procesului de aderare la Uniunea Europeană.
- Ordinea juridică comunitară. Caracteristicile dreptului comunitar european. Izvoarele dreptului comunitar: dreptul comunitar originar (primar), dreptul comunitar derivat (legislația secundară), dreptul comunitar complementar (drept terțiar), dreptul cutumiar, jurisprudența Curții Europene de Justiție.
- Spațiul administrativ european. Principiile generale ale dreptului administrativ european. Dreptul la o bună administrare. Factorii de convergență între administrațiile statelor membre ale Uniunii Europene

II. Legislație

- Constituția României revizuită și republicată (M.Of. nr. 767 din 31 octombrie 2003);
- Tratatul de aderare a Bulgariei și României la Uniunea Europeană ratificat prin Legea nr. 157/2005 (M.Of. nr. 465 din 1 iunie 2005);
- Tratatul privind Uniunea Europeană (http://eur-lex.europa.eu/ro/treaties/index.htm);
- Tratatul instituind Comunitatea Europeană (http://eur-lex.europa.eu/ro/treaties/index.htm);
- Codul european al bunei conduite administrative adoptat de Parlamentul european din 2001 (http://www.ombudsman.europa.eu/resources/code.faces).

III. Scheme

1. Izvoarele dreptului comunitar

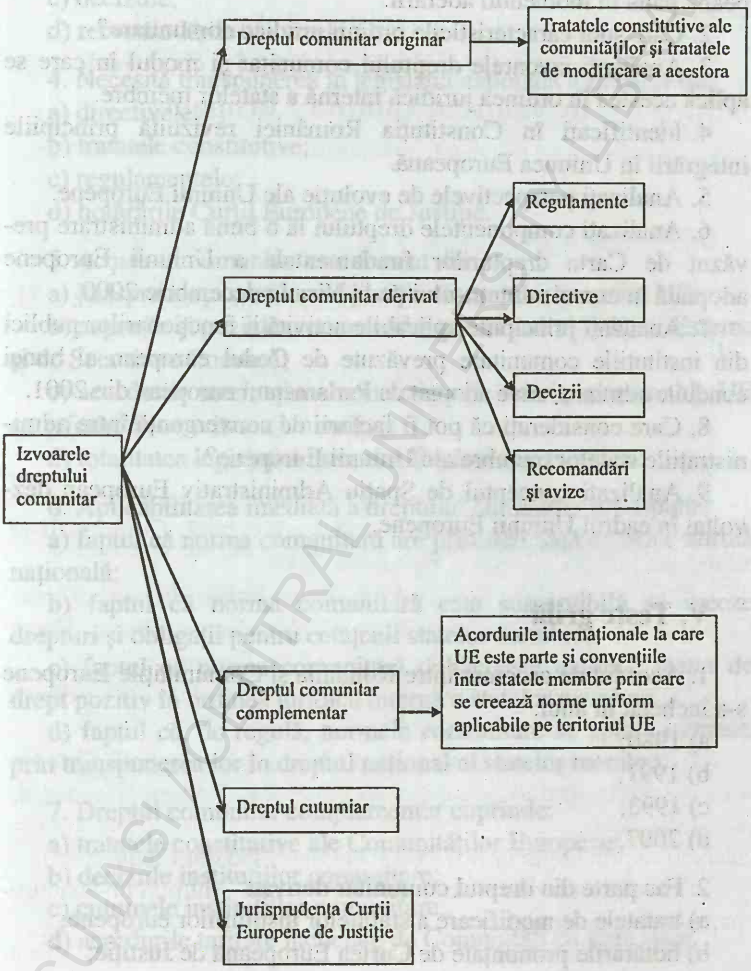

BCUIAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

IV. Întrebări, analize, comparații

1. Analizați evoluția relațiilor dintre România și Uniunea Europeană până în momentul aderării.
2. Care sunt caracteristicile ordinii juridice comunitare?
3. Analizați izvoarele dreptului comunitar și modul în care se aplică acestea în ordinea juridică internă a statelor membre.
4. Identificați în Constituția României revizuită principiile integrării în Uniunea Europeană.
5. Analizați perspectivele de evoluție ale Uniunii Europene.
6. Analizați componentele dreptului la o bună administrare prevăzut de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene adoptată în cursul summit-ului de la Nisa în decembrie 2000.
7. Analizați principiile aplicabile activității funcționarilor publici din instituțiile comunitare prevăzute de Codul european al bunei conduite administrative adoptat de Parlamentul european din 2001.
8. Care considerați că pot fi factorii de convergență între administrațiile statelor membre ale Uniunii Europene?
9. Analizați conceptul de Spațiu Administrativ European dezvoltat în cadrul Uniunii Europene.

V. Teste grilă

1. Acordul de asociere între România și Comunitățile Europene s-a încheiat în anul:
a) 1980;
b) 1991;
c) 1993;
d) 2007.

2. Fac parte din dreptul comunitar derivat:
a) tratatele de modificare a statutelor instituțiilor europene;
b) hotărârile pronunțate de Curtea Europeană de Justiție;
c) acordurile încheiate de UE cu terțe state;
d) regulamentele și directivele.

3. Sunt obligatorii pentru statele membre ale Uniunii Europene:
a) regulamentele;
b) directivele;
c) deciziile;
d) recomandările şi avizele.

4. Necesită transpunerea în legislaţia naţională a fiecărui stat:
a) directivele;
b) tratatele constitutive;
c) regulamentele;
d) hotărârile Curţii Europene de Justiţie.

5. *Acquis*-ul comunitar este format din:
a) jurisprudenţa curţilor de justiţie ale statelor membre UE;
b) acţiunile şi poziţiile comune adoptate în cadrul Politicii Externe şi de Securitate Comună;
c) acordurile internaţionale încheiate de statele membre ale UE cu referire la activitatea Uniunii;
d) totalitatea legislaţiei interne a fiecărui stat membru.

6. Aplicabilitatea imediată a dreptului comunitar presupune:
a) faptul că norma comunitară are prioritate faţă de orice normă naţională;
b) faptul că norma comunitară este susceptibilă să creeze drepturi şi obligaţii pentru cetăţenii statelor membre;
c) faptul că norma comunitară dobândeşte automat statut de drept pozitiv în ordinea juridică internă a statelor membre;
d) faptul că, de regulă, normele comunitare se aplică indirect, prin transpunerea lor în dreptul naţional al statelor membre.

7. Dreptul comunitar complementar cuprinde:
a) tratatele constitutive ale Comunităţilor Europene;
b) deciziile instituţiilor comunitare;
c) cutumele instituţiilor comunitare;
d) acordurile tarifare încheiate de Comunităţi cu terţe state.

8. Izvoarele dreptului comunitar sunt:
a) jurisprudenţa statelor membre şi a Curţii Europene de Justiţie;
b) actul normativ, cutuma, practica judecătorească, doctrina juridică, contractul normativ;

c) izvoare actuale şi izvoare potenţiale;

d) tratatele constitutive şi de modificare, izvoarele derivate, izvoarele complementare, izvoarele nescrise.

9. Sunt caracteristici ale dreptului comunitar:

a) este expresia juridică a relaţiilor economiei de piaţă;

b) este imuabil, extern, scris;

c) consfinţeşte dreptul de proprietate;

d) aplicabilitatea imediată, aplicabilitatea directă şi prioritatea.

VI. Bibliografie

- *Octavian Manolache*, Tratat de drept comunitar, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2006.

- *Dumitru Mazilu*, Integrare europeană: drept comunitar şi instituţii europene, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2007.

- *Ion Jinga*, Uniunea Europeană în căutarea viitorului. Studii europene, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2008.

- *Mihai Constantinescu, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu*, Constituţia României revizuită. Comentarii şi explicaţii, Editura All Beck, Bucureşti, 2004.

- *Ioan Alexandru, Ilie Gorjan, Ivan Vasile Ivanoff, Cezar Corneliu Manda, Alina-Livia Nicu, Cătălin Silviu Săraru*, Drept administrativ european, Editura Lumina Lex, Bucureşti, 2005.

- *Ioan Alexandru*, Tratat de administraţie publică, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2008.

- *Ioan Alexandru, Claudia Gilia, Ivan-Vasile Ivanoff*, Sisteme politico-administrative europene, ediţia a 2-a, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2008.

BUSOLA DUMNEAVOASTRĂ
ÎN LABIRINTUL LEGISLATIV ROMÂNESC!

- ✓ Peste 1.400 de acte normative consolidate în secțiunea „La Zi"
- ✓ Legislație europeană, pusă la dispoziție în colaborare cu portalul EUR-LEX
- ✓ 60.000 de decizii ale instanțelor românești și europene
- ✓ **Nou: Bibliografie** – compendiu de referințe la articolele publicate în cele mai importante reviste juridice din România
- ✓ Conexiuni, M.Of. Adnotat, Breviar Legislativ, Știri Beck
- ✓ Facilități de sortare a rezultatelor căutării, Lista completă a modificărilor fiecărui act normative, Punte în Timp
- ✓ Vizualizare la nivel de articol – actele normative pot fi selectate până la cel mai mic nivel din structura lor
- ✓ Informații complexe și complete, într-un **timp cât mai scurt**
- ✓ Accesul în aplicație prin intermediul internetului din orice loc, în absolut orice moment
- ✓ **Legalis.ro** nu necesită instalare pe calculator; vă scutește de detaliile tehnice inutile aferente unei soluții desktop
- ✓ **Legalis.ro** vă degrevează de sarcina actualizării unei baze de date ori de permanentă monitorizare a unor fișiere de actualizare.

Totul se rezolvă direct și rapid pentru a vedea ce e nou!

www.legalis.ro

TVA intracomunitar
Frauda carusel
Rambursarea TVA

Dragoș Pătroi, Florin Cuciureanu

160 pag., 19,90 lei
ISBN 978-973-115-524-1

Prezenta lucrare reprezintă o evaluare a cadrului legislativ privind taxa pe valoarea adăugată aferentă tranzacțiilor intracomunitare. Din acest motiv, se urmărește modul de asimilare în Codul fiscal românesc a directivelor europene din domeniul supus analizei, căutând să se identifice, din punct de vedere legislativ, atât punctele „forte", cât și cele „vulnerabile", care pot constitui punctul de plecare al unor practici fiscale frauduloase. În acest sens, lucrarea prezintă formele de manifestare ale fraudei de tip carusel, într-o manieră graduală, pornind de la cele aflate, fără niciun dubiu, în afara „marjei de eroare" a referențialului normativ, până la cele situate la limita, uneori atât de fragilă, dintre legal și ilegal. Din această perspectivă, se realizează și o radiografiere a cadrului legislativ care reglementează rambursarea taxei pe valoarea adăugată. De asemenea, un spațiu important din lucrare este rezervat jurisprudenței existente la nivel național și comunitar.

BCU IAȘI UNIVERSITY LIBRARY
www.legalis.ro

Practici de sustragere de la înregistrarea și plata impozitelor

La limita fraudei și dincolo de ea

Horațiu Sasu, Dragoș Pătroi, Florin Cuciureanu

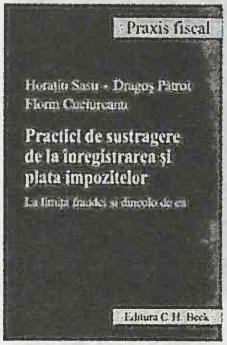

272 pag., 29,90 lei
ISBN 978-973-115-574-6

Cazuri, comentarii, ipoteze de lucru anume alese sunt gândite să „lumineze" un con de umbră din unghiuri diferite – dar concordante și ușor de înțeles atât de juriști, cât și de fiscaliști – respectiv ale economistului și juristului.

Golul din practica fiscală și judiciară pe care ne-am propus să îl acoperim constă în răspunsuri (până acum neclar conturate prin exemple comentate) la întrebări de genul: care e limita până la care e corect să (nu) plătim impozite? cum depistează organele de control actele de evaziune fiscală? ce e de făcut când nu există de fapt evaziune fiscală? cum s-au soluționat cazuri mai mult sau mai puțin clasice de evaziune fiscală? care sunt consecințele ascunderii cu intenție a masei impozabile? putem „cădea" în evaziune fiscală fără să știm? și încă multe asemenea...

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Legea societăților comerciale

Comentariu pe articole

Ediția 4

St.D. Cărpenaru, S. David, C. Predoiu, Gh. Piperea

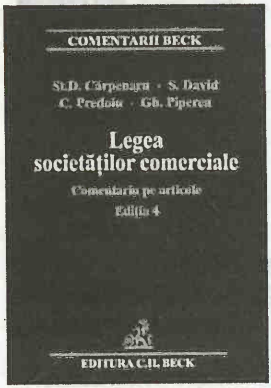

1112 pag., 169 lei
ISBN 978-973-115-492-3

Într-un domeniu caracterizat prin inflație legislativă și printr-o abundență de soluții jurisprudențiale neunitare, comentariul Legii societăților comerciale, ajuns la a patra ediție, se constituie într-o adevărată ancoră menită a atenua din efectele dăunătoare ale acestei derive legislative și jurisprudențiale. Stilul redacțional precis, ușurința utilizării, recursul permanent la realitatea practică a aplicării Legii societăților comerciale, dialogul doctrinar și caracterul aproape exhaustiv recomandă lucrarea tuturor practicienilor dreptului.

Mai mult, la elaborarea proiectelor de amendamente la Legea societăților comerciale, analizele, propunerile *de lege ferenda* și chiar criticile inserate în cuprinsul comentariului au fost reținute în mare parte, fiind transformate, între timp, în texte de lege.

Dicționar juridic român-francez / francez-român

Diana Dănișor

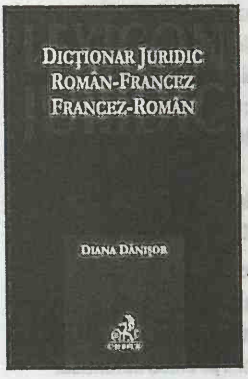

Lucrarea de față constituie un instrument de lucru util care permite însușirea corectă a terminologiei juridice române și franceze. Se adresează studenților, dar și profesioniștilor, traducători sau juriști, care doresc să-și aprofundeze cunoștințele sau care trebuie să lucreze cu termeni pentru care simpla traducere nu este suficientă.

Dicționarul conține aproximativ **10.500** de termeni și peste **40.000** de expresii juridice și ajută la folosirea în mod adecvat a terminologiei de specialitate.

848 pag., 109 lei
ISBN 978-973-115-290-5

Talon de comandă

Titlu / Autor	Exemplare

DESTINATAR

CORESPONDENȚĂ RĂSPUNS **C.R.** SE TAXEAZĂ LA DESTINAȚIE

Editura C.H. Beck – București, O.P. 83, C.P. 90
Tel.: +40 21 410.08.47; fax: +40 21 410.08.48
E-mail: comenzi@beck.ro
Cont: RO06RZBR 0000 0600 03338540 Raiffeisen Bank, Ag. Sebastian
Cont: RO82FNNB001201052424RO02 Credit EuropeBank (Rom) - Suc. Doamnei
Cont: RO08TREZ7005069XXX002640 ATCP Municipiul București

C.H. Beck

Dicționar juridic român-englez / englez-român

Onorina Grecu

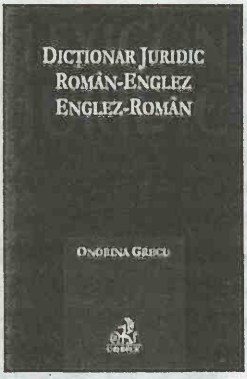

416 pag., 64,90 lei
ISBN 978-973-115-229-5

Lucrarea se adresează juriștilor – oferindu-le explicații detaliate ale unor instituții de drept anglo-saxon, studenților facultăților de drept – lărgindu-le fondul conceptual și lexical de specialitate și, nu în ultimul rând, traducătorilor – încercând să elimine ambiguități terminologice. Este util, totodată, publicului larg, care, în diverse calități, participă la actul de justiție.

Intenția autorului a fost să pună la dispoziție un îndrumar practic, bogat în explicații și expresii uzuale limbajului juridic. Caracterul actual al acestei lucrări se bazează pe surse autentice.

Dicționarul cuprinde peste **6.000** de termeni.

EXPEDITOR

Nume persoană de contact:	*Banca:*
Firmă:	*Cont:*
Strada:	*CUI/CNP:*
Nr.: *Bl.:* *Sc.:* *Ap.:*	*Nr. Reg. Com.:*
Localitate:	*Telefon:*
Județ/Sector: *Cod poștal:*	*Fax:*

Achitat cu OP/Mandat poștal nr.: _____ *Semnătura:* _____

Datele dvs. de înregistrare sunt confidențiale și pot fi folosite doar în scopuri asociate comercializării produselor Editurii C.H. Beck. Prețurile pot fi schimbate în orice moment, fără notificarea prealabilă a clientului, iar comenzile se onorează în limita stocului disponibil. Așteptăm cu interes răspunsul dvs.

B.C.U. „M. EMINESCU" IAȘI

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

2009/11496

19.90

Seminare și Teste

Lucrarea **Drept administrativ. Caiet de seminar** își propune să ofere un material util pentru desfășurarea activităților de seminar, facilitând cunoașterea, înțelegerea și însușirea problematicii dreptului administrativ. Cartea se adresează studenților și masteranzilor facultăților de drept și administrație publică, acolo unde este studiată disciplina Drept administrativ, furnizând teme de dezbatere și teste de verificare a cunoștințelor pentru activitatea de seminar.

Fiecare capitol cuprinde tematica seminarului, inventarul legislației relevante, scheme de fixare a materiei, întrebări, analize, comparații, teste grilă și bibliografia fundamentală, urmărind să dezvolte deprinderile studentului/masterandului de a opera cu noțiunile specifice dreptului administrativ în context practic. Lucrarea își dorește să înlăture învățarea mecanică, punând accent pe munca proprie de cercetare și pe înțelegerea unor noțiuni în comparație cu altele. Pentru a rezolva întrebările și testele grilă, studentul/masterandul este antrenat într-o muncă de cercetare pe cont propriu a literaturii juridice de specialitate și a legislației în domeniu.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Preț 19,90 lei
ISBN 978-973-115-685-9
9 789731 156859